

La crisi econòmica afecta amb gran cruesa
els col·lectius més desfavorits

Temps de solidaritat

Càritas diocesana de Mallorca

**El cardenal de
Barcelona anima a
l'austeritat i la solidaritat**

Amb la crisi econòmica que viu l'Estat espanyol, les institucions d'ajuda als més necessitats s'endinsen en una gran paradoxa: com donar més resposta als usuaris que s'hi acosten amb menys ingressos i recursos que altres anys?

Tots els indicis anunciaven temps difícils, i els auguris han resultat certs. La crisi econòmica ja és aquí, i ha començat a afectar sobre manera les economies més dèbils. Així, molts dels qui abans arribaven a final de mes de manera justa ara passen a en-

**L'economista Luis de
Sebastián convida
a no ser catastrofistes**

grossir les llistes dels «necessitats».

Davant d'aquest panorama, la consigna de parròquies, entitats socials i ONG d'inspiració cristiana és ben clara: «Ara més que mai, és l'hora de la solidaritat!» Cal continuar treballant de valent i potenciar els serveis socials d'atenció primària, sobretot per a les famílies, i dotar de recursos les entitats perquè la gent pugui mantenir-se en un estatus digne de vida i no entri en el cercle de la pobresa.

Pàg. 2, 3, 4, 5 i 6

Ordenació i presa de possessió del nou bisbe de Girona, Mons. Francesc Pardo

«Us vull servir com a bisbe, ajudeu-me a ser-ho; us estimo com a germà; i des d'avui també sóc un gironí: un gironí de la ciutat i de tots els pobles, viles i ciutats d'aquesta estimada terra! Us vull estimar a tots, i per això pregueu per mi.» Amb aquestes paraules i

envoltat dels aplaudiments i l'emoció de més de 2.000 persones Francesc Pardo agraïa l'acollida que va rebre el diumenge 19 d'octubre en la seva ordenació i presa de possessió com a bisbe de Girona.

Pàg. 17 i 18

Exposició sobre la Sagrada Família i la Unió Europea

A començaments d'octubre es va poder visitar a la seu del Parlament Europeu, a Brussel·les, l'exposició *El realisme de Gaudí i l'esperança d'Europa*. Es tracta de la primera exposició internacional sobre els diferents paral·lelismes existents entre dues construccions extraordinàries de la cultura actual: l'edificació del temple expiatori de la Sagrada Família, a Barcelona, i la construcció de la Unió Europea. Aquesta mostra ha estat promoguda per l'Associació Amics de Gaudí.

Pàg. 29

**El Certamen
Marià de Lleida
homenatja la
Verge de l'Acadèmia**

Pàg. 21

La centralitat de la Paraula de Déu

El P. Josep M. Abella, *c.m.f.*, superior general dels Claretians, va ser l'únic pare sinodal català i l'únic participant en el Sínode de la Paraula provinent de Catalunya que es va poder adreçar a tota l'Assemblea. El P. Abe-

lla comenta per a *Catalunya Cristiana* quins seran els fruits d'aquest Sínode i assenyala entre ells «tornar a posar al centre la Paraula de Déu, que té molt a dir a l'home d'avui».

Pàg. 7

Amics de Jesús

**Santa
Clara
d'Assís**

Pàg. 20

Sumari

Pàg. 9 Beatificats els pares de santa Teresina de Lisieux

Pàg. 19 Lleida: l'Irel obre el nou curs acadèmic

Pàg. 24 Barcelona: el cardenal es reuneix amb joves de l'arxidiòcesi

Pàg. 30 Entrevista a Josep Otón, autor d'un llibre sobre Simone Weil

Pàg. 31 Conferència sobre els àngels, a càrrec de Mn. Jaume Aymar

Editorial

Crisi econòmica i valors cristians

Els darrers mesos han estat realment dramàtics per a moltes persones i famílies. La crisi financera, i la seva derivació progressiva en crisi econòmica, està causant greus perjudicis en molts.

La crisi financera, iniciada als Estats Units, s'ha estès ràpidament arreu del món, com a resultat de l'actual economia globalitzada. Les entitats financeres han estat rescatades pels poders públics, davant la por dels governs a una pèrdua de liquiditat del sistema econòmic, que portés a la bancarrota. Les borses més importants del món han tingut grans pèrdues, immerses en una notable crisi de confiança. L'Estat ha hagut de sortir a escena per tal d'ajudar el funcionament del sistema financer, i la perplexitat s'ha apropiat de moltes persones quan, des dels paràmetres econòmics del capitalisme, s'ha reivindicat sense embuts, com una salvació, la nacionalització o la intervenció de bancs i entitats financeres, especialment als Estats Units, guiats els darrers anys per la pretesa panacea del neoliberalisme.

A la falta de confiança en el sistema financer, li hem d'afegir la incidència de la crisi en l'economia real de tots nosaltres, amb un augment important dels preus, en especial de productes de primera necessitat, però també amb l'atur, autèntica xacra dels temps de crisi. I no podem oblidar que al nostre país la concentració de l'activitat econòmica en sectors com l'immobiliari i el de l'automoció, fa que l'atur encara sigui més dramàtic.

S'ha destacat que una de les causes de l'actual crisi financera és el préstec de diners amb poca garantia, simbolitzat per les famoses hipoteques *subprime* als Estats Units. L'afany de lucre d'algunes entitats financeres hauria provocat la falta de liquiditat del sistema financer, la qual cosa caldria corregir ara amb una intervenció pública. Aquest fet comporta aprofitar-se del desig i la necessitat d'esdevenir modestos propietaris a llarg termini, conver-

tits ara en arruïnats sense propietat, i contrasta amb els elevats estipendis de directius, amb una connotació lamentable de manca d'ètica en els negocis.

Efectivament, l'actual crisi econòmica, originada per la crisi financera, ha estat la conseqüència del desig de lucrar-se sense límits, d'una fe en un mercat sense cap regulació ni regles, d'una economia especulativa concentrada en l'abús d'uns pocs sobre el dret dels petits propietaris, de conductes avaricoses que cal refusar des de l'òptica de la defensa dels principis ètics i, més en concret, des dels valors cristians.

Les situacions de crisis, com a manifestacions del mal i del desordre, posen de manifest aquelles conductes humanes que no són dignes d'imitació, ans al contrari, de reprovació. Alhora, en els moments de turbulència en els quals ens trobem, els valors i principis cristians han de ser motors d'esperança per tal de sortir de la situació actual. La tantes vegades reclamada «civilització de l'amor» es pot fer més tangible en els actuals temps de crisi, perquè és ara quan hem de fer real el missatge evangèlic de la fraternitat. Els cristians tenim la sort de gaudir d'un repertori de recursos que flueixen de les conductes virtuoses basades en la fe, l'esperança i la caritat, que cal posar en solfa en els moments actuals. És el moment de sortir a l'encontre de l'altre que sofreix, i mirar de construir plegats escenaris de futur millors.

A part de les mesures estrictament economicistes —com les acabades d'aprovar al Congrés dels Diputats, de convalidació dels Decrets-Llei de suport a les entitats financeres, les quals permetran a l'Estat comprar actius bancaris i concedir avals—, cal que no oblidem mai les persones i les famílies. I en aquesta preocupació per la persona concreta, els cristians tenim l'obligació de posar la fe al servei del país, i aportar l'esperança que el bé comú s'implanti. Ara més que mai cal que la nostra Veritat es faci present, i que l'Esperit de la Salvació ens il·lumini.

CATALUNYA+ CRISTIANA

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Mònica García, BARCELONA; Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Curcó, LLEIDA; Cristina Sánchez, MALLORCA; Marta Nin, ROMA; Ramon Estany, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; David Codina, URGELL; Xavier Bisbal i Jordi Castellet, VIC

Col·laboradors: Fabrizio Assandri, Pilarín Bayés, Agustí Codinach, Francesc Gamissans, Enric Graupera, Joan Guiteras, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Francesc Nicolau, Cristóbal Sàrrias, Lluís Serra, Pere Tena, Ferran L. Tognetta, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 820

a/e: redaccio@catcrist.com (Redacció)

a/e: administracio@catcrist.com (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catcrist.com (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.com

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Gerent: Jaume Vinyals

Publicitat: Josep Harris

Promoció: Alfons Miralles

Administració: Isabel Giralt (comptabilitat), Eduard Masllorens (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 105,99 €

Gibraltar i Portugal: 105,99 €

Resta d'Europa: 174,38 €

Amèrica i Àfrica: 208,70 €

Àsia i Oceania: 279,89 €

El setmanari rep l'ajut de l'Institut Català de les Indústries Culturals, de la Generalitat de Catalunya

La Frase / Rogelio Garrido Montañana

«El veritable filòsof és el que fa per amor al bé el que altres fan per por del càstig»

(Xenòcrates. Filòsof grec. 406-314 aC)

Dues formes de viure i, per tant, dos comportaments socials. Una, amb la consciència neta, sentit de responsabilitat cívica i en estat permanent de joia interior fruit de l'«Amor Universal», cooperant amb tot allò bo i útil per al gènere humà. I una altra, infringint les normes i lleis «raonables, sàvies i justes», i quan es compleixen, és només per por del càstig. L'experiència dels primers, expressada amb absoluta sinceritat per ells

mateixos, resulta gratificant, formativa i alegre. La dels segons (confessada en la intimitat) no resulta grata, sinó molesta i els obliga a estar gairebé sempre «en guàrdia i a la defensiva». De tots dos comportaments, només qui estima el perill i li agrada de jugar amb foc escollirà viure amb un permanent, antipàtic i acusador hoste: el de «la por que el descobreixin i del càstig». No és de bojos escollir això darrer?

LA TIRA DEL PRIMER PLA

Per Pilarín

en primer pla

Reflexions davant la crisi

■ «L'augment en les demandes ens està portant a situacions difícils», afirma la presidenta de Càritas Catalunya

La situació generada per la crisi financera afecta amb especial virulència els sectors més fràgils de la societat: les dones soles amb càrregues familiars (amb dificultats per conciliar vida familiar i vida laboral), els desocupats més grans de 40 anys amb poca o baixa qualificació professional (amb deutes per hipoteques),

les famílies joves amb fills petits (sense recursos per afrontar la despesa diària), els immigrants en atur, i les dones grans amb pensions molt baixes que no poden cobrir les mínimes necessitats de supervivència. Aquesta és en termes generals la radiografia de la pobresa que fan les vuit Càritas diocesanes presents a Catalunya.

La presència de Càritas a les parròquies és el que ens permet prendre el pols a la realitat de la pobresa a casa nostra, ja que és allí on les persones necessitades s'adrecen en un primer moment. Segons Carme Borbonès, presidenta de Càritas Catalunya, els programes de Família (aliments i habitatge), d'Acol·lida (orientació i assessorament), de Treball (formació i recerca de feina) i d'Immigrants (afers legals, ajuda al retorn, reagrupament familiar...) són els que a hores d'ara més noten l'augment de demandes.

«L'augment en les demandes ens està portant a situacions, en alguns casos, difícils», afirma la presidenta de Càritas Catalunya. Per fer-nos una idea de la situació tenim les dades que ens facilita Càritas: fins al juny d'enguany es van rebre el 70% de les demandes efectuades durant tot l'any 2007. S'ha produït, per tant, un augment de més del 40%. «Amb les dades que ens estan arribant, és probable que aquestes xifres augmentin en el segon trimestre de l'any», afegeix Carme Borbonès, que reconeix que «si continuem amb aquest ritme creixent, moltes Càritas exhauriran els seus recursos bàsics, per la qual cosa caldrà plantejar noves vies per recaptar-ne de nou». És per això que Càritas manifesta una vegada més la seva confiança en la solidaritat de la comunitat cristiana.

Una altra situació que es fa palesa davant de la crisi econòmica és el retorn a Càritas de persones que ja havien aconseguit valer-se per elles mateixes. «Persones que en el seu dia van fer processos d'inserció en el marc dels projectes desenvolupats per les Càritas diocesanes, ara, davant de la precarietat laboral (menys durada dels contractes de feina, menys hores i

moments —afegeix Carme Borbonès— les demandes des del món laboral han disminuït força i aquest fet afecta les persones amb baixa o nul·la capacitat professional.»

El 17 d'octubre passat, coincidint amb el Dia Mundial per a l'Eradicació de la Pobresa i davant de l'actual situació generada per la crisi financera, Càritas diocesana de Barcelona va fer públic un comunicat en què parlava de forma clara i contundent: «És deplorable que la crisi econòmica causada per l'especulació sagnant i els guanys immorals d'una minoria, per reduir l'impacte de la qual s'abocaran milions d'euros de diner públic, freni o anul·li el feble Estat del Benestar aconseguit a la nostra societat, i arribi a retallar prestacions com ara les de la Llei de la Dependència.»

Càritas diocesana de Barcelona també afegia que seria decebedor que des de les Administracions, que tenen encomanada una responsabilitat política i de govern,

s'arribés a reduir la despesa social «en uns moments en què la pobresa i l'exclusió augmenten i colpegen greument els sectors més vulnerables de la societat».

Del que no hi ha dubte és que s'ha deixat escapar l'oportunitat que proporcionava el temps de bonança econòmica que hem viscut els darrers anys i que hauria fet possible una de les demandes de Càritas:

Església dels Caputxins de Mallorca

Un dels col·lectius més vulnerables són les dones immigrants.

menys cotització a la Seguretat Social, etc.), sumada a la seva vulnerabilitat social, tornen a situacions de pobresa i, en conseqüència, queden excloses novament.» Per això, a curt termini, Càritas Catalunya advoca per continuar treballant en els projectes que aprofundeixen en la formació personal alhora que afavoreixen la reinserció social i laboral. «En aquests

momentos, s'arribés a reduir la despesa social «en uns moments en què la pobresa i l'exclusió augmenten i colpegen greument els sectors més vulnerables de la societat».

Del que no hi ha dubte és que s'ha deixat escapar l'oportunitat que proporcionava el temps de bonança econòmica que hem viscut els darrers anys i que hauria fet possible una de les demandes de Càritas:

Radiografia de la crisi a Mallorca

Les xifres d'atenció dels primers sis mesos a Càritas Mallorca ens alerten d'una pujada importantíssima en la demanda de tots els programes d'ajuda. En el primer semestre, el nombre de persones interessades en el programa de recerca de feina ha augmentat un 76%, xifra que pot créixer significativament quan es comptabilitzin els aturats provinents del sector serveis en els mesos de setembre i octubre.

Mercè Cànoves és la treballadora social del Menjador Social d'Inca des de fa tres mesos, i ha pogut comprovar com les 50 places del menjador s'ocupen per complet cada dia. A més, indica que «el perfil ha canviat». Si abans el menjador era un recurs per a ancians que viuen tots sols i que no poden fer-se el dinar, «ara veiem moltíssimes famílies de quatre o cinc membres que ni tan sols poden fer cap

aportació econòmica al menjador».

En aquest sentit, el col·lectiu més vulnerable és el dels immigrants regularitzats. Segons Margalida M. Riutort, secretària general de Càritas, «enguany la temporada turística ha acabat el 31 d'agost, en lloc de l'octubre. La conseqüència és que moltes persones no tindran cotitzacions suficients per cobrar el subsidi, no podran renovar papers i per tant passaran a ser irregulars». A més, per aquesta raó, el perfil de participants en els projectes formatius ha canviat substancialment i s'observa un augment de participants immigrants i de demanda de treball per part d'homes.

La situació es preveu dura per als pròxims mesos, per la qual cosa des dels programes d'Atenció Primària de Càritas s'han canviat criteris d'intervenció per acudir a recursos formatius i ocupacionals

per donar respostes més àgils i variades. Per això consideren necessària «una tasca preventiva amb famílies normalitzades», afirma Riutort, i prioritzen «la participació als recursos de persones amb més dificultats». Al mateix temps, les ajudes econòmiques proporcionades des d'Acció de Base han augmentat. Si durant el 2007 es van donar directament 90.000 euros, durant el primer semestre de 2008 ja se n'han adjudicat 70.000. Aquests ajuts se centren en suport econòmic per als qui no poden pagar la hipoteca o el lloguer, doblers per a alimentació o per a roba i altres necessitats dels infants.

Tot plegat, tal com apunten des de Càritas, conforma una gran paradoxa, ja que s'acosten temps de molt treball que, per contra, no suposaran un augment en els ingressos. És més, a causa de la crisi és possible que les ajudes públiques destina-

El cardenal Lluís Martínez Sistach demana austeritat i solidaritat

L'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, ha volgut fet a través de «Catalunya Cristiana» una crida perquè els cristians siguem solidaris amb els més necessitats en aquests moments difícils de crisi econòmica:

«La crisi econòmica que estem vivint té ja greus conseqüències. A Espanya ha augmentat el 40% el nombre de peticions de serveis assistencials que ofereix Càritas. Les necessitats i penúries econòmiques es fan sentir en moltes famílies per l'augment dels aturats. La crisi econòmica d'àmbit internacional demana solucions tècniques justes i adequades per part dels primers responsables, però demana també que l'austeritat sigui practicada per tots, no només pels sectors més pobres de la societat. Avui encara és més necessària la solidaritat humana i cristiana, compartint més i millor el que cadascú tingui. Possiblement aquesta crisi econòmica tindrà majors conseqüències per a les persones perquè han anat creixent les separacions i divorcis i no hi ha dubte que la família sòlida i unida presta un bon ajut, també econòmic, en els moments de necessitat i dificultat de les persones. Càritas en els seus diferents nivells està intensificant la seva acció per poder atendre l'augment de peticions de persones necessitades. Això demana que ajudem aquesta acció de Càritas amb les nostres aportacions.»

que cap pensió no estigui per sota del nivell de pobresa. «Els cicles de bonança econòmica en la societat no sempre comporten una millora transversal en tots els col·lectius», conclou Carme Borbonès.

Carme Munté

des a organitzacions humanitàries com Càritas minvin.

En aquesta mateixa situació es troba el Servei Solidari i Missioner de l'Església dels Caputxins, que des de fa més de deu anys s'encarrega de repartir aliments als més necessitats. Aquesta ONG transforma el convent, cada dijous, en un autèntic rebost benèfic. I també allà els efectes de la crisi han fet estralls. El servei ha vist com es duplicava el nombre d'usuaris que hi assisteixen setmanalment a recollir queviures. Ara, cada dijous es reparteixen unes 120 bosses amb aliments a famílies, mentre que l'any passat se'n preparaven al voltant de 60. Els grans afectats? Els treballadors de la construcció, cosa que ha provocat que hi acudeixin més magrebins i africans que abans no empraven el servei.

Cristina Sánchez

L'hora de la solidaritat

■ **Parròquies, entitats socials i ONG d'inspiració cristiana pateixen ben de prop les conseqüències de la crisi econòmica**

Un dels indicadors més eloqüents a Barcelona de l'estat de la pobresa són les xifres d'activitat que periòdicament ofereix la Fundació Banc dels Aliments. Les darreres són realment esfereïdores: en el primer semestre del 2008 el Banc dels Aliments, a través de les més de 550 entitats receptores, ha atès més de 142.000 persones. Això representa un increment de més de 12.000 usuaris en relació amb l'any 2007. Per fer-nos en una idea comparativa, entre el 2006 i el 2007 l'aug-

ment va ser de 3.000 persones. En els primers sis mesos del 2008 aquesta xifra s'ha multiplicat per quatre, de manera que ha augmentat el nombre total de persones ateses en més d'un 10%. Entre les entitats receptores, les Càritas parroquials o la xarxa de menjadors socials de Barcelona en són un bon exemple. En tots dos casos, l'increment d'usuaris en els últims mesos s'ha disparat. Alguns rectors de zones com Trinitat Vella o el Raval fins i tot parlen ja de «col·lapse».

Les llargues cues als menjadors socials i el creixement considerable de demandes de lots d'aliments als serveis parroquials de Càritas posen clarament en relleu que l'economia quotidiana pateix a Catalunya un sotrac de gran magnitud. Gent que feia anys que no sovintejava aquests serveis, també famílies autòctones, han tornat des de fa uns quants mesos a demanar ajuda empesos per una situació cada vegada més dramàtica. L'encariment dels aliments, l'alt preu dels lloguers i les hipoteques, i el creixement ininterromput de l'atur són els motius principals d'aquest canvi de tendència. «Constatem que molta gent torna a demanar aliments o a sovintejar menjadors socials després d'anys sense haver necessitat aquesta ajuda —explica Rafel Ruiz, director del Banc dels Aliments de Barcelona. L'augment dels preus i la manca de feina impedeix a molts comptar amb els 200-300 euros mensuals necessaris per menjar.» En els primers sis mesos del 2008 el Banc dels Aliments ha atès més de 142.000 persones.

Aquesta tendència a l'alça contrasta amb el reajustament de moltes empreses alimentàries, que han rebaixat els seus nivells d'*stocks* i, per tant, les seves aportacions al Banc. La conseqüència més greu és el col·lapse en alguns d'aquests serveis, com ara els menjadors socials de baixa exigència o les Càritas parroquials de les zones més desfavorides. La crisi, com acostuma a passar sempre, es torna a rabejar amb els col·lectius més febles i desfavorits, especialment els immigrants, sense oblidar que moltes persones que vivien fins ara una situació econòmica fràgil, però més o menys estabilitzada,

El Banc dels Aliments ha atès més de 140.000 persones en el primer semestre del 2008.

poden també caure en qualsevol moment en el cercle viciós de la pobresa.

Davant d'aquest panorama, la consigna de parròquies, entitats socials i ONG d'inspiració cristiana és ben clara: «Ara més que mai, és l'hora de la solidaritat!» Cal continuar treballant de valent i potenciar els serveis socials d'atenció primària, sobretot per a les famílies, i dotar de recursos les entitats perquè la gent pugui mantenir-se en un estatus digne de vida i no entri en el cercle de la pobresa. Les parròquies, les entitats socials i les ONG demanen insistentment que les ajudes i les subvencions públiques i privades no minvin, alhora que reclamen, ara més que mai,

l'ajuda individual de la gent. «L'alarma social creada per la crisi —afirmen— no hauria de reduir les aportacions individuals de la gent a aquest tipus de servei, més aviat al contrari, l'ajuda de la gent que es troba en una situació benestant és més important que mai. La retallada, si ha d'arribar, que no sigui mai en l'àmbit de la solidaritat.»

Sense sostre i cooperació internacional

Com ja hem dit, els primers efectes de la crisi en l'àmbit social s'han fet notar amb força en els serveis d'atenció primà-

ria, sobretot pel que fa a l'alimentació. Altres àmbits, però, com ara l'atenció als sense sostre o les ONG d'abast internacional encara estan a l'expectativa. En el cas dels primers, tal com explica Jesús Ruiz, director del Centre d'Acol·lida Assís, els efectes de la crisi actual no s'han notat encara perquè «la crisi dels nostres usuaris és crònica, gairebé permanent, ja que atensem el col·lectiu més desfavorit i desestructurat». El problema, per a aquest tipus de centre, entre els quals també hi ha l'Obra Social de Santa Lluïsa de Marillac o l'Alberg de Sant Joan de Déu, pot arribar d'aquí a dos o tres anys. «El perill —afegeix Ruiz— és que la gent que ara és atesa en centres d'atenció primària acabi finalment al carrer, generi addiccions o malalties mentals, i necessiti una ajuda molt més complexa. Tant de bo que no haguem d'arribar a aquest punt perquè seria molt crític per a tothom.»

Una altra preocupació és la incògnita de què passarà amb les subvencions públiques i privades. «Si hi ha congelació ho patirem tots», explica el director del Centre Assís, «però també és molt important que els donatius i les ajudes privades de la gent no es redueixin ara». I afegeix: «És l'hora de la solidaritat! Si algú s'havia plantejat mai ajudar, de la manera que sigui, ara és el moment.»

També preocupa, i molt, el tema de les subvencions a les ONG amb projectes de desenvolupament al tercer món. Encara que s'hagi dit que no es reduiran les polítiques socials, des de SED-Catalunya, dels Germans Maristes, estan convençuts que hi haurà retallada governamental i ja es preparen per afrontar-la. Per a ells, la millor solució és intentar ser creatius i buscar noves fonts de finançament. «Confiem molt en els nostres socis col·laboradors —explica Carles Plana, delegat de SED Catalunya—, són gent molt fidel, vinculada als nostres col·legis, que confien en la nostra tasca i que continuen col·laborant-hi en els moments difícils.» De totes maneres, una cosa és clara: «Només podrem tirar endavant projectes en funció del pressupost i la previsió és que el pressupost no augmenti.» Novament en aquest cas, els que acaben patint les conseqüències més greus de la crisi són els que menys culpa en tenen: els més pobres, els més desfavorits, els més febles... La història es torna a repetir i sembla que en l'anomenat primer món no ens n'acabem d'adonar.

Samuel Gutiérrez

El drama de l'atur

Des de la Delegació episcopal de Pastoral Obrera de l'arquebisbat de Barcelona es viuen amb perplexitat i impotència els efectes de la crisi econòmica, sobretot pel que fa a l'àmbit del treball, un dels més afectats. «El degoteig de males notícies és constant —afirma el delegat, Mn. Pepe Rodado. La premsa va plena cada dia de tancaments d'empreses, expedients de regulació i reestructuracions. L'efecte de la crisi pot arribar a ser devastador, perquè no hem d'oblidar que darrere de cada treballador sovint hi ha una família sencera.» Entre els immigrants, amb papers o sense, la situació laboral comença a ser dramàtica i molts han optat ja per tornar als seus països d'origen. Precisament és el sector de la construcció, on molta immigració aconseguia guanyar-se la vida i mantenir les seves famílies, el que pateix com cap altre els estralls de la crisi i de l'anomenada «bombolla immobiliària».

Tot i els mals auguris que provoquen una mirada massa objectiva de la realitat, Mn. Rodado convida també, des de la fe, a viure-ho amb esperança. «La

dinàmica històrica ens ensenya que les crisis acaben tenint una sortida. Treballem de valent perquè sigui el menys traumàtica possible.»

Juntament amb la preocupació i la lluita per pal·liar els efectes de la crisi, Mn. Pepe Rodado té clar que realitats com aquesta poden esdevenir també una oportunitat per plantejar-nos i reflexionar a fons sobre les causes del problema. «Cap a quin món anem?», es pregunta el delegat de Pastoral Obrera. «És evident —continua dient— que tota aquesta crisi és fruit de l'avarícia dels grans gestors dels bancs. No és fruit de l'atzar, ni de la conjuntura, ni molt menys de Déu, sinó que és el mateix sistema que hem creat, basat gairebé exclusivament en el consum, el que ens ha empès cap a la crisi. Cal que hi reflexionem i fem un veritable replantejament

Un dels àmbits més perjudicats és el de la construcció.

ètic. Cal que ens posem a treballar de debò, de manera col·lectiva, en la construcció d'un món i d'unes estructures més justes, on el treball realment pugui esdevenir principi de vida.»

Conferència sobre les causes de la crisi econòmica

■ Cristianisme i Justícia entra en l'anàlisi de la situació actual

Carles Comas, economista i professor honorari d'Esade, va pronunciar el 21 d'octubre una conferència de caire divulgatiu sobre la crisi a la seu de Cristianisme i Justícia (CiJ), a Barcelona. L'acte s'inclouïa dins de les tertúlies mensuals que sota el nom de Primera Plana aborden qüestions d'actualitat i d'interès general. L'acte va ser presentat per Luis Sols, cap de l'Àrea Social de CiJ.

«Per què no arribo a final de mes? Per què no puc pagar la hipoteca? Per què sóc a l'atur?» A partir d'aquestes tres preguntes que cada cop més gent es veu obligada a plantejar-se, el professor Carles Comas va intentar trobar les raons de la crisi econòmica actual, la qual —ja va advertir des del començament— no té una sola causa.

Comas va explicar que les dificultats econòmiques de moltes famílies són causades per un augment exagerat els darrers anys del preu dels aliments i del combustible. Al seu torn aquest increment ha estat causat per diversos factors: un d'ells, per estrany que sembli, pel consum creixent de països com la Xina o l'Índia. «Avui», va voler remarcar l'economista, «un ciutadà xinès consumeix 50 kg de carn l'any, quan fa vint anys només n'eren 20. En general el gegant asiàtic consumeix 3 o fins i tot 4 vegades més aliments i combustible que fa vint anys!». Aquesta enorme demanda creixent és la que ha fet disparar els preus a escala mundial.

D'altra banda, encara tenim un factor més nou, com són els biocombustibles. «Es van començar a produir justament com a alternativa al petroli —contaminant i cada cop més car—, però han acabat sent un producte sobre el qual s'ha especulat molt i han fet encarir encara més els productes agraris bàsics, sobretot els cereals.» Finalment Carles Comas va afegir un tercer factor determinant per explicar l'encariment de la vida, com és ara el ritme de consum insostenible de les societats riques. «Als anys seixanta els sis-cents sempre anaven plens de gent, però ara en canvi el més habitual és veure un cotxe ocupat pel conductor i prou. Això no té sentit.» Totes aquestes causes, doncs, expliquen la primera pregunta.

Pel que fa a la crisi hipotecària les raons s'han de buscar anys enrere, quan els bancs donaven molta facilitat a l'hora de contractar hipoteques. Els interessos eren baixos i això animava molts ciutadans a subscriure'n una, i també facilitava que les entitats bancàries es prestessin sense pensar-s'ho gaire grans quantitats de diners entre elles. Comas va assegurar que «fa 7 o 8 anys es van començar a donar hipoteques a tothom, fins i tot a persones que només cobraven un sou

Carles Comas va explicar d'una manera didàctica les causes de la crisi.

mensual de 500 euros! Però els interessos eren exageradament baixos, i quan després van començar a pujar, la gent va començar a tenir problemes per pagar les hipoteques, cosa que es va agreujar amb l'augment general de preus que ja hem esmentat». El conferenciant, però, va explicar que no només els hipotecats es troben amb l'aigua al coll, sinó també els mateixos bancs que abans concedien crèdits i hipoteques alegrement i que ara es troben amb clients que no els poden pagar: «S'ha generat molta desconfiança

entre les mateixes entitats bancàries, de manera que ja no es fan préstecs mútuament amb tanta facilitat, i quan ho fan és a un interès molt alt, que al seu torn es tradueix en l'interès que s'aplica a les hipoteques.»

La tercera pregunta, «Per què sóc a l'atur?», Comas la va respondre a partir de les situació de les petites i mitjanes empreses, que per al seu funcionament necessiten els préstecs dels bancs. Fins fa poc els els concedien, però ara, per tot el que hem explicat, s'ho pensen dues vega-

des. «Les empreses necessiten aquests crèdits per sobreviure, i sense ells es veuen obligades a reduir plantilla o fins i tot a tancar, la qual cosa incrementa l'atur i encara agreuja més la crisi.»

La bombolla de la construcció

Al final de la conferència, i a petició d'un dels oients, Carles Comas va completar la seva explicació raonant el perquè del boom i la crisi immobiliària. La causa principal, segons ell, és que actualment «hi ha més habitatges que famílies. La majoria de la gent d'aquest país, quan vol fer rendir els diners, no els posa a la borsa perquè no se'n fia, però en canvi sí que veu molt segura l'alternativa d'invertir en un pis, perquè des de fa molts anys hi ha hagut la creença que l'habitatge amb el temps sempre es revaloritza». La gent, doncs, ha comprat pisos com a inversió, sobretot quan les hipoteques eren baixes, i això és el que ha fet créixer la construcció de pisos, juntament amb l'arribada dels immigrants. Ara, però, que l'interès de les hipoteques és altíssim i els preus dels pisos baixen perquè estaven molt sobrevalorats, moltes persones es troben atrapades. «No poden pagar la hipoteca i a més el pis perd valor!», emfasitza Comas.

Finalment aquest professor honorari d'Esade va afegir que la crisi econòmica no és cap broma, és un mal tràmol que encara es pot aprofundir més. Davant de les conseqüències socials greus a escala mundial que té i que tindrà, Comas va assegurar que els cristians no podem fer com si el tema no existís. «Seria molt bo que l'Església en parlés a bastament i que convidés tothom a reflexionar sobre com s'ha arribat a la situació d'avui.»

Eduard Brufau

OPINIÓ

Com afecta la crisi als més desfavorits?

Els més perjudicats amb la crisi econòmica són els qui menys es van veure afavorits en el temps de bonança i creixement econòmic. Per a un gran col·lectiu, la crisi no significarà gaire, ja que fa molt de temps que viuen amb condicions inhumanes. Els més marginats, la gent gran amb pensions de misèria, els nens de famílies desestructurades... per a ells la precarietat econòmica no els ve de nou.

Ara bé, hi ha un col·lectiu important, especialment —però no tan sols— provinent de la immigració, que després de moltes penyalitats havia aconseguit una feina que li permetia portar una vida digna. Ara per culpa de la crisi ho ha perdut tot. Afecta les persones que tenien feines precàries en la construcció o en el servei domèstic. Cada vegada són més les famílies que prescindeixen de dones de fer feines o dels qui feien companyia a gent gran. Aquest tipus de treball, en la majoria de les vegades, no estava regulat, no hi havia cap mena de contracte, ni es pagava la seguretat social. En el moment de l'acomiadament es queden sense cap subsidi.

El més preocupant és que aquestes situacions comporten un gran desgavell a les famílies. Augmenten els mals humors, les ansietats, les depressions, tot això els fa més fràgils davant del risc real de caure en l'alcoholisme, les discussions familiars són més violentes, amb el consegüent malestar en la convivència familiar.

Quan a la família disminueixen les entrades cal reduir despeses, cosa que afecta tots els membres de la llar. Els petits i adolescents, que no disposen de gaires diners per a activitats d'oci, passaran moltes més hores a casa o al carrer, sense cap mena d'ocupació concreta. Especialment greu és en el cas dels fills dels emigrants. Molts han vingut a casa nostra després d'anys de separació dels seus pares, pensant trobar aquí un lloc idíl·lic. Han deixat amics i familiars al país d'origen. La realitat és molt

diferent. Ens trobem amb uns pares que han de fer moltes hores de feina, que gairebé no els veuen, vivint en habitatges petits i en barris situats lluny del centre de les grans ciutats. Tot això comporta un baix rendiment escolar, augmenten les discussions amb els pares, que, per la seva part, tenen la sensació que han fracassat.

En aigües remogudes guany de pescadors. És preocupant adonar-nos com creix l'explotació. Molts treballadors són obligats a fer més hores pel mateix salari. La por de quedar-se sense feina fa que siguin acceptades situacions humiliants. Cada vegada són més les persones que recorren als serveis socials de Càritas a les parròquies, demanant ajut perquè han perdut la feina.

Els serveis socials dels ajuntaments estan saturats, cosa que també passa a les Càritas de les parròquies. L'aglomeració de peticions fa que tot el procés de demanar ajuda és reguli molt. Els usuaris d'aquests serveis hi acudeixen amb un problema que per a ells és vital, mentre que hi ha el perill que rebin una resposta molt burocràtica. En aquest camp, també, cal denunciar que els recursos destinats per a ajudes no augmenten en la proporció que creixen les demandes.

Acabo amb una constatació. La crisi afecta molta gent, alguns perquè han perdut la feina, altres perquè estan preocupats pel futur del seu lloc de treball. Com que cada dia es comenta als mitjans que el pitjor encara no ha arribat, es viu amb una situació de por, de pressió, es tem pel futur...

Josep M. Jubany
Delegat de Pastoral Social de l'arquebisbat de Barcelona

L'ENTREVISTA

Dr. Luis de Sebastián, professor emèrit d'Economia d'Esade

—Com podem entendre, els no entesos en la matèria, què ens ha portat a l'actual crisi econòmica?

—L'explicació no és fàcil, perquè implica moltes qüestions tècniques sobre el funcionament dels mercats financers i dels productes financers nous. N'hi ha prou amb dir que tota aquesta situació prové de com han funcionat les hipoteques en els darrers anys. Les hipoteques eren barates perquè el tipus d'interès era barat. Així com fa vint anys els tipus d'interès estaven al 18%, ara s'estaven pagant hipoteques a un 3,5% o 4,5%. Els agents immobiliaris van veure-hi un negoci perquè hi havia molta demanda i van començar a construir moltes cases. Tothom estava molt content: els ajuntaments perquè rebien impostos, els sindicats perquè hi havia feina per a tothom, els empresaris relacionats amb l'habitatge perquè estaven venent més que mai i el govern perquè l'economia creixia a un bon ritme. Però què estava passant en el fons? Doncs que es construïen massa habitatges. En el cas dels Estats Units, on va començar la crisi, les hipoteques també eren barates i molta gent podia accedir a un habitatge, perquè els bancs els arribaven a concedir una hipoteca pel 100% del valor de l'habitatge, o fins i tot més. D'altra banda, com que els bancs i les institucions hipotecàries sabien que corrien el risc que la gent no arribés a pagar la hipoteca —eren conscients, per tant, dels criteris pels quals havien concedit determinats crèdits—, van agafar part d'aquestes hipoteques i les van posar en uns paquets anomenats «cèdul·les hipotecàries». Es tractava d'un producte financer que donava un bon interès i per això molts bancs van comprar milers d'aquestes accions.

—Tot anava bé fins que...

—Fins que algunes hipoteques es van deixar de pagar. Això va ser el que va desencadenar la crisi als Estats Units i el que va convertir les hipoteques en *subprime* o hipoteques «escombrària». Havien donat tantes hipoteques a tanta gent amb tan poques garanties que va començar a haver-hi molts impagaments. Al mateix temps, els paquets o cèdul·les hipotecàries, venudes arreu del món, també van començar a perdre el seu valor. Ara molts bancs es troben que, entre el que ells compten com a actius, tenen moltes d'aquestes hipoteques que han baixat de valor. Tenen un deute que no saben com compensar perquè, a més, els bancs s'han deixat de concedir crèdits entre ells. És l'anomenat *credit crunch*, en el sentit que es restringeix el crèdit. Els bancs ja no es refien els uns dels altres perquè no saben quanta «escombrària» hi ha repartida pel sistema financer, quants actius dolents o «actius tòxics» tenen els bancs. I no ho saben perquè no hi ha hagut una regulació.

—Vostè defensa la regulació dels mercats financers?

—Sí, perquè totes les hipoteques tenen un risc: el risc que les hipoteques es deixin de pagar. Aquesta és l'arrel del problema: la falta de regulació, l'excés de risc que s'ha anat escampant per tot el sistema financer, fins a la situació actual de *credit crunch*. El crèdit es redueix d'uns bancs a uns altres, però també a les empreses, a les famílies... Aquest és el principal problema d'ara: no hi ha crèdit. És una gran fugida del risc.

—Quin és l'origen de la crisi en el cas d'Espanya?

—Als bancs espanyols, com passa en altres països, els afecta la crisi quan des dels Estats Units es restringeix el crèdit interbancari. En el cas d'Espanya, però, hi ha un altre problema paral·lel: l'excés de construcció. Feia temps que estàvem parlant d'una bombolla immobiliària, una bombolla que ha acabat per explotar. És a dir,

En els darrers mesos als economistes se'ls ha girat molta feina. La seva presència als mitjans de comunicació és cada cop més sol·licitada per posar una mica de llum a la confusió regnant sobre l'actual crisi financera. El Dr. Luis de Sebastián, professor emèrit del Departament d'Economia d'Esade de la Universitat Ramon Llull, és una de les veus més escoltades aquests dies i fins i tot la gent l'atura pel carrer per preguntar-li què han de fer amb els seus estalvis. Malgrat els titulars periodístics que parlen de *crash* o que afirmen que «l'economia s'enfonsa», el Dr. Luis de Sebastián defensa que l'economia no s'enfonsa, només s'alenteix, i que no hem de ser catastrofistes.

«L'avarícia i la cobdícia són al carrer»

«Havien donat tantes hipoteques a tanta gent amb tan poques garanties que va començar a haver-hi molts impagaments»

en el cas d'Espanya el problema no han estat les hipoteques *subprime* (el Banc d'Espanya no va acceptar que els bancs tinguessin en els seus balanços les cèdul·les hipotecàries perquè havíem viscut una experiència molt dolenta durant els anys vuitanta), sinó que s'ha fomentat massa la construcció. El mercat de la construcció és lliure, no es pot regular, però sí que veiem que s'ha fomentat massa, per exemple requalificant terrenys per fer-los urbanitzables, o bé infringint la llei de costes.

—Feia temps que s'alertava que la bombolla immobiliària podia esclatar en qualsevol moment.

—El Banc d'Espanya feia temps que alertava de l'excés de crèdits hipotecaris i que estàvem entrant en una zona de perill. Aquí no hi ha hagut hipoteques «escombrària», però gairebé. Algunes caixes d'estalvi que ara tenen molts problemes no únicament concedien el 100% del preu de l'habitatge, sinó fins i tot el 120% perquè la gent

es pogués comprar un cotxe, i això a persones amb pocs ingressos. El Banc d'Espanya no ho pot impedir, però sí que s'hauria pogut regular d'algun manera la concessió d'hipoteques.

—Podem ser optimistes davant del panorama que s'albira?

—Crec que la premsa en general està actuant de forma molt irresponsable perquè fa servir uns termes que espanten. L'economia no s'enfonsa. És cert que és un vaixell que va més a poc a poc que abans, però no s'enfonsa. Hi ha sectors com l'immobiliari o l'automobilístic que estan en crisi, també és cert que l'atur se situarà entre el 10 i el 12% a finals d'any, però hi ha molts altres sectors empresarials que continuen i continuaran guanyant diners.

—Una de les preocupacions que sentim pel carrer és la por de quedar-nos sense estalvis. És una por real?

—En absolut. El Govern garanteix els dipòsits bancaris fins als 100.000 euros i si, malgrat això, la gent tingués la temptació de treure els seus estalvis, s'acabarien garantint la totalitat dels dipòsits. És a dir, tots els qui tenen estalvis fins als 100.000 euros els tenen assegurats i, en el moment en què amb això no n'hi hagués prou, el Govern augmentaria aquesta quantitat, tal com s'ha fet en altres països d'Europa com Alemanya o Anglaterra. A Espanya encara no cal, perquè els bancs tenen prou diners en reserva per poder respondre a un petit pànic que es pugui desfermar en un moment donat.

—La situació que estem vivint respon a l'avarícia d'alguns?

—Més aviat respon a l'avarícia de tothom, és a dir, al desig desordenat de posseir. Hi ha una avarícia institucional i una altra de personal. Els grans bancs

es troben en un context molt competitiu, amb inversions i sucursals arreu del món, i han de competir per tant amb bancs d'arreu del món. Estan sotmesos, doncs, a la pressió de guanyar per mantenir-se al nivell en què estan. A aquest fet és el que anomeno jo l'avarícia institucional, en el sentit que la competència els obliga a voler guanyar cada cop més diners. Amb tot, aquesta avarícia normalment està moderada pel risc i per això hi ha banquers que saben que han de guanyar però dins de certs riscos. És quan no valoren prou els riscos quan es fan necessaris una regulació i un control, senzillament perquè si juguen massa fort després els haurem de salvar amb els diners de tothom. I si s'enfonsen, ens enfonsen tots.

—Parlava també d'una avarícia personal...

—Sí, perquè no tot és culpa dels bancs, també hi ha la responsabilitat personal de la gent que s'ha endeutat per damunt de les seves possibilitats. L'avarícia i la cobdícia, per tant, també són al carrer. Ens hauríem de plantejar si realment necessitem comprar tantes coses, si ens podem permetre unes vacances al Carib... És un bon moment per recordar a la gent els excessos que comet a l'hora de consumir.

—El sector immobiliari és un dels més afectats per la crisi. Com sortirà d'aquesta situació?

—Encara que els agents immobiliaris no ho vulguin, hauran de baixar el preu dels pisos entre un 20 i un 30%. Diuen que a finals d'any hi haurà uns 900.000 pisos sense vendre...

«És un bon moment per recordar a la gent els excessos que comet a l'hora de consumir»

església en el món

«La Paraula de Déu és una crida a la conversió, també de l'Església»

■ P. Josep Maria Abella, c.m.f., superior general dels Claretians

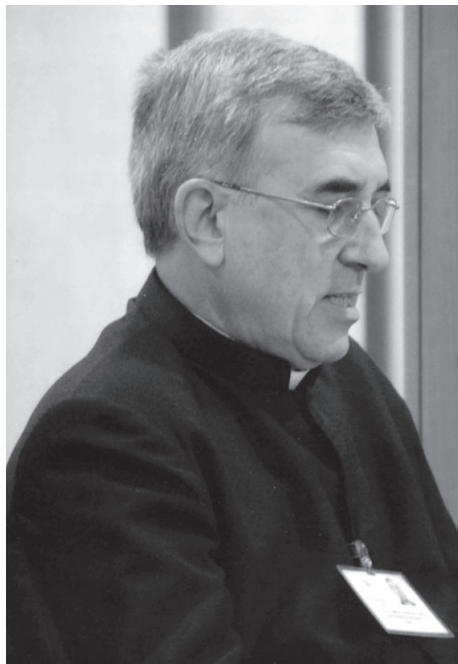
Entre els deu religiosos que la Unió de Superiors Generals va triar per participar en la XII Assemblea del Sínode dels Bisbes, hi havia el claretà Josep Maria Abella. El P. Abella és l'únic pare sinodal català i l'únic participant al Sínode provinent de Catalunya que va poder adreçar-se a tota l'Assemblea. Entrevistem el P. Abella a pocs dies d'acabar el Sínode.

—Quines són les seves impressions en la recta final del Sínode?

—Crec que la tonalitat general del Sínode és força positiva. Es noten diverses sensibilitats. Alguns pares sinodals semblen més preocupats per qüestions de tipus doctrinal, potser per una certa por de possibles desviacions en el tema de la interpretació de l'Escriptura. A d'altres se'ls veu més centrats en com atansar l'Escriptura a la gent de manera que arribi a tocar les seves vides. Alguns insisteixen molt en la funció del Magisteri de l'Església, altres accentuen molt més la urgència de la necessitat que els cristians es familiaritzin amb el text de l'Escriptura. És ben diversa l'experiència entorn de la Paraula en les Esglésies d'antiga tradició cristiana i les Esglésies més joves. Ha arribat al cor de tots els sinodals el testimoni martirial d'algunes Esglésies. En el Sínode s'han sentit molt sovint anàlisis severes de la cultura actual. Se n'han accentuat molt els aspectes negatius. Caldrà fer un esforç més gran per veure'n també els signes de vida i saber valorar les persones i grups que s'estan esforçant per construir un món més humà, més frater i solidari, més respectuós de la Creació. Entrar en diàleg amb aquestes persones i grups és important. Aquest diàleg facilitarà fer-los arribar la llum de la Paraula, i a nosaltres ens oferirà una nova òptica per entendre més bé el missatge que Jesús ens fa arribar avui a través de l'Escriptura. No podem pas oblidar la situació dels pobres. Ells, segons el mateix Jesús, són els qui acullen i entenen millor la Paraula. Si la volem entendre correctament, hem de saber estar al seu costat. Hi ha hagut pares sinodals que ens ho han recordat amb insistència.

—Quina és l'experiència dels claretians pel que fa a la Paraula de Déu?

—Els claretians voldríem ser instruments que ajudin les persones a obrir-se al diàleg al qual Déu les convida i en el qual trobaran aquella paraula que omple el cor, perquè és testimoni d'un amor molt gran i clau que obre la vida a nous horitzons. La nostra congregació fa uns anys que va fer un esforç molt gran invitant tots els claretians a viure un procés de lectura personal i comunitària de tota la Bíblia. Va ser una experiència molt maca que ens ha ajudat a

situar la Paraula de Déu al centre de les nostres vides i del nostre apostolat. El P. Claret va estimar molt la Bíblia i va fer un gran esforç per posar-la a les mans de la gent, con ens indiquen les edicions que en va promoure a la Llibreria Religiosa. Volem recuperar aquesta tradició. D'altra banda, pel que fa a la nostra tasca missio-

nera, esmento només alguns fets: hem intentat fer arribar la Bíblia a molta gent. A Catalunya va ser l'editorial Claret qui va publicar la Bíblia interconfessional. Hem treballat sobretot en la publicació de Bibles al Brasil i en molts països d'Àsia. Últimament estem donant prioritat a la Xina; en molts llocs del món tenim equips de pastoral bíblica que treballen amb molt d'interès per ajudar les parròquies, escoles, comunitats cristianes, etc., a donar un impuls bíblic a tota la pastoral. Ha estat molt interessant l'experiència de les comunitats del Chocó, a Colòmbia. I el que sí que hem vist és que la Paraula, quan entra al cor de les persones i les comunitats, les transforma i les fa capaces de ser elements de transformació en el nostre món, ajudant a acostar-lo una mica més al projecte de Déu pels seus fills i filles.

—Quin serà el benefici principal d'aquest Sínode per al Poble de Déu?

—Jo crec que n'hi poden haver molts. Un d'ells serà tornar a portar al centre la Paraula de Déu, que té molt a dir a l'home d'avui. Ens situarà més en l'òptica de la història de la salvació i ens ajudarà, per tant, a descobrir els signes de la presència de Déu en la nostra pròpia història i a saber, d'altra banda, denunciar i contra-

restar tot el que s'oposa al seu pla de salvació. Demanarà conversió a l'Església, perquè és impossible situar-se enfront de la Paraula de Déu sense sentir-se cridat a la conversió. Hi ha massa aspectes de la nostra vida que no són transparents al missatge de la Paraula. Voldria que portés fruits ecumènics, que ens ajudés a tots a obrir-nos a la lectura de la Paraula juntament amb altres comunitats cristianes de les Esglésies germanes. M'agradaria que ens empenyés vers un diàleg interreligiós que sap acollir la paraula que Déu ha fet arribar a altres persones a través de mediacions diverses i que les sap rellegir des de Crist, la Paraula definitiva del Pare. Crec que serà molt important que el Sínode esdevingui un nou impuls per un diàleg obert i respectuós amb el món d'avui, amb els seus problemes i les seves múltiples possibilitats, amb un llenguatge que sigui entenedor per a la gent i capaç de fer-los descobrir el veritable sentit de la Paraula de Déu. M'agradaria que el Sínode esdevingués un nou impuls vers una veritable comunió eclesial i vers un compromís missioner més decidit en totes les esglésies locals. Si obrim el cor a la Paraula, certament serà així.

Marta Nin

Recta final al Sínode dels Bisbes

A l'hora del tancament d'aquesta edició del nostre setmanari, encara no s'havia fet públic el missatge del Sínode al Poble de Déu ni tampoc s'havien votat encara les proposicions que l'Assemblea ha de presentar al Pontífex. Després de tres setmanes d'intens treball, els participants en aquesta XII Assemblea estan a punt de posar punt final al Sínode sobre la Paraula de Déu.

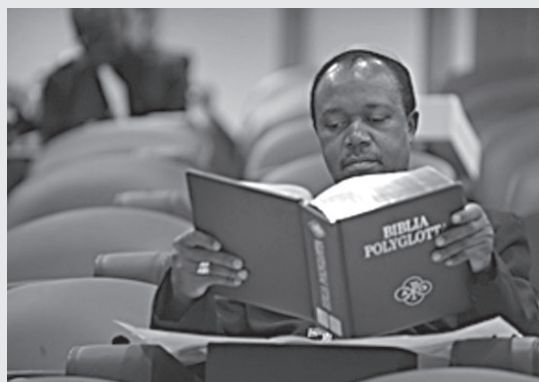
És del tot comprensible el cansament entre els pares sinodals, entre els experts i entre els oients després de setmanes de debat, estudi i anàlisi sobre totes les qüestions, sobretot pastorals, inherents a la Bíblia. Però aquest cansament no es tradueix afluixant el ritme de feina ni l'entusiasme, al contrari, a mesura que s'atansa el dia de la votació del missatge i de les proposicions, el debat encara s'anima més i augmenta la vitalitat de tots els participants, fins i tot entre els d'edat més avançada.

Les proposicions que són matèria d'estudi aquests últims dies recullen tots els temes que s'han tocat al llarg de l'Assemblea. Una de les qüestions més debatudes és la qualitat de l'homília. En unes declaracions a un grup de periodistes, el cardenal de Tegucigalpa, Óscar Rodríguez Maradiaga, va declarar que «cal que fem una bona auto-crítica. Hem d'aprofitar millor el moment de l'homília», i va afirmar també que, en aquest sentit, «és molt important la pastoral bíblica i la *lectio divina*». Maradiaga opina que en la transmissió de la Paraula, el llenguatge i la comunicació són cabdals i que possiblement també «hem de buscar uns altres mètodes» per transmetre adequadament la Paraula. El cardenal hondureny va remarcar alhora la importància en el cristianisme pel que fa a l'«opció preferencial pels

pobres», tot esperant que les proposicions finals del Sínode recullin aquesta perspectiva.

El dia de la primera sessió de treballs del Sínode, el cardenal canadenc Marc Ouellet, relator general de la XII Assemblea, va presentar en perfecte llatí la seva al·locució de dues hores. I va acompanyar el seu discurs amb un *power point*. Emblemàtic el contrast entre la llengua dels nostres avantpassats i la més avançada de les tecnologies. La tecnologia també va consentir que els pares sinodals que no entenen el llatí escoltessin amb uns auriculars la traducció simultània del discurs d'Ouellet. Cal dir que eren un bon nombre els bisbes i altres participants que no eren capaços de seguir l'al·locució llatina. Alguns, fins i tot, s'han queixat del fet que els bisbes que presenten els discursos en llatí, parlin massa de pressa, ja que els intèrprets tenen dificultat per traslladar correctament tot el discurs.

El Sínode es beneficia també d'una altra nova tecnologia: el comandament a distància. Els aparells són rigorosament en llatí. Cada butaca té assignat un comandament a distància. Quan comença la sessió, els pares sinodals han de prémer un botó per registrar la seva presència. Després de molts dies d'Assemblea, els pares sinodals més ancians encara tenen dificultat per fer servir el comandament. Aquest aparell serveix per votar també les propostes que es reuniran al final del Sínode. Els botons estan indicats en llatí: *placet* (a favor), *non placet* (en contra), *placet iuxta modum* (a favor però amb reserva), *abstineo* (abstenció). També hi ha dos botons més que serveixen per confirmar la pròpia votació: *deleo* (per anul·lar-la) o *confirmo* (per confirmar-la).

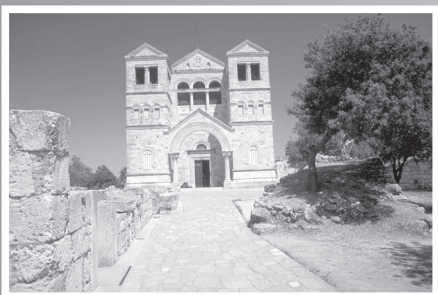

Els pares sinodals han debatut, estudiat i analitzat entorn de la Paraula.

**AJUDA A L'ESGLÉSIA. SI POTS, VIATJA AMB NOSALTRES.
SI NO, FES-NE DIFUSIÓ.**

PELEGRINATGES A TERRA SANTA

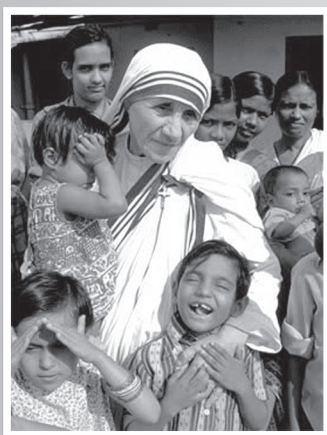
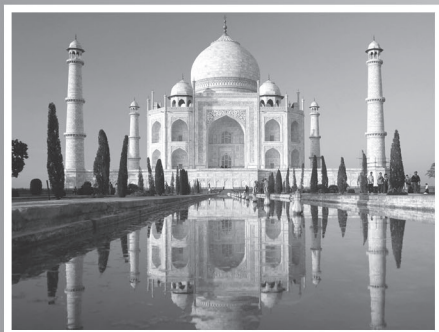
**DEL 29 DE DESEMBRE
AL 5 DE GENER
(ESPECIAL CAP D'ANY)**

**DEL 3 AL 10 DE
DESEMBRE (PONT
DE LA IMMACULADA)**

**VIATJA DE MANERA
ESPIRITUAL, CULTURAL,
LÚDICA, ACOLLIDORA I
RESPECTUOSA AMB ELS
AMICS DE CATALUNYA
CRISTIANA**

NEPAL I LES MISSIONS DE TERESA DE CALCUTA A L'ÍNDIA

DEL 10 AL 21 DE NOVENBRE

**VISITEM ENTRE D'ALTRES: DELHI
JAIPUR, BENARÈS, EL TAJ MAHAL
I KATMANDU**

PELEGRINATGE A ROMA AMB MOTIU DE L'ANY PAULÍ

**ASSISTIREM A LA
CERIMÒNIA DE
CLAUSURA DE L'ANY
SANT PAULÍ
OFICIADA PER
BENET XVI**

JUNY DE 2009

PLACES LIMITADES.

PER A MÉS INFORMACIÓ:

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA

COMTES DE BELL-LLOC, 67-69 • 08014 BARCELONA

TELÈFON: 93 409 27 70 • FAX: 93 409 27 75 • CORREU ELECTRÒNIC: AMICS@AMICSCC.CAT

França

Beatificats els pares de santa Teresina de Lisieux

LISIEUX.— Unes quinze mil persones van participar el 19 d'octubre en la beatificació dels pares de santa Teresina de l'Infant Jesús, Louis Martin i Zélie Guérin. El segon matrimoni elevat conjuntament a la glòria

dels altars va ser beatificat en una celebració eucarística presidida pel legat pontifici, el cardenal José Saraiva Martins, prefecte emèrit de la Congregació per a les Causes dels Sants, a la basílica de Lisieux, França.

El purpurat portuguès va donar «gràcies a Déu per aquest testimoni exemplar d'amor conjugal». Aquest exemple, va assegurar el purpurat, pot «estimular les llars cristianes a la pràctica integral de les virtuts cristianes, igual que va estimular el desig de santedat en Teresa». El cardenal Saraiva Martins va deixar pas a les confidències en l'homilia, i va explicar que en el moment de la beatificació «pensava en el meu pare i en la meua mare, i en aquest moment, voldria que també penséssiu en el vostre pare i mare, i que junts donem gràcies a Déu per haver-nos creat i fet cristians gràcies a l'amor conjugal dels nostres pares».

Louis Martin (1823-1894) i la seva esposa, Zélie Guérin (1831-1877), pares de nou fills, quatre d'ells morts en tendra edat, és el segon matrimoni beatificat simultàniament després dels italians Luigi i Maria Beltrame Quattrocchi (morts el

Pietro Schiliro, amb els seus pares, davant les relíquies del matrimoni Martin-Guérin.

1951 i el 1965 i beatificats el 2001 per Joan Pau II). El cardenal Saraiva Martins els va presentar com «un do per als esposos de totes les edats per l'amor, el respecte i l'harmonia amb què es van estimar durant 19 anys». Són també «un do per als pares» i «per a tots aquells que han perdut el seu espòs o esposa». «La viduitat és sempre una condició difícil d'acceptar —va reconèixer—. Louis va viure

italià de Monza, el guariment inexplicable del qual el 2002 ha estat atribuït a la intercessió dels pares de santa Teresina de l'Infant Jesús, patrona de les missions. Nascut amb una malformació dels pulmons, els metges havien dit que no podria sobreviure. La seva mare va demanar el guariment a Déu per intercessió de Louis i Zélie. Una comissió científica ha reconegut com a inexplicable el seu guariment. (AICA)

Sor Emmanuelle, coneguda com «la monja dels pobres».

Mor sor Emmanuelle del Caire

CALLIAN.— Sor Emmanuelle del Caire, el nom de pila de la qual era Madeleine Cinquin, va morir la nit del diumenge 19 al dilluns 20 d'octubre a l'asil on vivia, a Callian, al departament de Var. Als 99 anys d'edat, sor Emmanuelle era la dona més popular i estimada de França, a qui *L'Osservatore Romano* ha qualificat amb paraules amb les quals és coneguda per l'opinió pública: «Icona de la solidaritat i suport dels pobres i marginats».

Sor Emmanuelle va néixer a Brussel·les de pare francès i mare belga, i hauria complert els cent anys el 16 de novembre. El 1971, quan tenia 63 anys, sor Emmanuelle va decidir compartir la seva vida amb els pobres del Caire, motiu pel qual era coneguda com *la petite soeur des chiffonniers* («la germaneta dels drapaires»). Tenia la qualitat de parlar de manera directa, sense embuts, i aquest era un dels motius pels quals tothom l'estimava.

A les barraques d'Ezbe el-Nakhl, al Caire, es va lliurar totalment a construir escoles, asils d'avis i cases d'acollida. L'associació que porta el seu nom, Asmae-Association Soeur Emmanuelle, fundada per ella mateixa el 1980, continua ajudant milers d'infants pobres d'arreu del món. Va deixar Egipte el 1993, als 85 anys, va tornar a França, i es va establir a la comunitat de Nostra Senyora de Sió, congregació en la qual havia entrat als 20 anys, i va dedicar el seu temps a la pregària i meditació, sense abandonar el suport als sense sostre i als immigrants sense papers. Llicenciada a la Sorbona, sor Emmanuelle havia estat professora de filosofia i lletres a Istanbul, Tunis, el Caire i Alexandria. També era una coneguda escriptora. El seu darrer llibre *Tengo cien años y quisiera decíroslo*, va ser publicat fa dos mesos. El 31 de gener el president francès Nicolas Sarkozy l'havia elevat al rang de gran oficial de la Legió d'Honor.

L'arquebisbe de París, el cardenal André Vingt-Trois, ha destacat que era una dona «de cor i d'acció», que «va mobilitzar els seus contemporanis a favor dels més desheretats per la seva manera de parlar sincera i senzilla». També ha posat en relleu la seva «immensa energia i fe inquebrantable» i «el seu testimoni d'amor que va viure, enterament consagrat a Déu i als altres». (C.C.)

VATICÀ

Benet XVI posa a Pompeia el món en mans de Maria

POMPEIA.— Benet XVI va posar el 19 d'octubre el món en mans de Maria en visitar el santuari de Pompeia, al sud d'Itàlia. Un dels moments culminants del dotzè viatge pastoral a Itàlia es va viure quan, després de celebrar l'eucaristia a la plaça del santuari, va dirigir la súplica a la Mare de Déu del Roser, escrita pel beat Bartolomeu Longo, el 1883: «Pietat avui implorem per les nacions esgarriades, per tot Europa, per tot el món, perquè, peneït, torni al teu Cor. Misericòrdia per a tots Mare de Misericòrdia!» A continuació, com a gest d'amor filial, va oferir a la Mare de Déu una rosa d'or.

Pompeia va ser destruïda a causa de la lava i la pluja de cendra el 24 d'agost de l'any 79 dC, durant l'erupció del Vesubi. La nova Pompeia es va erigir 1.796 anys després, responent a la promesa efectuada el 1872 per l'advocat laic Bartolomeu Longo,

de construir-hi una església dedicada a la Mare de Déu del Roser. El santuari alberga una imatge de la Mare de Déu a la qual s'atribueixen centenars de miracles i guariments. En l'homilia de la celebració eucarística, el Papa va evocar la figura del beat Longo, que, com sant Pau, havia perseguit l'Església, quan era «militant anticlerical, que practicava fins i tot l'espiritisme i la superstició». Un home que va canviar radicalment perquè va trobar el «veritable rostres de Déu», transformant el desert on vivia. El secret de Pompeia, segons el Papa, és el Rosari: «Aquesta pregària ens porta, a través de Maria, a Jesús. El Rosari és pregària contemplativa, accessible a tothom: grans i petits, laics i clergues, cultes o poc instruïts. El Rosari és «arma» espiritual en la lluita contra el mal, contra la violència, per la pau als cors, a les famílies, en la societat i al món.» (Zenit)

El Vaticà demana no exercir pressions sobre la beatificació de Pius XII

CIUTAT DEL VATICÀ.— El director de la sala de premsa vaticana, P. Federico Lombardi, s.j., ha confirmat que la firma del decret sobre les virtuts heroïques de Pius XII està sent considerada pel papa Benet XVI, i ha assenyalat que «no és oportú» tractar d'exercir pressions «en un sentit o en un altre».

Algunes organitzacions jueves han llançat una campanya en contra de la beatificació del papa Pacelli, argüint que «afectaria» les relacions entre el judaisme i l'Església. L'argument es basa en la «llegenda negra» que pretén presentar Pius XII com a «còmplice» de l'assassinat massiu de jueus per part del règim

nazi durant la II Guerra Mundial.

Algunes agències han assenyalat també que el papa Benet XVI volia visitar Terra Santa, però que hauria condicionat el seu viatge al canvi del comentari denigratori i antihistòric que apareix al peu de la imatge de Pius XII al Museu de Yad Vashem a Jerusalem. Al respecte, el P. Lombardi ha indicat que «el representant de la Santa Seu a Israel va presentar algunes objeccions al text del comentari sobre Pius XII, al Museu de Yad Vashem. Cal desitjar, per tant, que els responsables del Museu l'analitzin d'una manera nova, objectiva i profunda». «No obstant això, si bé és rellevant, aquest fet

no es pot considerar determinant per a una decisió sobre un possible viatge del Sant Pare a Terra Santa, viatge que, com és sabut, forma part dels desitjos del Papa, encara que de moment no ha estat concretament programat», ha afegit.

Finalment, pel que fa a la causa de beatificació, el P. Lombardi ha aclarit: «El Papa encara no ha signat el decret sobre les virtuts heroïques del servent de Déu Pius XII, firma que constitueix la premissa per continuar el procés de la causa. Això és objecte, per part seva, d'aprofundiment i reflexió, i en aquesta situació no és oportú tractar d'exercir pressions sobre ell.» (ACI)

Espanya

Una Església jove disposada a «Kminar x ls altures»

■ Madrid acull el Fòrum de Pastoral amb Joves

BARCELONA.— Del 7 al 9 de novembre se celebra al Palau Municipal de Congressos de Madrid el Fòrum de Pastoral amb Joves (FPJ), sota el lema «Kminar x ls altures» (expressió agafada del profeta Habacuc, «El Senyor em fa caminar per les altures»). Aquesta iniciativa neix de la Revista de Pastoral Juvenil dels Escolapis, amb motiu del 50è aniversari d'aquesta publicació. Aquest Fòrum pretén ser una cosa diferent, cridanera, creativa, que pugui ajudar els joves a «implicar-se en el món, a ser tolerants, a compartir experiències, a ser més comunicatius i menys individualistes... en definitiva, a mirar el món amb esperança i il·lusió», reconeix la coordinadora del FPJ.

Toni Roman, delegat de Pastoral de Joventut de l'arquebisbat de Barcelona, assenyala que l'objectiu d'aquest Fòrum és triple: «Revisar i replantejar la pastoral juvenil, també amb una mirada de futur; facilitar el fet de posar en contacte diferents agents de pastoral juvenil i treballar en xarxa, sabent el que es fa arreu de l'Estat, i construir plegats la feina que es fa a cada diòcesi.» De l'arquebisbat de Barcelona són 62 les persones que participaran al FPJ, la majoria responsables de pastoral juvenil. Segons Toni Roman, aquesta trobada «implica un esforç enorme i considerable d'organització, i s'ha dissenyat un format de debat dinàmic, a partir d'experiències i d'intuïcions..., tot serà molt participatiu».

La Seu d'Urgell també es farà present en aquest Fòrum amb 10 responsables o animadors de joves. Per a Mn. Albeiro Vázquez, membre de la Delegació de Joventut d'Urgell, serà «una oportunitat per compartir experiències i il·lusions de les diferents realitats de la Pastoral de Joventut i una ocasió per créixer com a força, com a experiència». En el mateix sentit s'expressa el delegat de Joventut de Terrassa, Mn. Josep Monfort, que subratlla que el Fòrum presenta «una manera nova, moderna, de parlar de la Pastoral de Joventut i que mostra una Església que intenta posar-se al dia».

Jordi Olivé és un dels 16 representants de la diòcesi de Terrassa que assistiran al FPJ, i assegura que «quan em van proposar assistir al Fòrum de Pastoral amb Joves, no vaig dubtar-ho ni un segon. És una bona iniciativa i em fa molta il·lusió participar-hi perquè hi haurà espais per parlar, per compartir... Coneixerem realitats diferents que ens ajudaran en la nostra tasca i crec que aquest intercanvi de tu a tu és molt important».

Al llarg de tres dies es desgranarà el lema de la trobada, «Kminar x ls altures»,

a través de música, pregària, ponències, tallers... Per a Toni Roman, «el lema és una invitació a somiar, a caminar amb Ell». Una sala amb capacitat per a unes 400 persones s'habilitarà com a «Tenda de l'Encontre»: un espai oracional i celebratiu permanent on s'oferiran moments de pregària, silenci, acompanyament, sacrament de la Reconciliació i de l'Eucaristia...

Impuls de futur

Mn. Monfort adverteix que «no podem esperar respostes màgiques del FPJ. Ja s'està fent una bona feina en la pastoral juvenil, però cal continuar caminant. L'horitzó és positiu perquè darrere hi ha l'Esperit Sant. Cal mirar cap amunt, fins on volem arribar». Toni Roman comenta que «participem en aquest Fòrum amb un esperit esperançat. Vivim moments de dificultat i de reptes forts, però hi ha camins a recórrer i moltes experiències positives. Hem de reanimar-nos col·lectivament i reflexionar plegats». En termes semblants s'expressa Mn. Vázquez, que afirma que «ens agradaria que els participants en tornessin il·lusionats i amb experiències renovades, de cara a tot el que s'ha fet a la diòcesi. Volem que sigui un moment de força per il·lusionar-nos».

Un punt en què s'ha posat molt d'èmfasi és que són les delegacions de Joventut les que convoquen el Fòrum a les seves diòcesis, d'aquí la importància de construir unitat en l'àmbit diocesà. Així, Mn. Albeiro Vázquez indica que «com a grup de la diòcesi, volem aprofitar aquesta oportunitat per conèixer-nos més bé i compartir entre nosaltres les diferents realitats que hi ha a la Seu en la Pastoral de Joves, a més de conèixer altres realitats i valors». També Mn. Monfort apunta que

Cartell del FPJ.

«el fet que les diòcesis hi anem plegades suposa una ajuda per construir unitat diocesana. Terrassa és una diòcesi jove i creiem que el Fòrum ens pot ajudar amb idees, experiències...».

Si el Fòrum és important, també ho és el Post-Fòrum. Com explica el delegat de Barcelona, «la clau és anar treballant amb fidelitat cada dia. Treballar en la línia de la comunió». El Fòrum pretén llençar els joves i els qui treballen amb ells a «Kminar x ls altures», i per això cal afrontar un seguit de reptes. Aquests desafiaments són, segons Mn. Josep Monfort, «trobar

un llenguatge jove sense traïr el llenguatge de l'Església; treballar la unitat pastoral, no únicament diocesana, i no tancar-nos. En el cas de Terrassa, a més, potenciar una plataforma de joves amb diferents sensibilitats i proposar una oferta variada de Pastoral de Joventut vàlida». Per a Mn. Vázquez, els reptes passen per superar una visió estàtica de la Pastoral de Joventut i valorar i potenciar aquelles petites realitats que treballen des de la senzillesa. En aquest sentit, posa en relleu que «estem molt contents de la implicació dels joves de la Seu en la pastoral juvenil a través de parròquies, esplais...».

Jordi Olivé és corresponsable del SAFOR a la UAB, està implicat en una parròquia en el treball amb joves i forma part del Moviment Cristià de Joves. Des de la seva experiència, està convençut que «la pastoral juvenil ha d'anar endavant, veure què falla, què podem aportar-hi i millorar. Crec que els joves estan disposats a escoltar el missatge de Jesús, tenen inquietuds. El panorama no és tan negre com de vegades el pintem». I recomana estar atents als joves d'avui, «que demanen a l'Església una mica de canvi, cosa que crec que s'està produint. Volem propostes noves i per això el Fòrum, en aquest sentit, pot ser molt interessant perquè es llençaran moltes propostes. Crec que en tornaré ple d'energia, amb les piles carregades, i amb plenes forces per fer coses».

El FPJ serà un moment important en la Pastoral de Joventut per a totes les diòcesis espanyoles, que tindran ocasió de projectar horitzons de futur i afavorir xarxes de treball, vida i reflexió pastoral. Per a Toni Roman, «hem de continuar sent fidels al missatge evangèlic, a la Bona Nova, i dir-li al jove: "Déu t'estima!" També cal trobar les claus i registres dels adolescents i joves perquè escoltin. Cal inculturar l'Evangeli en la cultura del jove d'avui. El nostre món canvia molt ràpid, però els anhels del cor humà són els mateixos de sempre. La pregunta és: com tocar el cor dels joves?»

Rosa María Jané Chueca

«Guarir els malalts sense eliminar ningú»

MADRID.— El 12 d'octubre naixia a Sevilla el primer nadó seleccionat per guarir el seu germà. Davant d'aquest fet, la Secretaria general de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE) publicava una nota en què valorava les implicacions morals d'aquest fet, i assenyalava que «el naixement d'una persona humana ha vingut acompanyat de la destrucció d'altres, els seus germans, als quals s'ha privat del dret fonamental a la vida». Segons la nota, «sotmetre la vida humana a criteris de pura eficàcia tècnica suposa reduir la dignitat de la persona a un mer valor d'utilitat. Els germans als quals s'ha privat del dret a néixer han estat rebutjats perquè no eren útils des de la perspectiva tècnica, violant així la dignitat i el respecte absolut que tota persona mereix en ella mateixa al marge de qualsevol consideració utilitarista». I afegia: «El germà que finalment ha nascut ha estat escollit perquè era el més útil per a una possible curació. S'ha conculcat d'aquesta manera el seu dret a ser estimat com un fi en ell mateix i a no ser tractat com a mitjà instrumental d'utilitat tècnica.»

El text també feia referències al document de l'Assemblea Plenària de la CEE, del 30 de març del 2006, *Algunes orientacions sobre la il·licitud de la reproducció humana artificial i sobre les pràctiques injustes autoritzades per la llei que la regularà a Espanya*: «La dignitat de l'ésser humà exigeix que els infants no siguin produïts, sinó procreats. (...) Cal guarir els malalts, però sense que mai per això s'hagi d'eliminar ningú.» La nota recordava que «el fet feliç del naixement d'un nadó sa no pot justificar la instrumentalització a què ha estat sotmès i no n'hi ha prou per presentar com a progrés la pràctica eugenèsica que ha suposat la destrucció dels seus germans generats *in vitro*. (...) Amb aquests aclariments no jutgem la consciència ni les intencions de ningú. Es tracta de recordar els principis ètics objectius que tutel·len la dignitat de tot ésser humà». (SIC)

LLAR D'ANCIANS P. MIRALLES
per a grans **persones** grans

Molt agraïts per la vostra estimació i ajuda

Trafalgar, 39, 5è - 08010 Barcelona Tel. 932 681 867 - Fax 932 684 356
NIF: G-08862781 - Els donatius desgraven un 20% del total de l'IRPF (Llei 30/94)
www.residenciapmiralles.org e-mail: residenciapmiralles@telefonica.net

Paraula i vida

Lluís Martínez Sistach
 Cardenal, arquebisbe de Barcelona

Sants i Difunts

Aquest diumenge s'escau la commemoració de tots els fidels difunts. És una ocasió en la que les comunitats cristianes tenen especialment present el record dels que ens han deixat. Es fa cada any el 2 de novembre, però aquest any ho fem d'una manera més significativa per escaure's aquesta commemoració en diumenge i pel fet de celebrar-se la missa dominical d'avui amb textos bíblics i pregàries relatius al difunts.

Un dia abans se celebra la solemnitat de Tots els Sants, que és la festa de l'assemblea celestial. Les solemnitats d'aquests dos dies són riquíssimes en contingut teològic i espiritual. Es tracta de l'Església dels sants i de l'Església que és purificada, respectivament.

La festa de Tots Sants posa en relleu la vocació universal dels cristians a la santedat. Aquesta és la primera i fonamental vocació dels batejats i és expressió de la seva gran dignitat.

La pregària pels difunts és una de les pràctiques cristianes que ens ve dels orígens mateixos, i d'alguna manera podem dir que és una pràctica amb arrels religioses profundes, encara que en la fe cristiana adquireix una nova dimensió totalment pròpia. El sentit cristià

d'aquesta pregària pels difunts rau en la comunió amb els qui han mort i en l'experiència de la condició pecadora que ens correspon. Amb aquesta pregària encomanem els difunts a la misericòrdia de Déu. El fonament d'aquesta pregària d'intercessió és la fe i la comunió cristianes en la força de la mort i de la resurrecció de Crist.

La celebració d'aquestes dues solemnitats esdevé una invitació a viure la veritat del que anomenem «la comunió dels sants». Consisteix en què en tots els cristians que integren l'Església en qualsevol de les tres etapes —pelegrina, purgant i triomfant— existeix una vertadera comunicació espiritual de béns, com a conseqüència de la unió de tots els creients amb Jesús i en l'Església que és el seu Cos místic. Els cristians —per dir-ho senzillament— gaudim d'un patrimoni comú format pels mèrits de Crist, les bones obres i la pregària de la Verge Santíssima i dels sants. «Les teves ferides són els meus mèrits», deia Sant Bernat referint-se a Jesucrist.

En aquest dia dels difunts hem de recordar que la fe cristiana és la victòria de la vida i la proclamació de què

la mort no té la darrera paraula en la història humana, perquè el nostre Déu és un Déu de vivents i, per l'Esperit Sant, ens dona la vida en Jesucrist ressuscitat.

Com diu el Concili Vaticà II, «la mort és l'enigma més gran de la vida humana». Tanmateix, Jesús il·lumina aquest enigma amb les seves paraules: «Jo sóc la resurrecció i la vida; qui creu en mi, encara que mori, viurà». La mort, per a un creient en Crist, és certament el punt final de la vida terrenal, però és també l'albada d'una vida nova i feliç en la possessió de Déu per a tota l'eternitat.

Estem celebrant l'any dedicat a Sant Pau. En el dia dels difunts és ben oportú recordar aquestes paraules de la seva carta als cristians de Corint: «Si l'esperança que tenim posada en Crist no va més enllà d'aquesta vida, som els qui fem més llàstima de tots els homes. Però la veritat és que Crist ha ressuscitat d'entre els morts, el primer d'entre tots els qui han mort. I ell ha de regnar fins que Déu haurà sotmès tots els enemics sota els seus peus. El darrer enemic destituït serà la mort». Els cristians estem al món per viure i donar testimoni d'aquesta esperança.

Als quatre vents

Jaume Pujol Balcells
 Arquebisbe de Tarragona i Primat

Les portes del paradís

Un dels primers actes de Joan Pau II en la seva primera visita a Espanya la tardor de 1982 va ser celebrar una missa al cementiri de l'Almudena. Era el 2 de novembre. En el gran cementiri de Madrid, el Papa va resar pels difunts, com també ho fem avui nosaltres, i, com en el nostre cas, es devia recordar sens dubte especialment dels seus pares i d'aquelles persones que li havien estat més properes en vida. Els llaços no es trenquen; per la comunió dels sants continuen estrets, com segueix viva l'esperança que un dia ens trobarem definitivament amb ells al cel.

El dia 1 de novembre celebrem el dia de Tots els Sants, amb el qual l'Església vol venerar tants sants anònims que no figuren en cap llista, però que estan molt presents en la mirada de Déu i el contemplen cara a cara en aquesta eternitat que sadolla les ànsies mai no satisfetes del cor

humà. En els sants manifesta Déu l'obra de les seves mans, en la seva fe es reflecteix la bellesa de la Veritat.

I el 2 de novembre és el Dia dels Difunts, en el qual resem per aquells que ja han marxat del nostre costat i especialment pels qui necessiten encara un temps de purificació per entrar a la Jerusalem celestial: les ànimes del purgatori.

L'estimat Joan XXIII deia que hi ha dues portes per a accedir al Paradís: innocència i penitència. Escrivia: «Com pot pretendre, pobre home fràgil, trobar oberta la primera? Però la segona és també segura.»

Jesús, podent entrar per la primera, no va menysprear la segona, i per la creu va entrar en ella per a arrossegarnos-hi a nosaltres amb la seva redempció. Fer sufragis, acudir al sagrament de la penitència, combregar amb el cos de Crist, és la millor manera de celebrar aquests

misteris d'amor i eternitat.

Freqüentment ens correspon a les persones ordenades celebrar funerals i intentar consolar els qui han perdut un ésser estimat. Humanament a vegades sembla impossible suportar una absència, i, mancats de paraules, sempre recorrem a la promesa de Crist feta a Marta en encaminar-se a casa de Llätzer. Només la resurrecció dels morts, dels quals la de Jesús va ser primícia, és un consol. La fe ens diu que la vida té sentit, que els cementiris —en paraules d'un escriptor del nostre temps— són vestíbuls de la resurrecció.

L'amor tan fort que sentim pels éssers estimats sembla exigir una altra vida. Per fortuna no solament és una aparença o un desig, sinó que la promesa de vida eterna és una paraula de Crist que renovem constantment en cada eucaristia.

La Bona Notícia també a internet
www.catalunyacristiana.com
Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info
FLAMA
 AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

opinió

Punt de vista

Victòria Cardona
Orientadora familiar i escriptora

Els avis s'adapten als canvis

El canvi que hem hagut d'assumir, amb més esforç mental per part dels avis, ha estat la integració de la dona en el camp laboral. A les àvies, més sensibles per donar un cop de mà, ens ha agafat amb cert desconcert; ara bé, per ser bona mare o bona sogra haurem de comprendre totes les situacions encara que ens sorprenguin realitats que nosaltres no havíem viscut mai.

Per exemple, les àvies quedem una mica astorades quan la filla o la nora estan una setmana fora de casa per motius de feina i veiem l'home tot sol que va de corcoll per tenir cura de la llar, dels petits i de la feina. No ens hauríem de sorprendre tant!; a vegades, ens oblidem de la força física i psíquica que teníem a la seva edat o que són prou grans i responsables per assumir aquesta realitat.

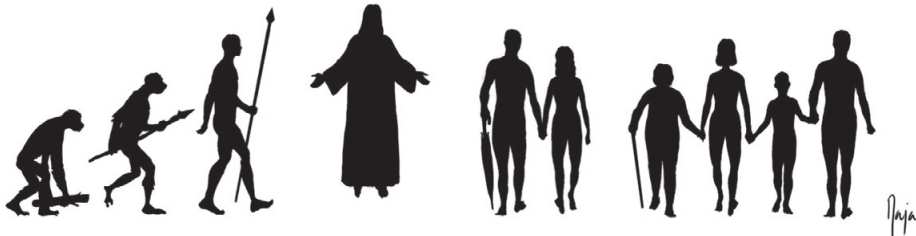
Ja sabem que els matrimonis tenen dificultats per conciliar feina i atenció a la llar: manca de temps per dedicar-lo als fills petits, cal fer un repartiment equitatiu de les tasques entre marit i esposa i els fills, trencar-se la closca per escoltar tots els fills si convivim amb adolescents i infants alhora, i arribar a final de mes havent pagat la hipoteca del pis.

No oblidem que hi ha molts pares joves que no tenen àvia que els ajudi a conciliar i, per això, els resulta complicat encaixar totes les peces com un trencaclosques. O bé perquè l'àvia també té la seva vida professional o perquè ha de tenir cura del seu pare o mare malalts i, per tant, cal buscar altres

alternatives.

Per a nosaltres, els avis, tampoc no és fàcil trobar el lloc ideal en aquest nou paper i, per tant, és natural que ens costi. L'evolució del treball de la dona fora de casa ens ha afectat; però, val la pena treure forces de flaqueza per animar els fills i ajudar-los a conciliar feina i família —si podem— i, fer-ho, sospesant les nostres possibilitats per no perdre la salut i gaudir d'una bona qualitat de vida.

Per finalitzar us escric uns suggeriments per als avis i per als pares:

Als avis: procureu ser avis joves d'esperit i flexibles per comprendre la feina de la dona fora de casa. La rigidesa és mala consellera.

No malverseu tota l'energia tenint cura dels nés si després no us queda força per a la vostra relació conjugal, ni per cultivar les amistats, ni la llar, ni la salut.

Als pares: sigueu pares observadors i intuïtius amb els avis per saber percebre si hi ha cansament o neguit a causa de l'edat, de l'estat d'ànim o de les malalties.

Sapigueu demostrar agraïment als avis si us fan favors guardant-vos els petits i feu que les criatures també els ho valorin i ho demostrin.

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

L'important i l'urgent

M'interessà un comentari del predicador del Papa, a la paràbola dels convidats al banquet segons l'evangelí de sant Lluç. En efecte, a Lc 14,18 s'hi troben les raons del refús del banquet. «He comprat un camp i l'haig d'anar a veure. Et demano que m'excusis»... «He comprat una parella de bous i ara me'n vaig a provar-los. Et demano que m'excusis»... «M'acabo de casar, i per això no puc venir.»

Quina és la raó comuna d'aquests personatges? «Tots tenen una cosa *urgent* per fer, quelcom que no pot esperar, que reclama immediatament la seva presència.» Val a dir que la paràbola es refereix al banquet del regne, a la salvació, a la vida per sempre. Quin error! Han deixat el més *important*, l'única cosa important. Quina equivocació tan gran: els convidats abandonen l'important per l'urgent! Un risc notable per a tots!

En el pla religiós hom pot abandonar l'important per l'urgent. Pot passar que hom retardi el compliment religiós, «perquè cada vegada es presenta quelcom més urgent a fer». Succeeix que he d'anar a la missa del diumenge, però estic pendent d'una visita, d'arreglar el jardí de casa, de la cuina... La missa pot esperar...

Humanament també es pot donar que l'urgent

passi al davant del necessari. Els pares han de dedicar temps a la família, als fills... El bon propòsit, l'important, queda bloquejat per les urgències d'última hora —que es podrien esperar— a l'oficina, hores extraordinàries per fer; i hom conclou que demà ja procurarà tenir més temps. El demà es repeteix infinites vegades...

És important visitar els pares ancians que viuen sols o en alguna residència, anar a confortar un amic malalt... «però no és urgent, si ho deixo per a un altre dia aparentment el món no s'enfonsa; a més, tal vegada ningú no se n'adonarà».

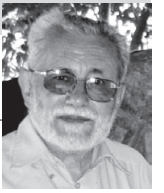
El trastocament del necessari per l'important, fins i tot es pot donar en la nostra salut, que és cosa ben important. Hauria d'anar al metge, tenir cura de no caure en una depressió... Bé, ja aniré a veure el metge un altre dia, quan hagi arreglat la casa, quan hagi acabat una determinada feina, quan hagi abonat un deute... Arriba un dia que ja és massa tard!

El predicador papal conclou així: «Heus aquí l'engany: un passa la vida perseguint mil coses petites que s'han d'arranjar i mai no troba temps per les coses que veritablement incideixen en les relacions humanes i que poden donar vertadera alegria en la vida. Coses que, abandonades, ens duen la tristesa.»

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà (ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net)

Reservar i compartir

Per a mi van ser temps dolents, tot i que, de vegades, en parlo amb nostàlgia. Em van relegar i ignorar. Però, una cosa és l'aplicació del gremi i, l'altra, la dedicació de Déu. No em cansaré de repetir, que la seva imaginació és portentosa. Viví en circumstàncies adverses. El Senyor em mantenia en un excel·lent caldo de cultiu. Molts recordareu el P. Aimé Duval. Anava amb un jersei negre per sobre de la sotana i sense capa. «Déu meu, quina degradació!», comentaven alguns. Anava d'una banda a l'altra, amb la seva guitarra, cantant les seves penes. Reflexions íntimes d'amor a Déu i als homes. Encara avui aquelles cançons ressonen dins meu. Jo no estava sol, gaudia de l'amistat viscuda en aquelles trobades de l'època, semiclandestines. Una idea sobrevolava i impregnava les nostres discussions apassionades. Ens referíem entusiasmat al fet de compartir. El *partager* de la cançó. «Tu, que has fet la nostra amistat perquè puguem compartir-ho tot meitat a meitat», deia el jesuïta *chansonier*. Aleshores, no disposàvem de gaires coses. Fins i tot, els segells de les cartes ens resultaven onerosos. En la pobresa és fàcil compartir. Parlo de compartir ideals i projectes. Somiar junts i fer, d'aquest somni, comunicació íntima. Sé que en algun cas aquesta experiència quimèrica va derivar en enamorament. Molts companys sacerdots van passar per aquesta situació i van abandonar l'exercici presbiteral i, en conseqüència, en va disminuir el nombre. Molts no ho vam fer, hem prosseguit la nostra vida, sota l'emparrat paterna de Déu. Es recorda més els que van marxar que els que quedem i es tem que, seguint aquell camí, la sagnia continuï. Són preferibles altres, suposo que pensen, encara que siguin limitats i deficients...

Crec que, escarmentats, es «vacuna» contra l'amistat, contra el risc de compartir. Encara que al subconscient em referia al clergat, la realitat és que en els altres estats de vida i en altres ambients de trobada, ha passat el mateix. Avui dia, trobem la gent calçada de prevenció i empastifada de reserva. Així, topem amb maniquís humans i enyorem la possibilitat que teníem abans que, en qualsevol moment, se'ns obrís la porta d'una nova amistat. Estar obert i desitjós d'enriquir l'íntima agenda d'amistat, permet viure en esperança humana i accedir a l'esperança eterna.

Quan ens trobem amb persones protegides, reservades, tenim la sensació que hem reulat en l'escala de l'existència. Ens sembla que, en comptes de veure-hi pell humana finament i suaument moldejada, ens trobem davant d'un artròpode. (Una noia adolescent exuberant té més perills d'agressió que un escarabat. Però, contemplo admirat i respectant la primera, mentre me'n ric de la cuirassa amb què s'han recobert molts insectes.) El reservat, gelós de la seva intimitat, que vol que sigui desconeguda, no menyspreada, ni admirada, senzillament oculta, de mica en mica, es va distanciant. La seva existència es torna evanescent i es dilueix com la pols còsmica. I en la seva soledat viu la tragèdia de no haver volgut entrar en comunió. Comunió amb els homes, en comunió amb Déu, que el va crear a imatge i semblança, per viure amb ell en paràbola de la seva Trinitat, que és comunió.

Compartir és arriscar-se. Ser previngut i reservat, dona seguretat. Ningú no traeix, perquè ningú no coneix res de ningú. Ningú no se'n riu, perquè ningú no et coneix. Els altres viuen segurs. Els altres, que poden ser pares, que seran els superiors, que seran els socis.

Ara bé; la riquesa interior, els estudis adquirits, les emocions acumulades, els diners que tenim a la butxaca o al banc, viscuts així, ens donaran felicitat?, així, sentirem la satisfacció de viure?, no val més arriscar-nos, tot i admetre la possibilitat que ens fereixin? Jesús, el Senyor, va venir a compartir. Es va fer semblant als altres homes, excepte en el pecat. «A vosaltres us anomeno amics», diu, «perquè tot el que he rebut del Pare us ho he comunicat». Si l'acompanyem, encara que ens fereixin, el tindrem al nostre costat i, al seu costat, plens del seu amor, continuarem caminant i esperant la trobada eterna on, de cap manera, no hi podran entrar els homes-illes, els animals cuirassats, les autoritats maquiavèliques reservades, fantasmes solitaris, que passen insatisfets pel cosmos.

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.

Sous, dietes i compensacions d'alguns, i... sous o atur d'altres

Surto de casa a les 8 del matí i em trobo que al bar de la cantonada hi ha un bon grapat de persones amb la primera copa a la mà. Torno de la meva tasca matiner cap a les 12 i el bar de la cantonada encara està més ple. A la tarda surto a primera hora i el bar de la cantonada està mig ple, però hi ha gent amb una copa a la mà. Torno a la nit i el bar de la cantonada és a vessar... Hi ha gent a la barra, a les tauletes, dreta, i, fins i tot, a fora, a la vorera, amb el got a la mà...

Els carrers del meu barri, al migdia, estan plens de gent per les cantonades, parlant o simplement mirant. Travesso la Rambla del Raval i no hi ha cap banc buit ni cap espai lliure als parterres del passeig.

Torno a passar-hi a la nit i encara hi ha més gent...

Això passa al meu barri. Però, quan pujo a l'altra banda de la ciutat, tot és activitat, gent amb la seva cartera d'executiu, o caminant de pressa per arribar a la feina o al seu negoci.

Penso en els jornalers de l'Evangeli que ni a primera hora ni a mig matí, ni a la tarda, ningú no els ha contractat. Estan a l'atur. Però, no un atur amb pagament per haver cotitzat, sinó amb la sensació d'estar fora, exclòs d'un món que normalitza la vida i la fa programada i regularitzada.

Estar a l'atur pot ser un començament de la davallada que pateix molta gent i que pot acabar amb algunes persones desesperades i amb famílies destruïdes.

I la crida dels polítics d'estrènyer-se el

cinturó pot arribar a ser un insult per a aquells que ni tan sols porten cinturó... És a dir, que no tenen per on estrènyer-lo.

Al final d'aquest estiu em va arribar a les mans —en un diari català— una llista amb les retribucions dels alts càrrecs públics de l'Estat espanyol. Em vaig esgarriar pretenent fer comparacions.

Algú pot dir que «les comparacions són odioses», però ho són més si es compleixen. Vaig calcular que hi ha famílies que passen com poden l'any, treballant la mare moltes hores amb una retribució anual —de catorze pagues— de 16.800 euros, les més afortunades, d'11.200 euros o, fins i tot, de 8.400 euros.

Quan un diputat, a part de la seva feina o el seu negoci, té un sou base de 43.771 euros sense comptar els 25.534 euros de complement si viu fora de Madrid, els 250 euros anuals per al taxi, els altres transports gratuïts i el 120 euros diaris de dietes per a viatges oficials...

M'estalvio altres dades que recollia aquell diari. Però, només vull recordar aquell amic meu que, per mantenir la família, s'ha de desplaçar 67 km, treballar vuit hores carregant totxos, i tornar a desplaçar-se 67 km. El seu sou anual, amb catorze pagues i sense complements per viatges, és d'11.200 euros.

I jo em pregunto: com pot respondre a la crida d'estrènyer-se el cinturó? I això preguntant de no quedar-se sense feina perquè l'atur s'acabaria i trobar una altra vegada feina en aquest moment és com cercar una agulla en un paller.

Zoom

Eduard Brufau

El CaixaForum de Barcelona dedica fins al febrer una exposició a la representació pictòrica del sagrament de l'Eucaristia. La mostra, titulada *El pa dels àngels*, reuneix 42 obres de la prestigiosa Galeria dels Uffizi, a Florència, datades entre els segles XV i XVII. A través de les diferents pintures el visitant pot veure les maneres com els artistes han reflectit la doctrina eucarística, ja sigui amb escenes de la vida de Jesús o amb episodis de l'Antic Testament que prefiguren el sacrifici pasqual. A la imatge, la *Mare de Déu de la Galeria*, de Botticelli.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana (lluis.serra@fms.it)

Les golfes de Déu

Josep Otón va presentar recentment a Barcelona el seu darrer llibre titulat *Simone Weil: el silenci de Déu*. El seu objectiu és «esbrinar en què va consistir l'experiència del sagrat que va capgirar —o no— la trajectòria vital d'aquesta autora» (pàg. 16). Per a això, parteix del *Prologue*, un text fonamental de Weil, per esbrinar-hi la trobada i l'absència de Déu en la seva vida. Aquest text acaba així: «Sé prou bé que no m'estima. Com podria estimar-me? I tanmateix, en el fons de mi, alguna cosa, un punt de mi mateixa, no pot deixar de pensar, tremolant de por, que potser, malgrat tot, ell m'estima.»

La recerca de Déu o, potser, la seva troballa imprevisible generen en la persona sentiments oposats. Una relació que, sovint, s'expressa en un flux discontinu de trobades i absències, de paraules i silencis, d'interrogants i respostes. De poc em serveix el tòpic de crec en Déu però no crec en l'Església. Una experiència global no elimina termes sinó que els integra. Hi ha el risc de voler prescindir de la institució per enaltir el carisma. El contrari, també. Prescindir del carisma per refermar-se en la institució. Les primeres comunitats cristianes, tal com es reflecteixen en les cartes paulines, evidencien aquesta tensió. L'experiència de Déu, com a vital i personal, no es pot diluir en la seguretat que donen les institucions. Hi ha la il·lusió de creure en Déu quan, en realitat, una persona s'aferra als dogmes, a les normes morals o als ritus religiosos. En aquest cas, la certesa no li ve de Déu sinó de la infraestructura religiosa i institucional. Per aquí apunta la crítica de Jesús a les postures farisaïques. Hi ha, també, la il·lusió contrària. Imaginar que perquè prescindim de dogmes, normes morals i ritus religiosos trobem l'accés directe cap a Déu. Jesús ressuscitat, després de la seva aparició a Maria de Magdala, l'envia als seus germans. Aquesta polaritat poques vegades està ben resolta. El context social, amb la pèrdua de confiança en les institucions de tota mena, civils i religioses, afavoreix la segona postura.

Aquest plantejament acostuma a servir de subterfugi per deixar de formular radicalment la pregunta de Déu en la pròpia vida. Les respostes simplistes serveixen de poc. La temptació més freqüent consisteix a manipular Déu d'acord amb els meus interessos. Es reproduïx així la història dels israelites al desert: fabricar-se un vedell d'or i adorar-lo, allunyant-se així del veritable Déu. Viure pendants del misteri resulta incòmode. Per això, cal concretar en un ídol les pròpies inseguretats. La recerca de control ens impedeix obrir-nos al misteri. Volem ser protagonistes en l'acció quan se'ns demana ser receptors en l'esperança.

Per a un cristià, Déu és el Déu i Pare de Jesús. A través de rastrejar els textos evangèlics, podem esbrinar o entreveure-hi les característiques. Però, com aquest Déu i Pare de Jesús arriba a ser el meu Déu i Pare, com l'arribo a sentir i a experimentar és un altre tema. Les meves experiències vitals, els meus trets de personalitat, les meves ferides acumulades al llarg de l'existència influeixen en la meua concepció i creença de Déu. Posar-li etiquetes repel·lents com a jutge o castigador, o políticament correctes com amor i misericòrdia, es pot convertir en un joc.

Simone Weil, quan explica la seva experiència mística en l'esmentat *Prologue*, afirma que Ell la va fer «pujar fins a les golfes», que es converteixen en l'espai privilegiat de la trobada amb el misteri de Déu. Sense aquesta experiència, la vida religiosa d'una persona no deixa de ser un entramat d'idees i comportaments, mancats del nervi vital. L'amor no és cap sentiment difús, que genera satisfaccions contínues, sinó una opció que barreja llums i ombres, oasis i deserts, mística i ascètica. La prioritat de l'Església no s'ha de concentrar en la moral sinó a convertir-se en les «golfes» on hi hagi la trobada personal amb Déu. La resta vindrà sola.

PUBLICITAT A:

CATALUNYA CRISTIANA

(EDICIÓ SETMANAL)

BUTLETÍ DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

(EDICIÓ MENSUAL)

GUIA DE L'ESGLÉSIA DE L'ARXIDIÒCESI DE BARCELONA

(EDICIÓ ANUAL)

RÀDIO ESTEL

24 H AL DIA

Informe-vos-en al telèfon: **934 092 810** Fax: **934 092 775**,
c/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 Barcelona
e-mail: publicitat@catcrist.com

CARTES DEL LECTOR

■ La religió contra el mal

Que el mal és present al món no és cap descobriment: les famílies es desuneixen, els lligams es trenquen, l'amistat dóna pas a l'egoisme i la cobdícia substitueix la feina justa. Les lleis per evitar la violència contra les dones són inútils, ja que l'odi s'ha apoderat de la ment i del cor. La dona només es contempla com a objecte de plaer i ella tampoc no respecta l'home i el denigra en la convivència diària. No s'estimen els fills: l'avortament i l'anticoncepció formen part de la cultura establerta.

Cal que l'amor regeixi la convivència, que la religió mostri la seva cara més amable: la de la reconciliació amb Déu i amb el proïsme. Com milloraria la societat si guardéssim els manaments petits i grans que Déu ens va donar per a benefici nostre: estimar, disculpar i perdonar, donant a Déu el que en justícia mereix. Als que es resisteixin, cal recordar-los que aquestes són les lleis per les quals serem jutjats i no les del govern de torn quan traspassem aquesta vida cap a l'eternitat.

LUCÍA RIVERA
Barcelona

■ Fracàs escolar i fracàs moral

Diferents informes sobre fracàs escolar han constatat que els estudiants espanyols estan a la cua d'Europa. Aquests resultats no són estranys davant la incapacitat d'un govern que no sap corregir una tendència que cada dia empitjora. Aquest fracàs escolar estava garantit. Com es pot permetre que un alumne passi de curs amb tres assignatures suspeses?

I què podem dir del fracàs moral, una societat on els valors vénen establerts en virtut del que els mitjans de comunicació emeten, els missatges estrellats dels quals són que consumeixis per ser feliç, que no t'esforcis ni facis mèrits per aconseguir el que anheles perquè tens dret a tot sense cap deure i que la fi justifica els mitjans. En una onada de relativisme sense precedents, podem esperar res més?

En la majoria dels països occidentals, les famílies consideren que l'educació religiosa a l'escola afavoreix la formació integral i contribueix a formar bons ciutadans. Davant d'aquesta situ-

ació, em pregunto: tan difícil és deixar que sigui la família l'àmbit on es doni la formació moral dels fills? No pot, ni deu cap govern de torn jugar amb l'educació perquè, a més del fracàs escolar, es donarà el fracàs moral, que és sens dubte encara més irrecuperable.

NIEVES JIMÉNEZ
Madrid

■ El cristianisme no és cap sistema d'idees

El cardenal Cañizares va defensar que «el cristianisme no és cap sistema d'idees, ni obligacions morals que s'actualitzen; és la devoció i aparició en la història d'aquesta persona divina (Jesucrist) i revela la grandesa de ser home». «Ateneu Crist Jesús perquè en ell hi ha el futur, perquè no hi ha programa polític, cultura, ideologia que pugui suplantar Crist; totes elles seran parcials i desfiguraran la veritat de l'home, i no trobaran la veritat que els fa lliures, que és Crist», va manifestar.

I és que no podem oblidar que ser fill de Déu és ser de Déu, i per a això cal cultivar la interioritat i la pregària. No saltres hem vingut a servir, no a ser servits, a ser solidaris amb els homes i no buscar protagonisme. Malauradament, avui hi ha molta gent que això no ho entén i que sovint confon cristianisme amb sistema polític, defensar valors amb fer oposició, defensar la vida de tots amb partits conservadors, etc.

JESÚS D. MEZ MADRID
Girona

■ Quan el silenci parla

No estic sol. Tinc la rica companyia de la soledat fecunda. El meu silenci és una font que raja sempre: la Paraula de Déu, el tresor meu que li pregunta al cor: per què no pares el rellotge que engendra angúnia i escoltes Jesús, Camí, Veritat i Vida?

Tanco finestres. Medito avui una escena de Maria a Natzaret:

hi veig com juga el Jesuset, com Josep fa una creu i Maria pensa i mira.

El meu cor no canviaria mai l'escena per cap tresor del món. Oh silenci sonor, gràcies per la pau i per la festa.

J. BLANC BAHIMA
Tortosa

■ Que bo que és pensar com un infant!

Revisant els exàmens setmanals de la meva filla Ana, vaig veure la pregunta que la tutora va fer en el control setmanal de religió. Quina vida val més: la d'un avi malalt a l'hospital o la d'un pare de família que té quatre fills? La resposta d'una nena de vuit anys: «Totes dues vides, perquè tots dos tenen ànima i són fills de Déu.»

Tant de bo que algun dia tots poguéssim ser una mica més nens i entendre que la vida del proïsme val tant com la nostra, sense fer cap distinció.

ANA MARÍA ROS DOMÍNGUEZ
San Fernando (Cádiz)

■ Crisi

Estem en crisi. Hi ha una crisi econòmica internacional. El ciutadà pateix i desconfia de les finances dels bancs. Crisi nacional, que es deriva de la primera provocada per la fallida de les immobiliàries. Aquesta afecta plenament el ciutadà amb menys possibilitats; atur, deutes... però hi ha una tercera crisi que afecta de ple tota la societat i és la seva responsabilitat. És la crisi de valors: valors humans i espirituals, l'honradesa, la dignitat que suposa el respecte per qualsevol ésser humà, la generositat envers els altres, l'amor a la veritat. Quanta mentida! Exercir l'autoritat amb rectitud per afavorir el bé comú.

Solucionar aquesta tercera crisi de valors correspon a tota la societat. Si no s'aconsegueix, és difícil que les coses s'arreglin.

Per cert, la moda, que acostuma a expressar els vaivens de les èpoques, ens vol vestir a tots de dol.

M. TERESA DELÁS
Barcelona

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan
Antoni Mateo

Autoritat

—Em costa d'entendre l'absència d'autoritat en moltes qüestions que passen a la nostra Església i que apareixen als diaris: escàndols, sacerdots que desobeeixen les directrius del Papa i dels bisbes, teòlegs que ensenyen doctrines contràries a la fe... Per què no reprenen enèrgicament els bisbes als autors de tots aquests excessos? No creu que l'autoritat és per exercir-la?

—Crec que cal examinar aquests assumptes sense passió, amb afany sincer de conèixer la veritat i sempre amb la deguda caritat. Evidentment, les persones que han d'exercir un servei d'autoritat es troben de vegades amb situacions desagradables en les quals cal reconduir a l'ordre persones que s'han desviat. No es refii gaire de la informació que en donen alguns diaris. Sovint, en molts casos que vostè comenta, qui no ho sap tot, no sap res. El primer pas és un discerniment sensat, una verificació dels fets i cal escoltar totes les parts implicades. L'Església exerceix l'autoritat i, fins i tot, preveu en certs casos sancions molt dures, tot i que necessàries per a un bé major. Però, com he dit, la forma (en caritat) d'exercitar l'autoritat és fonamental en l'ofici de corregir que tenen els bisbes i, en definitiva, tota persona investida d'autoritat (per exemple, pares, mestres, sacerdots...).

Sant Antoni Maria Claret donava aquests consells savis: «En les correccions, tingueu en compte la sentència de sant Llorenç Justinià: "El Senyor mana corregir el germà suaument i dolçament, ja que l'ànim de qui ha faltat es mou a compunció més bé amb paraules suaus que amb reprensions dures..." Hi ha dues coses que contribueixen molt que la correcció faci profit al súbdit. En primer lloc, que aquest tingui un bon concepte del superior com a home equilibrat i, en segon lloc, que el súbdit estigui persuadit que el superior l'aprecia. Si el superior s'enfada, perd el prestigi i l'estimació.» Una correcció feta amb el tacte que indica el sant és molt profitosa i acostuma a solucionar el problema. Una correcció desagradable i que no guarda les formes acostuma a donar mal resultat, com també afrontar els problemes a temps, massa tard.

■ Un bisbe que es feia estimar

La catedral de Barcelona va resultar insuficient per acollir tants admiradors del bisbe Joan Carrera i Planas, més conegut com el «bisbe Joan». Un bisbe amb poder de convocatòria, un bisbe senzill, obert al diàleg, un bisbe sensible als problemes socials, bon orador, bon escriptor, amb molta personalitat i renovador. Deixa un buit que serà difícil omplir però esperem que la llavor sembrada per ell fructifiqui.

Quan va acabar l'acte religiós a la seu barcelonina, a prop de les portes de la catedral, vaig sentir dos amics que l'un deia a l'altre: «Tu també per aquí?» «Sí, jo també he estat "carrerista"», li va contestar l'altre. I és que el bisbe

Joan es feia estimar i el poble li va voler donar l'últim adéu, encara que el bisbe auxiliar de Barcelona no era amic de protocols ni d'actes multitudinaris. Moltes vegades semblava un prevere més. Es feia amb tothom.

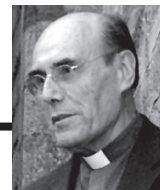
Ha estat un gran treballador de la vinya del Senyor. I, sens dubte, serà un referent en el futur. Va lluitar pels drets humans i sempre va voler estar amb els més necessitats. En uns temps no gaire fàcils, va aixecar una parròquia i va promoure nous habitatges al badaloní barri de Llefià, que havia estat ple de barraques. Serà un exemple per a creients, no creients, agnòstics i gent d'altres religions. Descansi en pau el bon bisbe Joan!

JOAQUIM RENOM BLANCH
Badalona

• Si voleu enviar les vostres consultes al Dr. Mateo, podeu adreçar-vos a: elconsultori@hotmail.com www.balmesiana.org apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida). Cal indicar sempre «Consultori».

La pau i el brogit

Pere Tena, bisbe auxiliar emèrit de Barcelona

El bes de pau

El testimoni de sant Pau al final de les cartes ens parla del «bes de pau» amb què s'han de saludar els germans. No és segur que això sigui una referència a un ritu litúrgic, però, tanmateix, les diverses famílies litúrgiques han incorporat tradicionalment a la celebració de la missa un moment de salutació fraterna, amb el bes de pau. Així, la litúrgia bizantina, després de la preparació dels dons, amb la Gran Entrada, té el ritu del bes de pau abans de recitar el Símbol de la fe i passar tot seguit a la pregària eucarística. Els textos que l'acompanyen li donen un sentit de manifestació de caritat i d'unitat per confessar la fe trinitària. La litúrgia ambrosiana actual preveu un ritu de pau després de la pregària dels fidels, abans de la presentació dels dons. El text dóna sentit de reconciliació al gest: «Seguint l'admonició del Senyor, abans de presentar els dons a l'altar, donem-nos un senyal de pau.» No obstant, es preveu que això no es faci en aquest moment, i es deixi per a abans de la comunió.

La litúrgia romana ha estat tradicionalment inclinada a situar el bes de pau en el moment actual, entre el Parenostre i la comunió eucarística. La pregària que el precedeix és una referència al do de la pau que ve de Crist, i una súplica per la unitat dels cristians. Està orientant el bes de pau vers la comunió eucarística, en la qual aquesta unitat troba la seva font i força. Així ho explica l'Ordenament general del Missal Romà, n. 154, i la instrucció *Redemptoris sacramentum* (2004), que afegia: «Cal mantenir l'ús del Ritu romà de transmetre la pau un moment abans de la distribució de la santa comunió» (n. 71).

El brogit d'una pràctica

Una de les característiques de la celebració eucarística postconciliar ha estat precisament una certa revalorització del bes de pau. L'Eucaristia és per la seva mateixa naturalesa sagrament de la pau. La salutació de pau és sens dubte un signe de gran valor, que testimonia el compromís cristià de correspondre a la

pau que Crist ens ha donat amb el misteri pasqual.

Però, com tantes vegades en la vida, quan les virtuts embogeixen es converteixen en vicis. Ho deia, amb el seu humor, el britànic Chesterton. La manera com es fa la salutació de pau excedeix sovint els límits de la sobrietat d'un gest litúrgic, i es converteix, en el pitjor dels casos, en un brogit que altera manifestament el ritme de l'assemblea litúrgica: persones —celebrants i fidels— que es desplacen per tota l'església per saludar tothom; altres que saluden no sols els del seu costat sinó tots els qui, al seu entorn, poden arribar amb la seva mà: abraçades efusives més pròpies dels futbolistes que celebren un gol; expressions d'alegria, més pròpies dels qui es retroben després d'un temps, entre persones que potser han arribat juntes a l'església, etc... Quan tot això s'ha acabat, es recupera el ritme amb la comunió.

Hi ha força pastors de l'Església que estan preocupats perquè tot això succeeix abans de la comunió, quan s'escauria un ambient de recolliment i d'adoració.

Fa temps que hi ha propostes de situar la salutació de pau al moment de les ofrenes (com els bizantins, o com els ambrosians?), i el papa Benet XVI s'ha fet ressò d'aquest pensament en l'exhortació *Sacramentum caritatis*, n. 49. De fet, s'està fent una enquesta entre les conferències episcopals sobre aquest punt.

Caldrà veure si es produeix una decisió en aquesta matèria. El canvi de lloc no sembla, en principi, necessari per al ritu romà. Però tampoc seria cap problema si es traslladava abans de les ofrenes o, millor, com els bizantins, abans de la pregària eucarística. En qualsevol cas, però, això no pot significar un trasllat/acceptació del brogit. Ni abans de la comunió, ni abans de la pregària eucarística, es pot acceptar que hi hagi una manera no adequada de fer un gest litúrgic. En la mesura en què la forma de fer la salutació de pau comporti un cert desequilibri en el ritme de l'assemblea, són els responsables de la celebració els qui han d'educar perquè això no es produeixi. Potser serà difícil...

Per Eduard Brufau

El sant de la setmana

- ☐ Nascut a l'antiga Gàl·lia vers l'any 500
- ☐ Va ajudar a convertir al cristianisme la noblesa franca
- ☐ Monjo i posteriorment ermità
- ☐ La seva vida exemplar va ser model per a molts cristians
- ☐ Va morir a Noblac, a prop de Llemotges, l'any 559

Les primeres notícies que tenim de sant Lleonard de Noblac són del segle XI, concretament d'una obra hagiogràfica rica en fets miraculosos. Segons aquesta font el nostre sant pertanyia a la noblesa franca, el poble germànic i pagà que es va instal·lar a bona part de l'Europa occidental després de la caiguda de l'Imperi romà. La família de sant Lleonard, però, era cristiana, i tot i això formava part de la cort de la monarquia franca.

Durant el curs d'una batalla important per al futur del reialme que semblava que s'estava perdent, la reina, desesperada, va reptar el sant per veure si el seu Déu era capaç de capgirar la situació. Ell, llavors, va pregar i la batalla finalment va ser guanyada pels francs. A partir d'aquest miracle no cal dir que hi va haver nombroses conversions entre els francs, inclosos els reis.

Després d'aquest fet sant Lleonard

va començar una vida d'austeritat i pregària i poc més tard va entrar a un monestir de la ciutat d'Orleans, al sud de París. Però el nostre sant volia encara una vida més austera i en un lloc encara més allunyat del món, i va emprendre camí cap al sud, cap als boscos de la regió de Llemotges. Durant aquest viatge va obrar miracles i sobretot va convertir nombrosos pagans. Un cop arribat a un lloc prou feréstec i solitari, anomenat Nobalc, s'hi va construir un petit habitatge i s'hi va instal·lar, tot portant un vida de gran ascetisme i senzillesa. Amb el pas dels anys algunes persones que el tenien com a mestre i home sant es van anar instal·lant no gaire lluny d'ell, duent una vida igualment ascètica. Amb el temps aquell eremitori acabaria sent un monestir.

Sant Lleonard també va ser conegut per la seva tasca humanitària amb els pobres, els malalts i sobretot els presos.

Sant Lleonard de Noblac

CALENDARI DE LA SETMANA

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions
(Cicle litúrgic A; ferial II)
Temps de durant l'any
(Salteri: setmana 3)

NOVEMBRE

2. Diumenge

Tots els Fidels Difunts, Morat. Lectures: Leccionari «de difunts». Per exemple: Isaïes 25,6a7-9 / Salm 129 / 2 Corintis 1.6-10 / Joan 14,1-6

Festa Major: a l'Aleixar i Sant Martí de Tous.

3. Dilluns

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 2,1-14 / Salm 130 / Lluc 14,12-14. Si es vol: *Sant Martí de Porres* (MLI), *Blanc*. Urgell (S) i Solsona (MO): *Sant Ermengol*, *Blanc*. Vic: *Sant Pere Almató* (MLI), *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Màrtirs de Saragossa; Malaquies, b.; Santes, Sílvia.

4. Dimarts

Sant Carles Borromeu (MO), *Blanc*. Lectures: Filipencs 2,5-11 / Salm 21 / Lluc 14,15-24

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Vidal i Agrícola, mr.; Fèlix de Valois, prev. i cofund.; Santes, Modesta, vg.

5. Dimecres

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 2,12-18 / Salm 26 / Lluc 14,25-33. Sant Feliu de Llobregat: *Beata Maria Ràfols* (MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Zacaries i Elisabet; Magne, b.; Santes, Bertil·la, ab.; beata Àngela de la Creu, rel. i fund.

6. Dijous

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 3,3-8a / Salm 104 / Lluc 15,1-10. Barcelona (MO), Sant Feliu de Llobregat i Terrassa (MLI): *Sant Sever*, *Vermell*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Lleonard, anac.; Santes, beata Beatriu, vg.; beata Josepa Naval i Girbés, vg.

7. Divendres

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 3,17-4,1 / Salm 121 / Lluc 16,1-8. Lleida: *Beat Francesc Palau i Quer* (MLI), *Blanc*.

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Ernest, mr.; Florenci, b.; Severí, mr.; beat Jacint-Maria Castanyeda, prev. i mr.; Santes, Carina, vg. i mr.

8. Dissabte

Fèria, Verd. Lectures: Filipencs 4,10-19 / Salm 111 / Lluc 16,9-15

ALTRES CELEBRACIONS: Sants, Sever, Severià, Carpòfor i Victorià, mr.; Deodat I, p.; Santes, beata Isabel de la Trinitat, rel.

Lectures bíbliques

Commemoració de tots els fidels difunts

Lectura primera

Job 19,1.23-27a

Sé que el meu defensor viu

Lectura del llibre de Job:

Job respongué als seus amics: «Tant de bo que les meves paraules quedessin inscrites, gravades amb un cisell d'acer i resseguides amb plom, entallades a la roca perquè em fessin de testimoni. Però jo sé que el meu defensor viu i que a la fi testificarà a favor meu: veuré que el meu testimoni em fa costat, contemplaré Déu, que em portarà una bona nova. Jo mateix el contemplaré, el veuran els meus ulls, i no els d'un altre».

Salm responsorial

24

Recordeu-vos, Senyor, de la vostra pietat i de l'amor que ens heu guardat des de [sempre.

Compadiu-vos de mi, vós que estimeu tant.

R. A vós, Senyor, elevo la meva ànima.

Eixampleu el meu cor oprimat, traieu-me de la meva dissort. Mireu la meva aflicció i les meves penes, i perdoneu-me tots els meus pecats. **R.**

Guardeu la meva vida i deslliureu-me; m'he emparat en vós; que no en tingui un [desengany.

La rectitud i l'honradesa em salvaguarden, perquè en vós tinc posada l'esperança. **R.**

Lectura segona

Fl 3,20-21

Jesucrist transformarà el nostre pobre cos i el configurarà al seu cos gloriós

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Filipis:

Germans, nosaltres tenim la nostra ciutadania al cel; d'allà esperem un Salvador, Jesucrist, el Senyor, que transformarà el nostre pobre cos per configurar-lo al seu cos gloriós, gràcies a aquella acció poderosa que li ha de sotmetre tot l'univers.

Aclamació

Jn 6,40

Tots els qui creuen en el Fill tenen vida eterna.

I jo els ressuscitaré el darrer dia, diu el Senyor.

Evangelí

Mc 15,33-39;16,1-6

Jesús llançà un gran crit i expirà

Lectura de l'evangelí segons sant Marc:

Arribat el migdia s'estengué per tota la terra una fosca fins a mitja tarda. I a mitja tarda Jesús cridà amb tota la força: «Elohi, Elohi, lamà sabactani?» Que traduït vol dir: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?» Alguns dels qui eren allí deien: «Mireu com crida Elies». Un corregué, xopà de vinagre una esponja, la posà al capdamunt d'una canya perquè begués, i deia: «Deixeu, a veure si ve Elies a desclavar-lo». Jesús llançà un gran crit i expirà. En aquell moment la cortina que tancava el santuari s'esquinçà en dos trossos de dalt a baix. El centurió que estava dret davant d'ell, quan veié com havia expirat, digué: «És veritat, aquest home era Fill de Déu».

Acabat el repòs del dissabte, Maria Magdalena, Maria, la mare de Jaume, i Salomé compraren espècies aromàtiques, per anar a ungir el cos de Jesús. El diumenge, molt de matí, arribaren al sepulcre a la sortida del sol. Entre elles es preguntaven: «Qui ens farà rodolar la pedra que tanca l'entrada del sepulcre?» Llavors alçaren els ulls i s'adonaren que la pedra ja havia estat apartada. Era una pedra realment molt grossa. Entraren al sepulcre, veieren, assegut a la dreta, un jove vestit de blanc, i s'esglaiaren.

Ell els diu: «No tingueu por. Busqueu Jesús de Natzaret, el crucificat. Ha ressuscitat, no hi és aquí. Mireu el lloc on l'havien posat».

Girona

diòcesis

«Des d'avui també sóc un gironí»

■ El nunci, dos cardenals, setze bisbes i dos abats van acompanyar Francesc Pardo en la seva ordenació episcopal i presa de possessió de la seu de Sant Narcís

GIRONA.— «Us vull servir com a bisbe, ajudeu-me a ser-ho; us estimo com a germà; i des d'avui també sóc un gironí: un gironí de la ciutat i de tots els pobles, viles i ciutats d'aquesta estimada terra! Us vull estimar a tots, i per això pregueu per mi.» Amb aquestes paraules i envoltat dels aplaudiments i l'emoció de més de 2.000 persones el bisbe Francesc Pardo agraià l'acollida que va rebre el diumenge 19 d'octubre a la catedral de Girona.

Acompanyat de dos cardenals, del nunci del Vaticà a l'Estat espanyol i Andorra, de l'arquebisbe metropolità de Tarragona i primat, de setze bisbes, dels abats de Montserrat i Poblet i del prior de Solius, el nou titular de la seu de sant Narcís va ser ordenat i, tot seguit, va prendre possessió d'aquesta diòcesi més que mil·lenària.

Després de 35 anys...

La catedral de Girona feia 35 anys (exactament mancaven dos dies) que no vivia una ordenació episcopal, des del 21 d'octubre de 1973, quan va ser ordenat Mons. Jaume Caprodon i Rovira. Mons Carles Soler no va ser ordenat a Girona, perquè ja havia rebut l'orde episcopal a la basílica de Santa Maria del Mar de Barcelona.

Les portes de la catedral es van obrir a dos quarts de quatre de la tarda del diumenge. El sol radiant havia dominat l'atmosfera plujosa del matí. Ja en aquella hora les cues per accedir a l'interior de la seu eren importants i, mitja hora abans de l'inici de la litúrgia, la nau catedralícia, amb capacitat per a 2.000 persones assegudes, era totalment plena. Hi havia fidels desplaçats des dels diferents punts de Catalunya on el nou bisbe havia exercit el seu ministeri: cinc autocars des de Granollers i un des de Torrelles de Foix, on nasqué el bisbe Francesc. Els responsables d'organitzar aquest veritable esdeveniment en la vida de l'Església que és a Girona, en el segle XXI, ja havien previst aquesta situació. En aquest sentit s'havien instal·lat a l'interior de la seu fins a tres pantalles gegants, especialment important la situada darrere de l'orgue, que ocupa el centre de la nau (un diari gironí apunta que es fa urgent plantejar el trasllat «d'aquesta andròmina»), i una altra a l'exterior, on van seguir la litúrgia fins a 200 persones assegudes.

Fidels de Vilafranca del Penedès, on el bisbe Francesc va ser ordenat prevere a la basílica de Santa Maria i on va servir com a diaca i vicari; de Sant Sadurní; Monistrol d'Anoia; Granollers i, naturalment, de Girona hi eren presents. En un lloc reservat hi havia els seus familiars, germans i nebots (el pares del nou bisbe són traspassats).

Pel que fa a les autoritats civils, la representació de la Generalitat de Catalunya era encapçalada pel vicepresident del Govern, Josep Lluís Carod Rovira, i pel

conseller de Política Territorial i Obres Públiques, Joaquim Nadal. També hi havia l'alcalde de la ciutat, Anna Pagans, i uns quatre tinents d'alcalde i regidors de CiU (a l'oposició), el president de la Diputació, el delegat del Govern de la Generalitat i el subdelegat del Govern de l'Estat, el president de l'Audiència, una

Francesc Pardo, a la seva arribada a la catedral, beneeix els fidels.

senadora de CiU, tres parlamentaris de CiU, un del PSC per Girona i dos de tots dos partits per Barcelona, una senadora gironina, els alcaldes de Granollers, Sant Sadurní d'Anoia, Sant Pol de Mar, Torrelles de Foix, Bescanó, Fornells de la Selva, una delegació de l'Ajuntament de la Roca del Vallès, representants dels Consells Comarcals del Gironès, Garrotxa, Pla de l'Estany i la Selva, la directora general d'Afer Religiosos de la Generalitat, comissions militars i de les forces de seguretat de l'Estat, la rectora de la Universitat de Girona, el president de la Cambra de Comerç i de diferents institucions culturals. Malgrat que havia anunciat la seva presència, no hi va ser l'ex-president de la Generalitat Pasqual Maragall.

Tots els bisbes catalans

L'Església que és a Catalunya va acompanyar pastoralment Mons. Francesc Pardo el dia de la seva ordenació. Amb els cardenals Lluís Martínez Sistach i l'emèrit Ricard Maria Carles, hi eren presents l'arquebisbe de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol i Balcells, i els

titulars de Tortosa, Xavier Salinas; de Solsona, Jaume Traserria; d'Urgell i co-príncep d'Andorra, Joan Enric Vives; de Sant Feliu de Llobregat, Agustí Cortés; de Lleida, Joan Piris; de Terrassa, Josep Àngel Saiz, i de Vic, Romà Casanova. També hi havia els emèrits de Girona, Jaume Camprodon i Carles Soler, el bisbe Joan Godayol, mentre que l'episcopat espanyol estava representat pel bisbe d'Alcalá de Henares i recentment nomenat per a la seu de Màlaga, Jesús Esteban Catalá; el de Jaca (Osca), Jesús Sanz; el de Tarassona, Demetrio Fernández; l'auxiliar d'Oviedo, Cecilio Raúl Berzosa, així com el titular de la seu de Perpinyà-Elna, André Marceau. També van conce-

pregar en privat.

Eren les cinc en punt de la tarda quan, acompanyats del cant d'entrada *L'Esperit del Senyor reposa sobre meu*, es va iniciar la processó fins a l'altar major. Tres centenars de preveres van concelebrar. També els seminaristes de les diòcesis de Terrassa i Girona, i els diaques permanents del Vallès hi eren presents.

Unes paraules de benvinguda i salutació del vicari general de la diòcesi de Girona, Mn. Lluís Suñer, van encetar la litúrgia. També es va adreçar als presents l'arquebisbe de Tarragona i primat, Mons. Jaume Pujol, que va recordar la participació del nou bisbe de Girona en els treballs del Concili Provincial Tarraconense i la unió entre les diòcesis de Girona i de Tarragona:

«Ens sentim units a una llarga tradició apostòlica, mil·lenària, que té la seva arrel a casa nostra en la més que probable predicació directa de sant Pau.» Igualment va valorar la llarga trajectòria pastoral del nou bisbe en parròquies, serveis diocesans i interdiocesans.

La litúrgia va seguir amb el cant del *Glòria* i les lectures de l'Antic i el Nou Testament, a càrrec d'un diocesa de Terrassa i d'una de Girona. La proclamació de l'Evangeli va ser a càrrec d'un diaca del Vallès.

Ordenació i presa de possessió

Després de la litúrgia de la Paraula va seguir l'ordenació. En primer lloc es va cantar el *Veni creator*, després el vicari general va presentar l'escollit i es va procedir a la lectura del mandat apostòlic de nomenament de Mons. Francesc Pardo i Artigas per a la seu de Girona. L'encarregat de fer la lectura va ser Mn. Jordi Callejon, que actualment és el més jove de la diòcesi de Girona (la lectura va ser inicialment en llatí, per seguir en català).

L'homilia del nunci (íntegrament en català) va començar amb una reflexió sobre el lema episcopal escollit per Mons. Pardo: *Ut vitam habeatis* («Perquè tingueu vida»). «Que la tinguin tots aquells que són i ens sentim fills de Déu», va dir Mons. Monteiro per afirmar que «la vida la trobem quan la fonamentem en la Paraula», una vida que «no s'acaba en aquest món, sinó que després del seu recorregut a la terra es perllonga en l'eternitat feliç, a la presència del nostre Déu i Pare».

En fer un recorregut per la trajectòria pastoral del nou bisbe es va referir al missatge de les lectures de la litúrgia d'orde-

«L'Església que és a Catalunya va acompanyar pastoralment Mons. Francesc Pardo el dia de la seva ordenació»

lebrar els abats de Poblet, P. Josep Alegrè, i de Montserrat, Josep M. Soler, amb el prior de Solius, P. Benito. Tots ells encapçalats pel nunci Manuel Monteiro de Castro.

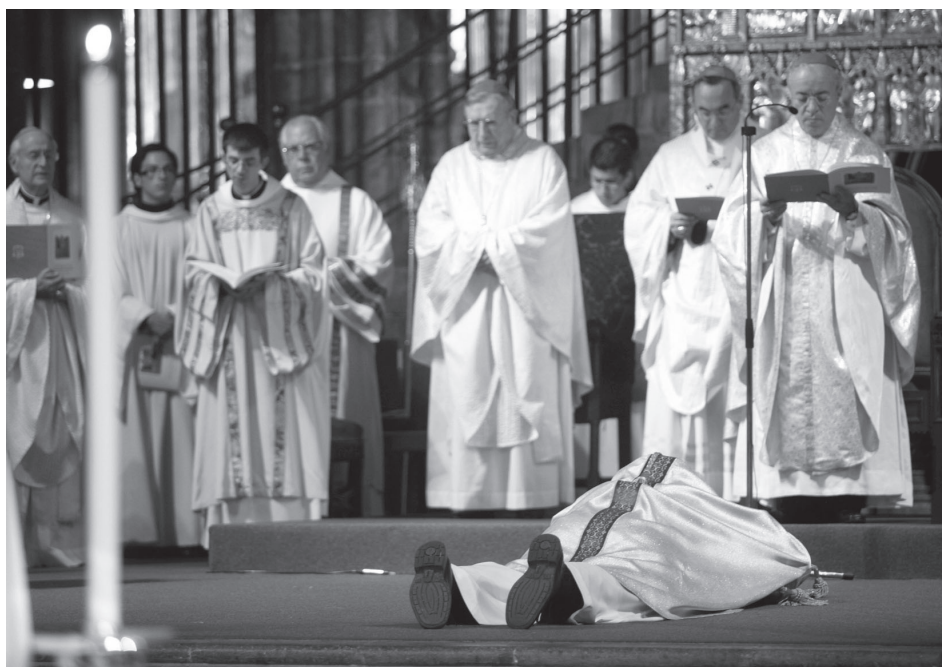
La litúrgia, que es va perllongar per espai de gairebé tres hores, es va iniciar amb la processó que va acompanyar el nou bisbe des del Palau Episcopal (actual seu del Museu d'Art i del Museu Diocesà) fins a la porta principal de la catedral, on l'esperaven el Capítol Catedral i el Col·legi de Consultors, que li van oferir la Veracreu. En aquest moment els fidels van aplaudir per primera vegada el seu nou bisbe, que es va retirar uns minuts a la capella del Santíssim per tal de

(Continua a la pàgina següent)

nació amb la missió encomanada als apòstols a la vora del llac de Tiberíades i a la figura del Bon Pastor. Va esmentar el missatge de Pau respecte del ministeri apostòlic i del seu desinterès material a predicar la paraula de Déu, «perquè l'únic que persegueix és trasmetre'ls fidelment el missatge de Crist, sense canviar-lo; allò que el mou és el bé espiritual dels fidels».

Seguidament i d'acord amb el ritu de l'ordenació episcopal, el bisbe electe va respondre a nou qüestions sobre la seva disposició per a l'exercici del càrrec. Va manifestar que volia predicar l'Evangeli, guardar el dipòsit de la fe, treballar en l'edificació del cos de Crist, obeir fidelment el successor de l'apòstol Pere, vetllar pel poble de Déu, ser comprensiu i misericordiós amb els pobres, els immigrants i tots els necessitats, buscar les ovelles esgarriades i pregar Déu amb constància. Mons. Pardo va respondre-hi afirmativament amb veu clara i serena. Després de la lletania dels sants, amb referents de la trajectòria del nou bisbe, com ara sant Genís, sant Esteve o sant Sadurní, i els de la seva nova diòcesi, sant Feliu i sant Narcís, el bisbe, que fins a aquell moment restava prostrat a terra, va rebre la imposició de les mans per part de tots els bisbes concelebrants.

La unció del cap i la recepció dels símbols episcopals, els Evangelis, sota els quals abans havia escoltat la pregària, es van acompanyar de l'anell, la mitra i el bàcul. En aquest punt el bisbe Francesc, acompanyat del nunci, va prendre possessió de la càtedra episcopal, anomenada Cadira de Carlemany i que presideix l'altar major de la catedral i que data del segle XI. Es tracta d'un sol bloc d'alabastre decorat i que és el signe episcopal del titular de Girona. Habitualment només és emprat en aquests ritus. Després va rebre l'òscul de la pau per part dels seus companys d'episcopat presents. Des d'aquell moment va passar a presidir la celebració, que abans l'havia presidida el nunci. El nou bisbe i els concelebrants van ad-

El bisbe Francesc en un moment de l'ordenació.

ministrar la comunió als fidels presents, mentre eren acompanyats de les veus de la Capella de Música de la catedral, la coral Retorns Planen, de les Planes d'Hostoles (Garrotxa), i la Coral Albada de Granollers, dirigits per Mn. Frederic Pujol, de Girona, i a l'orgue Vicenç Prunés, organista de la parròquia de Sant Esteve de Granollers.

Primera salutació oficial

El ritu conclusiu es va encetar amb el cant de l'*Al·leluia* de Haendel, mentre el bisbe, acompanyat dels dos concelebrants, va fer un recorregut pel temple envoltat dels aplaudiments dels fidels. També va sortir a la plaça dels Apòstols per tal de saludar els fidels que havien seguit la litúrgia des de l'exterior perquè no havien tingut lloc a l'interior de la seu.

Després va adreçar el seu primer missatge als fidels presents i a tots els diocesans, tota vegada que els actes eren transmesos en directe per Televisió de Girona, Ràdio Estel i Ràdio Maria (aquesta en

doble versió catalana i castellana).

Primer van ser paraules d'agraïment a l'Església, al Sant Pare per la confiança que li ha demostrat i als seus ja companys d'episcopat. En aquest punt va saludar en castellà els prelats d'aquesta parla present, gest que va ser acollit amb forts aplaudiments per part dels fidels presents. Va recordar les seves relacions amb el bisbe de Terrassa i amb el cardenal Carles. Va agrair l'acció pastoral dels seus predecessors presents, i novament els fidels van aplaudir. També va tenir un record pels seus familiars presents i absents per sempre. Paraules especials per a l'arxidiòcesi de Barcelona i els seus pastors, per a les parròquies que havia servit i per a les autoritats civils a les quals va dir: «Estic convençut que valoreu sincerament la missió de l'Església en totes les seves dimensions.» I els va dir també que pregava per ells.

La darrera part va ser per als seus nous diocesans, per als missioners en la diada del Domund (la col·lecta de la catedral va ser de 4.985 euros), per als malalts i

tots els que seguien les transmissions d'aquella litúrgia, per als preveres diocesans, religiosos i religioses i els fidels que d'una manera o altra participen en l'acció de l'Església que és a Girona, per als seminaristes que l'havien acompanyat (nous aplaudiments van saludar aquesta referència) i finalment es va posar en mans de la Mare de Déu «per tal que m'aculli amb els seus braços i em confiuri a la imatge del seu Fill i Bon Pastor». Una ovació va saludar la part final de les paraules del bisbe Francesc, que va donar la seva benedicció i va saludar les autoritats civils presents i després van ser centenars de fidels els que el van acompanyar.

Primers contactes amb les parròquies

Els dies previs a la seva ordenació, el bisbe Francesc va voler conèixer algunes de les parròquies de la ciutat. Va oficiar la missa a les de Sant Josep, el Carme i el Mercadal, entre d'altres, i va visitar el dissabte 18 la Fira d'Entitats que es feia a la plaça Salvador Espriu, on eren presents Càritas diocesana, Mans Unides, el Centre Cristià dels Universitaris i la Coordinadora de Colònies.

Prèviament havia passat uns dies de reflexió al santuari de la Mare de Déu dels Àngels, on va oficiar la missa el dia que hi va pujar una delegació de la Guàrdia Civil, a l'entorn de la festa de la seva patrona, la Mare de Déu del Pilar. I l'endemà de la seva ordenació, va oficiar al monestir de religioses benedictines de Sant Daniel, el més antic de la diòcesi i proper a la celebració del seu mil·lenni.

Igualment va firmar un decret pel qual es confirmen tots els càrrecs curials i va rebre la benvinguda de part del personal de Casa Carles, als quals va demanar, en primer lloc, una pregària i després els va adreçar una salutació i l'agraïment per la feina que porten a terme.

Víctor Gay

Obertura del curs a l'Institut Superior de Ciències Religioses

GIRONA.— Un dels darrers actes que Mons. Carles Soler va presidir com a administrador apostòlic a la diòcesi de Girona va ser l'obertura del curs acadèmic de l'Institut Superior de Ciències Religioses. L'acompanyaven el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Dr. Armand Puig, i el director de l'Institut, Mn. Pere Gubau, que va destacar, en primer lloc, la progressió del nombre d'alumnes que, entre totes les activitats formatives, va superar els dos centenars de matriculats. Els convenis establerts amb la Universitat de Girona van potenciar la presència dels universitaris en les matèries de lliure elecció. També va esmentar els canvis en el claustre de professors, per les renúncies dels doctors Marquès i Capdevila, el primer dels qual moriria a les poques setmanes de l'inici del curs i del qual es feia memòria en aquell acte.

Mn. Gubau també va informar de les reunions mantingudes entre els directors dels Instituts de la Tarraconense i la Facultat de Teologia, per tal d'adaptar els plans d'estudis al procés de Bolonya que entrarà en vigor a les universitats europees el proper curs.

La lliçó magistral s'havia encarregat al Dr. Joan Busquets, exdegà de la Facultat de Teologia, que la va dedicar a fer memòria i homenatge del seu company Dr. Josep Maria Marquès i Planagumà (Cruïlles, 1939). El Dr. Busquets va fer un recorregut vital del seu company, des de l'etapa de seminarista, en convivència amb el bisbe Josep Cartañà al palau episcopal, les seves estades formatives a Roma, en diferents etapes, mentre assolía fins a dues llicenciatures eclesiàstiques a les quals n'afegiria una de civil a la Universitat de Barcelona.

El Dr. Armand Puig també va intervenir en l'acte acadèmic per recordar la presència i participació de professors de la diòcesi de Girona a la Facultat de Teologia. Si en una primera etapa es van incorporar a la docència els doctors Vicenç Maria Capdevila, Joan Busquets, que en seria degà, i el mateix Josep Maria Marquès, a l'inici d'aquest curs són ja sis els professors procedents de la diòcesi de Sant Narcís: els doctors Joan Planellas, que també tindrà la responsabilitat de dirigir la *Revista de Teologia de Catalunya*, Jordi Font, Joan Ferrer, Mn. Joan Babu-

El Dr. Busquets va pronunciar la lliçó inaugural.

rés i Narcís Figueres.

L'acte el va cloure el bisbe Carles Soler, que també va glossar la figura del Dr. Marquès, «treballador infatigable, amb un sac ple d'iniciatives i sempre al servei de l'Església». Més enllà d'aquesta intensa i constant activitat com a home de ciència i cultura, sempre emergia el «gran capellà» que va ser tota la seva vida i que

es va manifestar plenament en el decurs de la seva darrera malaltia. «Fer-ne memòria, pregar per ell i per tots els que restem al servei d'aquesta mateixa Església serà el millor homenatge», va cloure el bisbe, que finalment va declarar inaugurat el curs acadèmic 2008-2009 a l'Institut Superior de Ciències Religioses de Girona. (V.G.)

Lleida

L'Irel obre el nou curs acadèmic

■ En la lliçó inaugural, Josep M. Esquirol va dir que la caritat és la justícia del cor

LLEIDA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses de Lleida (Irel) va celebrar el 15 d'octubre, a la Sala d'Actes de l'edifici del Rectorat de la Universitat de Lleida (UDL), la inauguració del nou curs acadèmic 2008-2009.

L'acte acadèmic, presidit pel bisbe de Lleida, Joan Piris, i el rector de la UDL, Joan Viñas, va començar amb les paraules de salutació del director de l'Irel, Mn. Ramon Prat. En la seva intervenció el director va explicitar la tasca de l'institut en fer possible el diàleg entre fe i cultura «perquè la creació i la redempció es trobin». En aquest sentit el director va valorar com a molt positiva la col·laboració de l'Irel amb la Universitat de Lleida i institucions com l'Institut d'Estudis Ilerdencs, la Paeria, la Fundació Joan Maragall i fins i tot «La Caixa». Va qualificar-ho com a «pedagogia de com treballar en cooperació institucional en aquest objectiu», i va agrair el seu suport.

Prat va destacar que en aquests divuit anys de funcionament de l'Institut ja n'han sortit 104 diplomats i 33 llicenciats, i que l'objectiu final de l'Irel són els Agents de Pastoral. El director va fer finalment una crida a formar part dels Amics de l'Irel, com una bona eina per col·laborar amb l'institut. «La grandesa de les institucions són la seva gent», va dir Ramon Prat, que

Els alumnes van rebre els seus respectius diplomes i beques.

va definir l'Irel com «una comunitat universitària cristiana, un espai creient per créixer com a persona íntegrament».

Tot seguit, el filòsof Josep M. Esquirol, presentat per Ramon Prat com «una figura rellevant del pensament filosòfic actual a Catalunya, que fa filosofia i viu filosòficament», va fer la lliçó inaugural amb el tema *La justícia: imatge, sentit i fonament*. Amb ella s'estrenava alhora el cicle de conferències de l'Irel dedicat enguany a la justícia, amb 7 sessions programades.

Esquirol es va referir a l'equilibri, a la igualtat i a la imparcialitat, com a sentit, imatge i fonament de la justícia. Alhora, va afirmar que de la justícia en podem par-

lar com a virtut d'una persona, característica de la societat i intenció de la llei. «La Justícia és al servei de la igualtat», va dir el conferenciant en el sentit que la igualtat és també el fonament de la Declaració Universal dels Drets Humans, que en el seu capítol primer proclama: «Tots els éssers humans naixen lliures i iguals en dignitat i drets.»

En la seva reflexió, Josep M. Esquirol va aprofundir en l'amor cristià com un referent de la justícia, «que pot sorgir, no solament de l'interès racional, sinó de l'amor i de l'estima. L'afany per la justícia sovint prové de l'amor, i en la tradició cristiana l'amor és també caritat», va asseverar el filòsof, per concloure dient: «La

caritat és la justícia del cor, l'autèntica solidaritat.»

Tot seguit es va procedir al lliurament de les orles a la X promoció de diplomats en Ciències Religioses i a la V d'Agents de Pastoral, i de les beques a la VI promoció de llicenciats.

El degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Armand Puig, en la seva intervenció va qualificar la tasca de l'Irel com de «justa, precisa i adequada», dient que calia vetllar per la continuïtat rotunda de l'Institut, avalada per la seva important contribució a la societat i a l'Església de Lleida. «L'Irel ha fet possible el diàleg entre cultura i fe», va afirmar Armand Puig, que va destacar la «tasca ingent de Mn. Prat i de molta gent, cosa que fa palès com des de l'òptica evangelitzadora es pot aglutinar molta gent».

També el rector de la Universitat de Lleida, Joan Viñas, va valorar d'«eficàcia i actual» la tasca i presència de l'Irel i la seva vinculació amb el món universitari.

El bisbe Joan Piris, que per primera vegada presidia aquest acte, abans de donar per inaugurat el nou curs acadèmic, va agrair també a les institucions la seva col·laboració amb l'Irel, suport que per si sol ja és prou aval de continuïtat de l'Institut, que compleix amb generositat la seva missió de formar en la fe i de construir ponts entre aquesta fe i la cultura.

Jordi Curcó

La lleidatana Júlia Farreny rep la salutació personal del Papa

Benet XVI va saludar Júlia Farreny, que li va mostrar la distinció papal.

LLEIDA.— Benet XVI va saludar personalment la lleidatana Júlia Farreny Martí, de 90 anys d'edat, que estava acompanyada per tota la seva família. Júlia va anar a Roma per agrair al Sant Pare que l'hagi distingida amb la *Creu pro Eclèsia et Pontifice* pel seu llarg i fidel servei a l'Església, principalment amb entitats de caritat com Mans Unides. Amb aquesta distinció Júlia Farreny es convertia en l'única laica de Lleida que ha rebut de la Santa Seu un reconeixement honorífic. La trobada amb el Sant Pare va tenir lloc a la plaça de Sant Pere del Vaticà, després de l'audiència general celebrada el dimecres 8 d'octubre. Audiència que tota la família Farreny-Agustí va seguir en un indret privilegiat. Acabada l'audiència, el Sant Pare es va apropar a saludar Júlia Farreny i els familiars que l'acompanyaven, que lluïen uns mocadors al coll amb els colors del Vaticà.

El Sant Pare la va agafar de les mans, mentre Júlia Farreny, emocionada, cridava «Papa, Papa!» i li mostrava la distinció pontifícia, la medalla que portava penjada al coll. En sentir que una de les filles de Júlia deia que venien de Lleida i que tota la família estava amb l'àvia, Benet XVI va dir: «Quin do de Déu! Jo també estic molt content que hagueu pogut venir.» Ja de retorn a Lleida, la família Farreny parla d'emoció i sentiments de goig per haver pogut veure i saludar el Papa. (J.C.)

Representants de nou confessions pregunten plegats per la pau

LLEIDA.— El dissabte 4 d'octubre, festa de Sant Francesc d'Assís, es va celebrar a Lleida la VII Pregària Interreligiosa per la Pau amb el lema «Per la pau, tots units». Representants de nou confessions religioses presents a la ciutat i diòcesi de Lleida, convocats per la Delegació diocesana d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós, es van aplegar al Teatre de l'Acadèmia Mariana juntament amb el bisbe Joan Piris i la delegada diocesana, Francesca Agustí.

El mateix bisbe Joan Piris, pocs dies abans d'aquesta trobada, va fer arribar una carta de salutació a la comunitat musulmana amb motiu del final del Ramadà en què apostava per «un diàleg sincer on trobar àmbits de col·laboració entre les diverses comunitats de fe». Exemple de tot plegat va ser la Trobada de Pregària, on cada grup va fer una pregària acompanyada tot seguit d'un tall de música adient a cada confessió. La trobada va acabar amb la lectura d'un manifest on es fa palès el desig d'uni-

El Teatre de l'Acadèmia Mariana va acollir la VII Pregària Interreligiosa per la Pau.

tat religiosa per aconseguir la desitjada pau.

D'altra banda, la Biblioteca Pública de Lleida va acollir del 15 al 24 d'octubre l'exposició *Reptes del segle XXI*, dedicada a diversos reptes de futur, entre els quals destaca el diàleg interreligiós. L'exposició va estar organitzada per Unescocat i patrocinada per Caixa de Manresa, amb la col·laboració de la Delegació d'Ecumenisme i Diàleg Interreligiós.

En aquest mateix àmbit, l'Assemblea Municipal de les Religions ha anunciat que el proper 29 de novembre celebrarà una nova edició de portes obertes a les esglésies i temples de les diverses confessions religioses presents a la ciutat de Lleida. (J.C.)

ELS EXTRAORDINARIS

Santa Clara d'Assís

Nom: Clara Offerduccio

Data de naixement: 1193

Lloc de naixement: Assís, Itàlia.

SANTA CLARA FOU EXTRAORDINÀRIA PERQUÈ VA SEGUIR LA CRIDA DE DÉU MALGRAT TOTES LES ADVERSITATS.

LA FAMÍLIA OFFERDUCCIO TENIA UN PALAU A LA CIUTAT ITALIANA D'ASSÍS. EL SENYOR FAVARONE ERA MILITAR. LA SEVA DONA, HORTULANA, ERA UNA PERSONA MOLT RESPONSABLE I DEVOTA.

SEMPRE QUE EL SEU PARE TORNAVA DEL COMBAT, ES CELEBRAVEN GRANS FESTES AL CASTELL, PLENES DE LUXE, ELEGÀNCIA I MENJAR. HI ANAVA LA GENT MÉS RICA D'ASSÍS, DE FRANÇA I DE LA TOSCANA. CLARA SORTIA D'AMAGAT DEL CASTELL A REPARTIR ALS POBRES EL QUE SOBRAVA DELS GRANS MENJARS QUE SERVIEI, PER AIXÒ ERA MOLT ESTIMADA I RESPECTADA PER TOTS.

UN DIA, UN HOME VESTIT POBREMENT, VA PICAR A LA PORTA DEL CASTELL I CLARA HI VA ANAR DE SEGUIDA A DONAR-LI DE MENJAR. PER SORPRESA SEVA, ERA FRANCESC, FILL D'UN HOME RIC D'ASSÍS, QUE HAVIA DEIXAT TOTS ELS LUXES PER DEDICAR-SE A DÉU. DEMANAVA ALMOINA I AJUDAVA ELS POBRES I MALALTS. CLARA DESITJAVA PER EL MATEIX: RENUNCIAR A LA RIQUESA I PREDICAR AMB L'EXEMPLE.

EN UNA OCASIÓ, QUAN ESTAVA A L'ESGLÉSIA, VA ESCOLTAR EL QUE DEIA FRANCESC. FOU LLAVORS QUAN CLARA DECIDÍ DEFINITIVAMENT DEIXAR-HO TOT I CONSAGRAR-SE A DÉU. CLARA LI VA CONFESSAR A FRANCESC QUE VOLIA PORTAR UNA VIDA RELIGIOSA I QUE DESITJAVA LA POBRESA ABSOLUTA. FRANCESC ES CONVERTÍ EN EL SEU DIRECTOR ESPÍRITUAL I GUÍA.

EL DIUMENGE DE RAMS DE L'ANY 1212, EL MATEIX BISBE VA POSAR A LES MANS DE CLARA UNA PALMA BENEIDA. AQUESTA VA SER LA SENYAL PER A CLARA QUE HAVIA DE CONSAGRAR-SE A DÉU. VESTINT EL MILLOR DELS SEUS VESTITS SE'N VA ANAR A BUSCAR A FRANCESC I ALS SEUS FRARES. DAVANT D'ELLS VA RENUNCIAR A TOT: AL DINER, A LES JOIES; OFERÍ SER POBRE I OBEDIENT. DES D'AQUELL MOMENT VA QUEDAR FUNDADA L'ORDRE DE LES DAMES POBRES, CONEGUDA COM CLARISSES.

QUAN EL SEU PARE ES VA ASSABENTAR QUE CLARA HAVIA MARXAT, ES VA ENFADAR MOLTÍSSIM. EL SEU ONCLE LA VA TROBAR AL MONESTIR I LI VA DEMANAR QUE TORNÉS, PERO ELLA HAVIA ESCOLLIT LLUIREMENT LA VIDA DE RELIGIOSA. L'ONCLE, MOLT MOLEST, VA INTENTAR RAPTAU-LA ENTRANT VIOLENTAMENT AL CONVENT. CLARA VA ANAR CORRENT A REFUGIAR-SE A LA CAPELLA. EN VEURE-LA ALLÍ, NO ES VA ATREVIR A EMPORTAR-SE LA.

LA SEVA GERMANA AGNÈS LA VISITAVA D'AMAGAT. EN UNA DE LES VISITES, AGNÈS VA DECIDIR QUEDAR-SE AMB CLARA. AIXÒ JA VA SER INTOLERABLE PER A L'ONCLE. VA REUNIR A UNS QUANTS CAVALLERS ARMATS PER TREURE-LA D'ALLÍ. VA INTENTAR EMPORTAR-SE A AGNÈS PERO ELLA ES NEGAVA. ELS HOMES LA VAN COMENÇAR A PEGAR I L'ARROSSEGAREN PELS CARRERS. CLARA EN AQUELL MOMENT PREGAVA DEMANANT-LI AL SENYOR QUE DONÉS FORÇA A AGNÈS I QUE FES DESSISTIR AQUELLS HOMES.

NO TINC POR,
JESÚS ES LA MEVA
FORÇA.

CLARA FOU UN EXEMPLE PER A LES DONES, Y VA ACONSEGUIR QUE MOLTES D'ELLES RENUNCIessin A LA VANITAT.

DESPRÉS DE LA MORT DEL PARE DE CLARA, LA SEVA MARE I LA SEVA GERMANA BEATRILI VAN DECIDIR SEGUIR-LA, VIVINT LA POBRESA AMB GRAN ALEGRIA. CLARA PORTAVA UNA VIDA DE PENITÈNCIA I DE PRIVACIONS. DORMIA SOBRE UN TAULÓ AMB UN COIXÍ DE PALLA. GAIREBÉ NO MENJAVA. PERO RES D'AIXÒ LA POSAVA TRISTA PERQUE MAI PENSAVA EN ELLA SINÓ EN JESÚS.

LA NOSTRA
ALEGRIA ES SABER
QUE JESÚS ENS
ESTIMA.

EL 1235 CLARA ES VA POSAR MALALTA. EL METGE VA COMUNICAR A L'ORDRE QUE CLARA JA NO PODIA SEGUIR SERVINT EN COMUNITAT I QUE HURIA DE RECLUIR-SE. CLARA ES VA RESIGNAR PROFUNDAMENT. VA TENIR LA SATISFACCIÓ DE VEURE CANONITZAT A SANT FRANCESC.

LA SEVA VIDA DE POBRESA I MALALTIA S'EXTINGÍ L'ANY 1253. DOS ANYS DESPRÉS DE LA SEVA MORT FOU CANONITZADA PEL PAPA INOCENCI IV.

Els 142 Jocs Florals de l'Acadèmia Mariana guardonen set poetes i dos treballs en prosa

El Certamen Marià de Lleida homenatja la Verge de l'Acadèmia

El diumenge 5 d'octubre van tenir lloc a Lleida els actes centrals en honor de la patrona de la ciutat, la Verge Blanca de l'Acadèmia, organitzats per l'Acadèmia Mariana i dedicats enguany a honorar la Mare de Déu de l'Acadèmia, com a patrona del Col·legi Episcopal de Lleida, en el 50è aniversari de la seva fundació.

Es van iniciar a les deu del matí amb una eucaristia a la catedral, presidida pel bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, i per l'emèrit, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta. Van concelebrar amb els dos prelats el P. Enric Puig, secretari general de l'Escola Cristiana de Catalunya; Mn. Jordi Pardell, exdirector del Col·legi Episcopal de Lleida, i Mn. Salvador Gené, director de l'Acadèmia Mariana, així com altres preveres vinculats amb aquest centre d'ensenyament diocesà.

A la celebració va assistir l'alcalde de la ciutat, Àngel Ros, acompanyat per diversos regidors i altres autoritats i representacions, les Pubilles de la Ciutat, l'equip directiu del Col·legi Episcopal, així com professors, pares, alumnes i la Junta de l'Acadèmia Mariana. Les Pubilles de Lleida i alumnes del col·legi van fer una ofrena de flors als peus de la imatge de la Mare de Déu de l'Acadèmia, que havia estat col·locada en un lateral del presbiteri.

El bisbe Joan Piris va referir-se, en la seva homília, a la figura de Maria on s'emmarquen els cristians i va glossar el doble patrocini de la Mare de Déu de l'Acadèmia de Lleida com a patrona de la ciutat i alhora del Col·legi Episcopal, al qual va felicitar pels seus 50 anys de servei a l'educació cristiana.

Acte acadèmic a l'Auditori Enric Granados

Tot seguit, quan eren poc més de dos quarts de dotze del matí, a l'Auditori Municipal Enric Granados, ple de gom a gom, va tenir lloc el Certamen Marià, amb un pròleg musical a càrrec de l'Orquestra de Cambra de la Noguera i la soprano M. Carme Valls, amb un repertori de música clàssica i cançons populars catalanes, que va merèixer el beneplàcit del públic.

Seguidament es va iniciar l'acte literari marià, sota la presidència del bisbe de Lleida, Mons. Joan Piris, acompanyat pel bisbe emèrit, Mons. Francesc Xavier Ciuraneta, i l'alcalde, Àngel Ros. També hi havia altres autoritats i representacions, com el director del Col·legi Episcopal, Josep Birbe, i el director de l'Acadèmia, Mn. Salvador Gené. La imatge de la Verge Blanca de l'Acadèmia, col·locada en una peanya guarnida de flors i franquejada per les Pubilles de la Ciutat, va ser, sens dubte, el centre de totes les lloes.

El director de l'Acadèmia, Mn. Salva-

La festa mariana es va iniciar a la catedral de Lleida amb una eucaristia en honor de la Mare de Déu de l'Acadèmia.

El Dr. Joan Viñas, en el moment de fer el seu discurs com a mantenidor del Certamen Marià.

dor Gené, en unes paraules de salutació, va donar gràcies a totes les institucions, entitats i particulars que han fet possible el finançament de la restauració i recuperació de l'edifici de l'Acadèmia Mariana. Salvador Gené va comentar que més de 125.000 persones han visitat o han fet ús de les instal·lacions de l'Acadèmia i de la casa d'espiritualitat l'últim any. Per promoure i donar a conèixer encara més l'entitat, el director va dir que calia respondre les moltes peticions rebudes de centres docents, parròquies, entitats religioses, socials i ciutadanes, tant de Lleida com de Catalunya i d'Espanya, per tal d'endegar un calendari de visites guiades.

L'Acadèmia Mariana es prepara per al 150è aniversari

El director va aprofitar l'avinentsa per anunciar que l'Acadèmia està preparant el 150è aniversari de la seva fundació, que se celebrarà l'any 2012, amb un quants objectius, dels quals cal destacar la inauguració de la Biblioteca amb un fons biogrà-

fic exclusivament marià de 3.000 volums, molts d'ells editats per la pròpia institució al llarg dels anys, i un important fons de poesia mariana, produït per l'Acadèmia en els 142 Jocs Florals convocats des de l'any 1862. La Biblioteca exhibirà també 34 còdexs del seglel XV, amb edició quasi original, llegat del director de l'Acadèmia a la institució. Es preveu alhora la col·locació al claustre de l'Acadèmia i casa d'espiritualitat dels gravats artístics de les lletanies del Rosari, obra dels germans alemanys Klaubert.

Salvador Gené va anunciar també la creació de la Fundació Acadèmia Mariana, destinada a promoure el culte a la Verge Blanca de l'Acadèmia, la convocatòria de l'anyal Certamen Marià i el manteniment de la Biblioteca. Per dur a terme tots aquests objectius, el director va dir que calia endegar una campanya per poder arribar a aconseguir 1.000 socis nous.

En la part final de l'acte, es van lliurar els premis del Certamen Marià. En primer lloc, els dos de prosa. El primer va ser atorgat pel Col·legi Episcopal al treball

periodístic, dedicat als 50 anys del col·legi, presentat pel periodista Miquel Àngel Martín, i el segon, de l'Acadèmia Mariana al treball històric i artístic de Maria Piedad Martín, dedicat a estudiar, des de la vessant artística i històrica, les tres escultures de la Verge de l'Acadèmia ubicades a l'oratori de la Patrona, la casa d'espiritualitat i la façana de l'Acadèmia.

En la part de poesia, Ferran Grau, professor de Literatura catalana del Col·legi Episcopal, va rebre la Flor Natural per la seva poesia que canta la devoció de Lleida a la Verge de l'Acadèmia, amb el títol *Sota un mantell blanc*. Grau va rebre de mans del bisbe de Lleida, que atorga tradicionalment aquest premi, la dotació econòmica i els tres liris —a l'igual que els du l'escut de Lleida—, símbol de la Flor Natural que el mateix poeta abans de recitar la seva poesia va disposar als peus de la imatge de la patrona del Col·legi Episcopal i alhora de la ciutat de Lleida.

Tot seguit, es van lliurar els premis a la resta de poetes guardonats, atorgats tots ells per diverses institucions i entitats: Carme Mor, de Lleida, va rebre el premi de l'Ajuntament de Lleida; Francesc Balcells, del Palau d'Anglesola, el de l'Institut d'Estudis Ilerdencs; Ramona Riera, de Barcelona, el Premi del Departament de Cultura de la Generalitat; Ramon Gené, de Cervera, el de "la Caixa"; Montserrat Balaguer, de Barcelona, el de l'AMPA del Col·legi Episcopal, i, finalment, l'escriptor i poeta lleidatà Joan Bellmunt va rebre el de l'Acadèmia Mariana.

Les paraules de l'alcalde de Lleida, Àngel Ros, amb les quals va felicitar l'Acadèmia, el mantenidor, els poetes i escriptors premiats i el Col·legi Episcopal pel seu 50è aniversari, i les de Mons. Joan Piris, amb les quals el nou bisbe de Lleida va manifestar la seva satisfacció pel Certamen Marià que s'acabava de celebrar, van cloure el solemne acte.

Abans, però, el director de l'Acadèmia va anunciar que el proper any el Certamen Marià serà dedicat a l'advocació mariana Mare del Salvador, com a patrona del Col·legi Mater Salvatoris de Lleida de les religioses de la Companyia del Salvador, amb ocasió del centenari del naixement de la seva fundadora, la mare Maria Fèlix Torres, nascuda a Albelda.

Mn. Salvador Gené va donar la paraula al rector de la Universitat de Lleida (UdL), el Dr. Joan Viñas, el qual, com a mantenidor del Certamen Marià, va fer una magnífica reflexió sobre fe i ciència, com a dues vies paral·leles de recerca de la veritat i de com és possible mantenir les dues posicions i viure feliç i amb coherència, tant la fe com la vida científica. «La ciència i la religió són dues maneres de cercar la veritat. Una i altra es necessiten mútuament», va assegurar el mantenidor.

Jordi Curcó

Fotos: Josep Manel Prada

ràdio estel

la ràdio amable

- Barcelona 106.6
- Tarragona 100.6
- Catalunya Central 93.7

- Girona 103.4
- Tortosa 90.1
- Garraf 96.8
- Vic 91.3

- Lleida 91.5
- Cerdanya 104.4
- Seu d'Urgell 105.0
- Andorra 107.5

www.radioestel.com

Tarragona

L'Institut Sant Fructuós obre el curs amb 480 estudiants universitaris

■ Es publicarà un volum de les actes del martiri de sant Fructuós

TARRAGONA.— L'Institut Superior de Ciències Religioses Sant Fructuós (Insaf) acull aquest curs uns 480 estudiants universitaris per a l'obtenció de crèdits de lliure elecció. Així mateix l'Institut ofereix els estudis de diplomatura i de llicenciatura en ciències religioses, preferentment per als futurs professors de religió catòlica, a més dels cursos de formació permanent per al professorat, reconeguts pel Departament d'Educació de la Generalitat.

L'arquebisbe va presidir la inauguració de curs.

El 16 d'octubre va tenir lloc la jornada inaugural del curs 2008-2009 de l'Insaf, el qual es va iniciar amb una eucaristia a la capella del Seminari, presidida per l'arquebisbe de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, i concelebrada per diferents preveres vinculats a l'Insaf. En obrir l'acte acadèmic, al paraní del Seminari, el director de l'Insaf, el Dr. Josep M. Gavalda, va anunciar que l'Institut publicarà un volum de les actes del martiri de sant Fructuós, després de recordar que el centre va organitzar a finals de juny el congrés internacional *Pau, Fructuós i el cristianisme primitiu a Tarragona (segles I-VIII)*.

La lliçó inaugural va ser impartida pel professor Dr. Salvador de Brocà Tella, que va desenvolupar el tema *El cristianisme i*

la filosofia, tot centrant-se en l'estudi de l'evolució del pensament religiós i fent un repàs a la visió de Déu segons les diverses escoles de pensament. Ja a la conclusió del seu dictat, De Brocà va dir que el cristianisme no es pot sostreure a la seva historicitat. En fundar Jesucrist una comunitat viva, inevitablement subjecta als condicionaments de l'evolució, «s'han donat al llarg dels segles dues formes d'entendre aquesta comunitat visible dels qui confessen la seva fe. Una basada en l'ortodòxia més estricta (...) i l'altra que mira l'evangeli com una prèdica centrada en l'amor a Déu, en el deslligament dels poders temporals i el servei predilecte als desvalguts». Per finalitzar, el ponent va manifestar que «totes dues formes haurien d'assumir la relativitat de

llurs posicionaments; comprendre que cal abraçar la realitat en la seva plenitud, comprometre's en l'estil de vida del deixeble de la saviesa».

A continuació es van lliurar els títols als diplomats i llicenciats en ciències religioses i, després, el degà de la Facultat de Teologia de Catalunya, Mn. Armand Puig, va remarcar la importància de l'In-

saf a la ciutat i a l'arxidiòcesi, tot afirmant que cada institut hauria de tenir una singularitat; en el cas de Tarragona «apostar en l'aprofundiment dels estudis del cristianisme primitiu». Va afegir que «tenim història, pedres, testimonis, tradició i persones, per fer-ho realitat», i va insistir que «universitàriament, la teologia ha de ser plenament reconeguda».

Tot seguit, la directora general d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya, Dra. Montserrat Coll, va destacar «la possibilitat d'inculturar en la religió, com està fent l'Insaf, quelcom valuós vers el diàleg amb el món d'avui».

L'arquebisbe de Tarragona, en el moment de declarar inaugurat el nou curs acadèmic, va voler subratllar el «paper destacat que l'Insaf ha tingut en l'Any Jubilar de Sant Fructuós, a l'espera de la publicació de les Actes». Un concert interpretat per Griselda Ramón, soprano, i Àlex Jordi, piano, amb un repertori de peces clàssiques i populars, va rubricar el programa.

Joan Boronat

SOLSONA

II Jornades de Formació de Catequistes

SOLSONA.— Els catequistes acompanyats del grup Tornem de la Part de Déu de la diòcesi de Solsona, juntament amb els del Tornar a Creure de Barcelona, Sabadell i Ripoll, van participar el primer cap de setmana d'octubre en unes jornades de formació dirigides per Mn. Xavier Morlans. La participació en aquestes jornades estava inclosa dins de les activitats que el Servei de la Pastoral dels Allunyats té previstes per a aquest any i estava adreçada a catequistes que porten grups de Tornem de la Part de Déu.

Aquests grups ja fa un temps que van iniciar el seu funcionament a la diòcesi de Solsona, i la seva finalitat és ajudar a

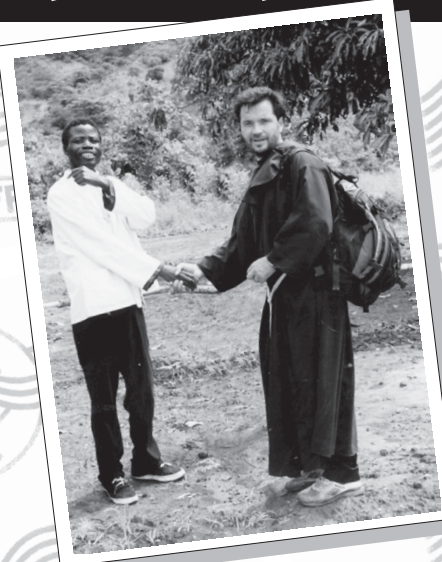
fer reaparèixer dins seu el sentiment de Déu a persones que per diverses raons havien deixat de banda la seva fe.

Teologia de l'acte de fe va ser un dels textos mitjançant el qual Mn. Xavier Morlans els va introduir en el tema, en una de les xerrades que es van dur a terme en el marc d'aquesta jornada. Jornada especialment dedicada a treballar en el primer anunci avui, anunci marcat per les dificultats que presenta el món al qual ens dirigim, la secularització, el secularisme, l'apoteosi del jo... Aquest treball va tenir diferents parts, la primera va ser teòrica, seguida d'un taller on es va poder treballar el primer anunci, i després un espai per compartir. (R.E.)

Miralcamp celebra la rehabilitació de l'església parroquial

MIRALCAMP.— El dia 11 d'octubre va tenir lloc a Miralcamp la inauguració de les obres de rehabilitació de l'església parroquial de Sant Miquel Arcàngel. Les obres, que han durat més de 9 mesos, han comptat amb un pressupost superior als 400.000 euros procedents de l'1% Cultural del Ministeri de Foment, i amb una aportació de l'Ajuntament de Miralcamp. Van assistir a l'acte unes 300 persones, presidides per Mons. Jaume Traserra, bisbe de Solsona. (R.E.)

Saps què sent un missioner quan rep notícies de casa?

APADRINA UN MISSIONER

Amb la teva aportació, ells o elles i encara més persones llegiran CATALUNYA CRISTIANA cada setmana

Marqueu amb una "x" les vostres preferències:

Preu d'una subscripció missionera: **Amèrica i Àfrica: 208,70 €** ☐
Àsia i Oceania: 279,89 € ☐
Missioner ☐ **Missionera** ☐
 (Es pot mantenir correspondència)

Nom i cognoms
 Adreça
 Població Província C.P.

FORMA DE PAGAMENT:

Adjunto xec nominatiu ☐ Domiciliació bancària ☐

Titular Data
 Entitat Oficina DC Compte

Envieu aquesta butlleta a: CATALUNYA CRISTIANA
 Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona - Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

Barcelona

El cardenal es reuneix amb els joves de l'arxidiòcesi

■ La trobada va servir per valorar i estudiar les propostes d'acció del Pla Pastoral diocesà

BARCELONA.— L'11 d'octubre passat el cardenal Lluís Martínez Sistach es va reunir amb els responsables i grups de joves de l'arxidiòcesi de Barcelona per tal de valorar i estudiar les propostes d'acció del Pla Pastoral diocesà. Juntament amb el cardenal, el delegat de Pastoral de Joves, Mn. Toni Roman, i la

presidenta del Fòrum d'Organitzacions Catòliques de Joves, Pilar Cuesta, van escoltar les valoracions del la trentena de joves representants de moviments de la diòcesi de Barcelona: Schoenstatt, Comunitat de Sant'Egidio, Focolars, Adsis, Maristes, Companyia de Maria, Moviment Cristià de Joves, etc.

Segons va explicar Mn. Toni Roman, era un acte obert a tots els grups que el 12 d'abril passat van participar a Santa Maria del Mar en la configuració del Pla Pastoral diocesà sota el lema «La transmissió de la fe als joves i la seva participació en la comunitat». A Santa Maria del Mar el cardenal va rebre 41 propostes per respondre a la pregunta que ell mateix havia formulat: «Què ha d'oferir l'Església als joves?». En aquesta darrera reunió es va entregar als assistents un resum de l'anterior trobada i es van oferir unes «propostes d'acció per a l'objectiu 1 del Pla Pastoral». Entre els temes que els joves plantejaven al pastor de l'arxidiòcesi, destaquen «el llenguatge i la imatge amb què es presenta l'Església als joves, el suport i l'acompanyament per part dels preveres, els espais de frontera i d'evangelització on joves no creients puguin entrar en contacte amb joves creients, la potenciació de l'adoració eucarística, les reunions-tertúlies amb el cardenal», i un llarg etcètera.

El cardenal Martínez Sistach va agrair reiteradament les respostes a la seva crida i va animar els joves reunits tant a «ser realistes, com agosarats, sent signes d'es-

La reunió va transcórrer en un ambient molt distès.

perança per a molta gent». Un cop llegides les propostes per al Pla Pastoral es van discutir punt per punt en petits grups per finalment posar-ne en comú els resultats. En línies generals el cardenal va observar amb un cert humor que no «s'havia anat gaire en contra de les propostes fetes» des del bisbat. Aquestes incidien particularment en la necessitat d'una bona formació i capacitació en la pastoral juvenil, a més de buscar laics amb maduresa personal i cristiana que utilitzin el llenguatge dels joves. També es va considerar

la possibilitat de constituir equips de treball per arxiprestats o zones que estudiessin i elaborassin estratègies pastorals per al territori a mig i llarg termini, de forma coordinada amb la pastoral diocesana. La proposta que més controvèrsia va crear va ser la d'instituir un centre de referència per a la pastoral juvenil com a espai per a la trobada, la formació i la reflexió, la celebració de la fe i també l'esport, l'intercanvi cultural...

Es va ressaltar la urgència de saber llegir els signes dels nostres temps per po-

der donar respostes de qualitat. «Com evangelitzar els allunyats, que són gairebé tots? Cal plantejar l'evangelització d'una altra manera, cal aprendre a fer pastoral en un nou moment.» En aquest sentit el cardenal Martínez Sistach va destacar la importància de la transmissió de la fe amb el «tu a tu, vosaltres joves apòstols, amics dels joves». També es van valorar molt positivament activitats que ja s'estan fent, com per exemple «Estació d'enllaç», i es va proposar de reforçar i multiplicar iniciatives que donen ja bons resultats.

Tots els assistents van coincidir en la importància del treball en xarxa i en la sensació que «es té por de donar protagonisme als joves». Mons. Martínez Sistach va animar a «superar les tensions entre edats», alhora que explicava que hi ha pastors que «no saben ben bé com apropar-se al jove». L'arquebisbe de Barcelona també va proposar la possibilitat, arran de les peticions de crear un pla concret d'acció, de formar una comissió de grups de reflexió amb especialistes com pedagogs, sociòlegs, teòlegs etc. Els joves van abordar igualment el tema de les subvencions, ja que sovint l'evangelització, la formació i la participació en trobades comporta despeses de desplaçament, material, etc.

Mn. Toni Roman va manifestar el desig de «rebre totes les iniciatives que s'estan portant a terme, ja que si no les sabem no podem respondre a les necessitats». Finalment el cardenal va reiterar als joves: «Sou molt importants per a l'Església, per a la gent gran, per a tothom... Teniu el talent de la joventut, oferi-lo ja, perquè es passa!» Es va preveure la possibilitat de tornar-se a reunir quan s'acabi el Pla Pastoral actual, a finals de curs. Abans de finalitzar la reunió l'arquebisbe va insistir que els joves no tinguin por de convidar-lo als actes que organitzen a l'arxidiòcesi.

Mónica García

Mn. Francesc Tort, nou rector a Sant Pau del Camp

BARCELONA.— De fa molts anys, tinc un viu record d'una visita a Sant Pau del Camp, conduïda pel qui n'era llavors rector, Mn. Anton Valls, un home il·lustrat i amb gran sentit de l'humor. Em va agradar molt sentir aquell bon rector glossar la relació, per motius diversos, entre aquell sector d'hortes al costat de l'aigua i de les drassanes, i el de Santa Maria del Mar, a la Ribera, també arran del mar. Evocava amb molta satisfacció la feina d'homes que transportaven i treballaven la pedra en algun període de la llarga construcció de la catedral de la Ribera, i que vivien al voltant de Sant Pau. Ells volien demostrar que també eren capaços de contribuir a una bona edificació de la seva església, encara que no tinguessin els recursos artístics, tècnics o econòmics de l'altre grandios temple, la que és la gran fàbrica gòtica actual de Santa Maria del Mar. No tinc a la memòria les dades de l'explicació de Mn. Valls que poguessin harmonitzar, pel que fa al temps, la feina d'aquells picapedrers i bastaixos a la catedral del Mar i al seu temple, més petit.

He de confessar que, d'ençà que Mn.

Francesc Tort Mitjans és el nou rector de Sant Pau, he alimentat l'esperança que em treurà de dubtes. Ell està en la millor condició per a fer-ho perquè és doctor en història i ha escrit —i publicat— la història de Santa Maria del Mar i segur que se sap la de Sant Pau del Camp, i si no, la investigará i serà capaç de fer-ne un llibre, un altre dels molts que ha escrit, i editat, especialment sobre temes d'història eclesiàstica, en alguns dels quals és una autoritat, com ara en les vides dels qui van ser el bisbe de Barcelona, Josep Climent, i l'arquebisbe de Tarragona, Francesc Armanyà.

Hi he tornat a pensar avui, diumenge 28 de setembre, mentre assistia a l'acte senzill i solemne al mateix temps, oficial i familiar, en què l'arquebisbe de Barcelona, el cardenal Lluís Martínez Sistach, acompanyat per una colla de capellans que concelebraven amb ell, va donar a Mn. Francesc Tort l'encàrrec d'ocupar-se d'aquella parròquia, el temple de la qual estava ple de parents i amics de les altres parròquies on ha estat, i que l'estimen: Vilanova i la Geltrú, Canyelles, Santa Maria del Mar, Sant Martí del Clot. (Ferran Blasi Birbe)

L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes celebra el 145è pelegrinatge

BARCELONA.— L'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de les diòcesis de Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa va celebrar el seu pelegrinatge 145è, del 25 al 29 de setembre. Ens van acompanyar el bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, els primers dies; el bisbe de Terrassa, Mons. Josep Àngel Saiz, els últims dies; i el bisbe José Luis Redrado, secretari del Pontifici Consell per a la Pastoral dels Agents Sanitaris. Van participar en aquest pelegrinatge unes 900 persones entre hospitalaris i hospitalàries, malalts i discapacitats, pelegrins, preveres i diaques, religiosos i religioses i també un bon grup de joves que repetien del juny passat. Tots junts van ajudar al bon desenvolupament de la trobada. (Mn. Andreu Oller)

Urgell

Visita pastoral a Vilamós i Bossòst

■ Mons. Vives va administrar la confirmació a 78 joves al santuari de la Mare de Déu de Mijaran

VILAMÓS.— Els dies 4 i 5 d'octubre, el bisbe d'Urgell va fer la visita pastoral a la Vall d'Aran acompanyat pel vicari general, Mn. Joan Pujol. El dia 4 va presidir una massiva eucaristia al santuari de la Mare de Déu de Mijaran, on va administrar el sagrament de la Confirmació a 78 nois i noies dels diferents pobles de la Vall. Estava acompanyat per l'arxiprest i els altres rectors de la Vall.

El bisbe va exhortar els joves a ser valents treballadors, amb fruits, de la vinya del Senyor, enfortits pel sagrament de la fortaleza divina, que ens vessa el do de l'Esperit Sant. Els va convidar a pregar i estar en comunió amb el Sínode dels Bisbes que s'ha celebrat a Roma, i a estimar molt la Paraula de Déu que ens transmeten les Sagrades Escripures i el Magisteri de l'Església. El diumenge dia 5 va fer la visita pastoral a la parròquia de Santa

Mons. Joan Enric va ser rebut per una àmplia representació de Bossòst.

Maria de Vilamós, que celebrava l'Aplec de Sant Miquel, on va ser rebut pel rector, Mn. Josep Eliud Arias, per l'alcalde, Francesc Castet, i per l'exsindic d'Aran Carlos Barrera. El bisbe va presidir l'eucaristia i va departir posteriorment amb

els veïns del poble. A l'eucaristia va predicar la necessitat de ser vinya estimada de Déu donant els fruits que Ell n'espera.

Com a conclusió de la visita va recomanar als veïns cinc aspectes: viure amb agraïment i amb goig la nostra identitat catòli-

ca, la fe i tot el que la manifesta; mostrar amb testimoniatge la glòria de Déu, en aquests moments de relativisme i d'eclipsi de Déu en la cultura ambiental; ser assidus a la celebració de l'eucaristia, especialment els diumenges; viure amb goig la unió de les famílies, estimant els infants i els padrins, i transmetent amb passió la fe als infants i joves, i estimar l'Església catòlica, ser valents en els compromisos cristians de solidaritat i de testimoniatge públic de la fe, sense fer cas de la crítica que reflecteixen els mitjans de comunicació social.

Després, Mons. Vives va visitar la parròquia de Santa Maria de Bossòst, on va ser rebut pel rector, Mn. Arias, per l'alcalde, Francisco Rodríguez Miranda, i pels regidors. Després va ser saludat pel síndic Francisco Boya. Va signar al Llibre d'Honor de l'Ajuntament. Durant la missa de la visita va encoratjar els feligresos en el mateix sentit que a Vilamós.

David Codina

Primeres reunions de curs de les delegacions

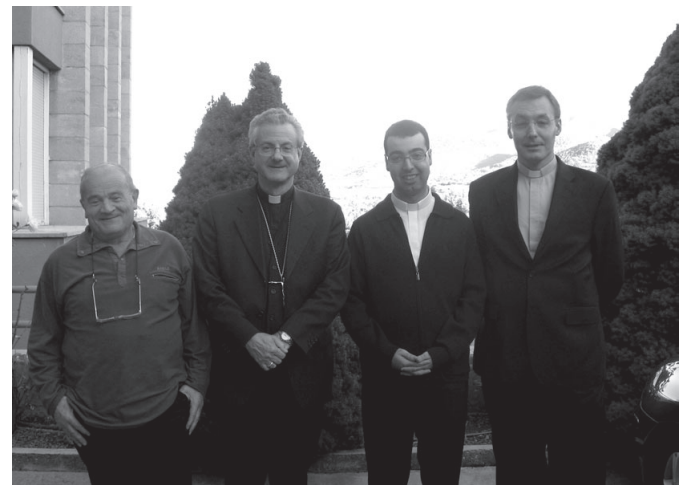
LA SEU D'URGELL.— El dia 7 d'octubre, a la Casa del Bisbat de la Seu d'Urgell, la Delegació de Catequesi va portar a terme la seva primera reunió d'aquest nou curs amb la incorporació de nous membres. Va ser presidida pel delegat diocesà, Mn. Antoni Elvira. En la trobada es va reflexionar sobre alguns aspectes de la Jornada diocesana de Catequistes del dissabte 18 d'octubre, amb la presentació del Catecisme *Jesús és el Senyor* de la CEE per part de D. Juan Ignacio Rodríguez Trillo; es va reflexionar sobre la temàtica a oferir a tots els arxiprestats com a nova modalitat proposada pel bisbe, es va informar de les Jornades interdiocesanes de Catequesi que van tenir lloc del 30 juny al de 2 juliol passats, i de les II Jornades de formació per a Catequistes que tindran lloc a la Pineda (Tarragona) del 7 al 9 de novembre.

D'altra banda, el dimecres 8 d'octubre es va reunir la Delegació de Joventut, amb l'objectiu de fixar horitzons per a aquest curs, a nivell pastoral, i de tirar endavant les primeres activitats i tasques a fer. Entre altres punts, es va avaluar molt positivament el cap de setmana de monitors i monitores de la FEMN a l'Alberg d'Aina, a Canilló. Es va reflexionar sobre la importància d'acompanyar els responsables dels esplais i dels agrupaments. També es va estar preparant el Fòrum de Pastoral de Joves a Madrid, del mes de novembre, on participaran 16 persones del nostre bisbat. Finalment, també es va aprofundir sobre els grups de joves, els seus acompanyants i la propera trobada a Andorra. A la reunió hi va assistir el vicari general, Mn. Joan Pujol.

Finalment, el dia 10 d'octubre també va tenir lloc la primera reunió de curs de la Delegació diocesana de Pastoral de la Salut, presidida per la delegada, la Gna. Montserrat Font. Durant una estona s'hi va fer present el bisbe Joan Enric. La delegada va explicar els temes que van tractant a les trobades interdiocesanes i el calendari de trobades i temàtica a desenvolupar durant el curs. Entre tots els participants van programar les diverses accions a fer envers els malalts, les famílies i el personal sanitari, a les parròquies, residències i hospitals de la diòcesi. (D.C.)

Constitució del Consell Presbiteral d'Urgell

LA SEU D'URGELL.— El 6 d'octubre va tenir lloc la reunió constitutiva del Consell Presbiteral d'Urgell, presidida pel bisbe Joan Enric Vives i en què Mn. Jaume Mayoral va actuar de moderador. Els nous consellers elegits recentment van prendre possessió canònica del seu càrrec, segons preveu el Dret. Els consellers van escollir secretari del Consell Mn. David Codina i secretaris adjunts Mn. Ramon Rosell i Mn. Ignasi Navarri. Després van designar, a proposta del bisbe diocesà, els rectors consultors segons el cànon 1742: Mn. Pere Balagué, Mn. Xavier Parés, Mn. Ramon Sàrries i Mn. Ramon Solé. Mn. Navarri va explicar amb detall el treball fet per l'anterior Consell, i van ser informats de la programació de les Delegacions amb el seu pla de treball per al proper curs. (M.C.O.)

ESTIC CONTENTA! HE ELEGIT TENIR EL FILL!

A PRO VIDA m'han ajudat a pujar-lo

FUNDACIÓ PRO VIDA DE CATALUNYA
BONAPLATA, 42, 1R, TEL. 932 047 111
08034 BARCELONA

TELÈFONS DE LA VIDA
932 047 111 i 932 805 683

Tortosa

XXXIII Curset diocesà de Catequesi

■ Uns 120 catequistes es van aplegar sota el títol «La Bíblia avui»

TORTOSA.— Sota el títol *La Bíblia avui* va tenir lloc al Seminari diocesà de Tortosa, el 20 i 21 de setembre, el XXXIII Curset Diocesà de Catequesi. Uns 120 catequistes d'arreu del bisbat van participar en aquesta trobada que és ja un clàssic de la formació pastoral i catequètica de la nostra diòcesi.

La novetat d'aquest any va ser la reducció del curset a dues jornades. El nou delegat, Mn. Xavier Vallés, va creure millor aquest mode, respectant en tot l'esquema que els altres tres darrers anys s'havia fet.

Després de l'acollida, a l'Aula Magna del Seminari va tenir lloc la pregària d'inici de treball. El comentari a la Paraula de Déu el va fer el bisbe, Mons. Salinas, que va recordar la missió del catequista de ser sembrador de la Paraula com a resposta a la crida que ha rebut de Jesús per mitjà de l'Església.

La presentació del curset va anar a càrrec del delegat de Catequesi, que va explicar el perquè del tema bíblic del curset i va exposar la manera com seria treballat aquest tema. En aquell moment es va fer el comiat de la germana Victòria i se li va agrair el seu treball al servei de la diòcesi en la catequesi, en la llibreria diocesana i en el Curset de Catequesi.

Passades les 11 h començava tot seguit el ritme habitual del curset. Els qui estaven apuntats al taller d'iniciació a ser catequista anaven amb Mn. Josep-Maria Tomàs per seguir un ritme propi i més adequat a les seves necessitats: el ser, el saber i el saber fer de catequista. Els altres seguien a l'Aula Magna la conferència que Mn. Jordi Salvadó, nou professor de Bíblia al Seminari diocesà, va fer sobre *Els personatges de la Bíblia*. Mn. Jordi va anar desgranant personatges de l'Antic i del Nou Testament, presentant la crida que Déu els feia i la seva resposta de fe, d'amor i servei que van fer d'acord amb la vocació rebuda. En acabar va

haver-hi un moment de reflexió, de treball en grup i de posada en comú.

A la tarda van tenir lloc els tallers. A més del d'iniciació va haver-hi la possibilitat de treballar en un d'aquests tallers: *Catequesi per a la iniciació sacramental*, *Catequesi de creixement en la fe*, *Catequesi en la Pastoral d'Adolescents*, *Tinc un discapacitat al grup*, *Formació permanent d'adults: la «lectio divina»*, *La transmissió de la fe en família* i *Celebracions amb infants*.

Diumenge, després de la pregària del matí i de l'esmorzar, va tenir lloc la conferència que va pronunciar Mn. Arín, professor de Nou Testament al Seminari diocesà. Després va ser el

Catequistes d'arreu del bisbat es van aplegar al Seminari.

moment del treball de grups i de la posada en comú.

Per acabar el matí es van presentar els DVD *Descobrim la Bíblia*. Els seus productors i realitzadors van estar explicant el fil conductor i la pedagogia del seu treball. També van haver de contestar a les qüestions, observacions i crítiques que els van presentar els participants.

A la tarda va tenir lloc la missa que va presidir el delegat diocesà de Catequesi i així es va posar fi a aquest XXXIII Curset diocesà.

Víctor-Manuel Cardona

Agraïment a la Gna. Maria Victòria Poquet

Al bisbat de Tortosa hi ha un servei a la planta baixa que és molt recorregut per sacerdots, catequistes i altres agents de pastoral. S'hi venen i distribueixen els llibres de catequesi de Comunió, Postcomunió i Confirmació. També s'hi troba el material per a la formació d'adults, noves publicacions o s'hi poden demanar llibres. De fet és un bon servei que la diòcesi ofereix des de fa uns anys amb èxit notable. La Gna. Maria Victòria Poquet, religiosa de la Companyia de Santa Teresa de Jesús, fundada per sant Enric d'Ossó, ha estat l'encarregada d'aquest servei durant setze anys.

Quan va ser destinada a Tortosa va prendre immediatament aquest encàrrec que ja ocupava una altra benemèrita teresiana, la Gna. Neus Altés, que també el va desenvolupar molts anys i amb eficàcia. La Gna. Victòria, més jove i assabentada de les noves tecnologies, es va dedicar tot seguit a informatitzar la llibreria religiosa i tots els serveis que oferia.

Ajudada fidelment per José Daufí, la Gna. Victòria, en bona comunió amb els diferents delegats de Catequesi que hi ha hagut al llarg dels anys, ha servit llibres de teologia, de literatura, de pastoral, de catequesi..., ha preparat cursets de catequesi, ha programat projectes catequètics, ha fet de secretària de la Delegació..., i sobretot ha donat sempre exemple de serenitat i d'alegria a tots els qui un dia o un altre passaven pel seu despatx a demanar-li alguna cosa.

Ara, per motius pastorals de la seva congregació, ha estat traslladada al Col·legi Teresià de Tarragona. Per aquest motiu el 13 de setembre, en el marc del Curset diocesà de Catequesi i amb la presidència de Mons. Xavier Salinas, se li va fer un senzill comiat i agraïment per la tasca desenvolupada en aquests anys a la nostra diòcesi.

El bisbe li va regalar una imatge de plata de la Verge de la Cinta, patrona de la ciutat, perquè sempre recordi la feina ben feta a casa nostra i l'agraïment que sacerdots, catequistes i agents pastorals de la diòcesi li fan pel servei que ha prestat.

Formació per a sacerdots

TORTOSA.— Seguint el ritme de formació per a sacerdots que la Delegació diocesana del Clergat ja fa anys que té establert, els dies 17 i 18 de setembre van tenir lloc dues jornades per aprofundir i renovar la formació en el camp de la moral familiar i les perspectives actuals en la formació de la gent més jove des de la perspectiva de la doctrina de l'Església catòlica.

Per ajudar en aquest treball es va invitar el primer dia el professor Juan José Pérez-Soba, sacerdot de la diòcesi de Madrid i professor de Teologia Moral de la Universitat San Dámaso. També és professor del Pontifici Institut per a la Família Joan Pau II de Roma.

En el tema que va tractar, *Moral fami-*

liar en el context social actual des de la perspectiva de l'Església catòlica, el ponent va anar marcant les bases filosòfiques, bíbliques i teològiques de la proposta de l'Església. Des de les orientacions que va donar el papa Joan Pau II en les catequesis sobre l'home i la dona que va fer a l'inici del seu pontificat i en diferents publicacions, així com des de la rica perspectiva que va donar Benet XVI en la seva primera encíclica *Deus caritas est*, el professor Pérez-Soba va recordar la necessitat que hi ha en el cor de la persona humana d'escollir l'Evangeli, de rebre aquesta Bona Nova que és l'única que omple de vida i felicitat a tot aquell que es posa a caminar en aquesta perspectiva.

Evocant la primera Jornada mundial

de la Família en què Joan Pau II va preguntar «Família, qui ets?», i va respondre «Ets el goig i l'esperança del món actual», i des d'experiències concretes, el ponent va il·lustrar la manera de descobrir la necessitat que té la persona avui de rebre una nova orientació en la família i en la moral sexual perquè ja es donen els signes d'un exhauriment de la proposta apartada de l'Església que ha creat confusió. Ara aquesta proposta, perquè és la de Crist, és l'única que pot salvar la família i la societat.

A la tarda es va fer una excursió a l'ermita de la Mare de Déu de la Misericòrdia de Vinaròs, on va tenir lloc l'eucaristia presidida pel bisbe de Tortosa, Mons. Xavier Salinas. També va tenir lloc el

comiat que el clergat li va fer a Mn. Joan Alonso, que el 6 d'octubre va marxar cap a missions.

L'endemà, la setantena de sacerdots participants van poder escoltar la Dra. Nieves González Rico, gerent de la fundació Desenvolupament i Persona, que va presentar al clergat tortosí un material que fa un temps que està desenvolupant i que es titula *Educación para el amor en niños y adolescentes*. En el material que aquesta metgessa ha editat a Encuentro Ediciones, trobem un camí que, d'acord amb els ensenyaments del Magisteri de l'Església, ofereix la possibilitat de formar i educar els nens i adolescents en l'amor que omple la persona i dona resposta a totes les seves inquietuds. El material pot ser treballat a la família, a les catequesis i a les escoles. (V.M.C.)

Vida Creixent

El consiliari diu...

El fet d'anar a missa

Normalment tots els que llegiran aquest article van a missa cada diumenge. Per què hi anem? Aquesta pregunta és la que intentaré respondre, però m'agradaria que cadascú respongués en què ha de millorar. En la celebració de l'eucaristia de cada diumenge intentem expressar aquestes coses: 1- reunir-nos, 2- escoltar la paraula de Déu, 3- celebrar el sagrament i 4- ser enviats enmig del món (treball...).

1. Certament, cada diumenge ens reunim a l'església per celebrar-hi l'eucaristia. La paraula *reunió* no vol dir pas una trobada de gent que es troba i que no té cap relació plena entre ells. Certament, moltes vegades passa això. No vol dir tampoc que ens coneixem personalment, sinó que significa que qui ens reuneix és Jesucrist i aquest sí que ens coneix a tots i ens uneix i reuneix perquè penetrem en aquest coneixement del Senyor.

2. La segona part és escoltar la Paraula de Déu. Cada vegada m'adono més que si no ens preparem, costa molt acollir el que se'ns diu. Per això, abans d'anar a missa, hauríem de llegir les lectures perquè ens ajudaria a fer pregària.

Què descobreixo en l'evangeli i en les altres lectures que escoltarem comunitàriament en la celebració? Com puc introduir-me en la pregària o el diàleg amb Jesucrist ressuscitat?

3. Celebrar el sagrament. Després d'escoltar les lectures, preparem la celebració en l'ofertament del pa i del vi, que han de ser consagrats en el cos i la sang de Jesucrist i resem la pregària eucarística i ens disposem a anunciar la mort del Senyor, tot esperant-ne el retorn.

I finalment, segueix el ritu de la comunió, resant el Parenostre, donant-nos la pau i, finalment, combreguem.

4. La missa s'acaba quan el capellà ens diu: «Adéusiau» o «*Ite missa est*». No ens diu que tot s'ha acabat. Ens ve a dir ara sou enviats enmig del món, perquè hi treballem i portem la salvació, i Jesucrist vol que siguem portaveus de la seva salvació.

La missa per als cristians ha de tenir un veritable espai d'experiència cristiana i un sentit de vida comunitària.

Per als cristians la missa dominical hauria de ser un

punt fort en la pròpia vida de fe. Les celebracions haurien d'estar més a prop de l'altar i sentir-nos tots més propers.

L'Església continua a través de la litúrgia aquesta obra salvadora de Déu i s'hi actualitza i es realitza el misteri de la redempció obtinguda per ell.

Si tots els cristians que celebrem l'eucaristia cada diumenge tinguéssim aquesta cura especial, segur que viuríem d'una altra forma. Primer la Paraula de Déu penetraria en totes les coses que fem cada dia i l'eucaristia cada vegada seria menys rutina i el Senyor seria present en la nostra vida.

El Pare del cel cada diumenge ens fa les crides personals a través de la Paraula de Déu. Com les intentem viure? De veritat en fem cas, o tot sortint de l'església ja les oblidem?

Siguem conseqüents i esforcem-nos a aprofitar aquests moments de pregària setmanal i que es noti el nostre esforç.

Jaume Serrano i Vidal

Consiliari diocesà de Barcelona i interdiocesà d'Andorra, Catalunya i Balears

BISBAT DE TORTOSA

Resum del curs passat

Fer un resum de tot el que s'ha fet durant el curs és una mica difícil, però s'ha de fer perquè els nostres germans sàpiguen que encara existim, i que encara que som pocs, no aflluïm.

Vam començar el curs 2007-2008, com és costum en aquesta diòcesi, cap a la meitat del mes de setembre. Com que no som gaires grups, podem anar d'un en un per fer una trobada especial amb els germans del grup. Els entreguem el temari i els dirigim unes paraules d'ànim, per començar i aprofitar els temes del curs.

Per Nadal vam anar un petit grup de membres del moviment, juntament amb l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, a celebrar-lo a la residència diocesana d'ancians de Sant Miquel. Sempre resulta emotiu i agradable i et sents pagat amb escriure, en la festivitat de la commemoració del naixement del Fill de Déu.

Al mes de febrer, vam celebrar la festivitat dels nostres patrons, sant Simeó i santa Anna. Cada grup la va celebrar a la seva parròquia. Potser així resultà una mica desmembrat, però si hi haguéssim anat tots junts, hauríem deixat la parròquia buida a la missa del dia. Per això vam optar per aquesta solució. La parròquia no perdia feligresos i nosaltres, espiritualment, estàvem junts.

Cada mes els grups s'han anat reunint per estudiar el tema del curs: *Seguir Jesús per quedar-se amb Ell, fent Església*.

El 15 de maig, vam assistir a la trobada interdiocesana a Montserrat. Vam poder reunir una cinquantena de membres de Vida Creixent, els quals van tornar tots molt entusiasmats i plens de goig.

Aquestes trobades resulten sempre molt reeixides, perquè sents que no estàs sol, que som molts els membres de Vida Creixent i sempre hi ha un canvi d'impressions entre els assistents.

El 14 de juny vam celebrar la trobada de final de curs. El nostre coordinador diocesà va obrir l'acte donant la benvinguda a tots els assistents per passar tot seguit a fer un resum dels temes del curs que acabàvem.

A continuació, el consiliari diocesà va cloure l'acte amb una xerrada sobre l'últim tema del curs, *Laïcitat*, que va ser seguit amb molt d'interès per tots els membres de Vida Creixent assistents a l'acte. Després, eucaristia concelebrada per tots els consiliaris presents i, per acabar la trobada, vam fer un dinar de germanor per retornar posteriorment cadascú al lloc de procedència.

Coordinadora de Vida Creixent de Tortosa

Temps de crisi

Durant el mes d'octubre tot ha tornat ja a la normalitat. Les vacances, temps enyorat durant tot l'any per descansar i fer tot allò que no ens permet la feina de cada dia, han passat ràpidament i s'han acabat amb el regust de no haver fet tot el que ens havíem proposat.

El curs escolar, que ha començat fa poques setmanes, tornarà a marcar la vida de la majoria de les famílies, amb el condicionament aquest any de la crisi econòmica que afecta seriosament el nostre país. No es pot negar que hi ha una intranquil·litat i una por social per saber com afectarà les famílies, les empreses, o els obrers, els més febles de la societat. Les notícies sobre això són cada vegada més preocupants: augment de l'atur, elevada inflació, empreses que tanquen les portes, davallada del consum, augment del preu de les matèries primeres, etc. La societat actual ha fonamentat la seva estabilitat i el seu grau de felicitat en l'estabilitat i la seguretat econòmica; en la capacitat de consum i de despesa familiar, en l'augment dels recursos financers i de productivitat, etc. Si les circumstàncies no permeten mantenir un bon grau de consum i de nivell de vida, sembla que la dissort, la serenitat i la felicitat social i personal estiguin amenaçades.

La fe cristiana no diu pas que els béns materials no tinguin importància, més aviat demana que en siguem uns bons administradors i que sapiguem descobrir-ne la dimensió social. Els humans, creients o no, tenim el perill d'acumular béns, creient que tan sols aquests donen la seguretat i la felicitat. Posseir béns materials, segons l'evangeli, no vol dir que siguin exclusivament per a nosaltres. Tots tenim la missió de compartir, de lluitar contra la pobresa i fer que tots els homes puguin tenir el necessari. L'evangeli ens fa descobrir, fins i tot, el valor que tenen els béns materials per adquirir els eternals, com ens vol fer descobrir la paràbola del judici final.

Patim ja crisi econòmica, però no hem de patir crisi de fe. La fe ens ha d'ajudar a posar la nostra esperança en altres béns superiors i en altres valors, fins i tot, més humans. La crisi econòmica, des de la perspectiva cristiana, ens ha de portar a descobrir la nostra responsabilitat davant de Déu, de nosaltres mateixos, vivint amb més austeritat, i davant dels altres compartint amb més generositat.

Manuel Claret

Delegat diocesà de Pastoral Familiar de Barcelona

EL TEMA DEL MES

Podem salvar el món

Sembla una utopia dir que cadascú de nosaltres és capaç de salvar el món, però el que diem utopia no resta lluny de nosaltres. No es tracta d'una quimera, pot ser una realitat pròxima i viva.

La primera cosa que hem de tenir present quan diem que podem salvar el món és que no es tracta d'abastar tota la humanitat en el seu conjunt. Ens hem de circumscriure al petit món que ens envolta, aquell que molt sovint oblidem que tenim al nostre abast.

És a partir de la nostra vida personal, de la nostra individualitat, quan podem arribar a fer més amable i amorós el nostre entorn.

Si vivim amb harmonia amb nosaltres mateixos i amb les persones que tenim al costat; si allò que triem fer, ho fem amb amor i admirem la bellesa que ens envolta, allí hi ha Déu. «Perquè l'amor ve de Déu; tothom qui estima ha nascut de Déu i coneix Déu. El qui no estima no coneix Déu, perquè Déu és amor» (1Cor 4,7-8).

És així com la primera etapa per salvar el món comença amb nosaltres i en nosaltres si portem una vida segons l'Evangelí, capaç d'il·luminar el nostre pròxim. Estimar per damunt de tota consideració personal. Desprendre'ns del jo per donar-nos als altres tot fent comunitat amorosa perquè sumant amors anirem caminant vers un món millor. Hem de posar amor on hi ha odi, amor on hi ha desesperança. Que el nostre amor arribi on hi ha tristesa, on hi ha pobresa i fam.

Nodrint i fent créixer la nostra vida cristiana; fent-nos sentir més germans, més amatents en el tracte amb els altres, amb justícia, sinceritat, humilitat i solidaritat, plens d'una esperança contra tota desesperança.

Solament així, salvar el món no esdevindrà cap utopia, serà una viva realitat. (V.C.)

Agenda

NOVEMBRE

Dijous 6: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 1. Tema III: *L'actitud cristiana davant del nostre món.*

Dijous 13: reunió d'animadors. A les 5 de la tarda, a Rivadeneyra, 6, 3a. Aula 6. Tema III: *La actitud cristiana frente a nuestro mundo.*

Salut i dietes

Acne i alimentació

La pell conté unes glàndules denominades sebàcies que produeixen greix i la funció de les quals és la lubricació i l'elasticitat de la pell. Uns conductes i els mateixos porus permeten que aquest greix surti a la superfície. Si els porus s'obstrueixen i impedeixen que aquesta substància es pugui expulsar, es formen a dins de la pell grans i barbs molestos. L'acne és la dermatosi més freqüent i afecta alguna vegada el 80% de la població.

Durant l'edat juvenil, els canvis hormonaus augmenten la producció de greix a la pell, per la qual cosa es comprèn que gairebé un 75% dels adolescents pateixin l'incòmode acne. Però no és l'única època propensa: en adults, en gestants o en els dies de la menstruació, els canvis hormonaus creen situacions en la pell similars a l'adolescència.

És cert que la causa principal de l'aparició és hormonal, però també és veritat que els cosmètics greixosos, alguns medicaments i els tractaments hormonaus el poden predisposar.

La influència de la dieta

Cap estudi científic no ha demostrat que els aliments grassos o algun aliment

Gairebé un 75% dels adolescents pateixen acne.

en particular, com la xocolata o el xoriço, siguin la causa directa de l'acne. El greix de la dieta no «acaba» mai a la pell i per això els aliments grassos no són els culpables de l'aparició ni de grans ni de barbs. Però també és cert que una alimentació incorrecta pot afavorir l'aparició de grans. No hem d'oblidar que l'acne corres-

pon a un canvi hormonal i que algunes malalties provoquen canvis hormonaus que provoquen acne. Per això el símptoma d'acne ha de ser valorat en conjunt per un metge, ja que hi ha casos en què és un símptoma precoç d'una malaltia endocrina més important.

Consells dietètics

- Els aliments d'una dieta incorrecta no són causa directa de l'aparició d'acne, però poden fer que un acne establert empitjori o trigui més a desaparèixer.
- Mantenir una dieta sana.
- Beure molta aigua, ja que és fonamental en la hidratació i el bon estat de la pell.
- Consumir fruites i verdures perquè contenen antioxidants com el betacarotè, la vitamina C i la vitamina E, entre altres, que ajuden a mantenir la pell més sana.
- S'aconsella evitar el tabac, l'alcohol o les alteracions del son, perquè poden empitjorar l'estat de l'acne.

Mª José Camps

Tècnica en dietètica i nutrició
campsalut@gmail.com

La UIC ja compta amb estudis de Medicina

BARCELONA.— La Universitat Internacional de Catalunya (UIC) va començar el curs 2008-2009 el 25 de setembre passat i, com a novetat, impartirà el nou grau de Medicina. Al capdavant d'aquests nous estudis, que comptaran amb uns vuitanta alumnes el primer curs, hi ha el Dr. Albert Balaguer, recent nomenat degà de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut. Amb aquests estudis la UIC pretén contribuir a la manca de professionals del sector.

El grau de Medicina (adaptat a l'Espai Europeu d'Educació Superior) està orientat a l'aprenentatge de l'alumne mitjançant metodologies educatives actives amb un fort component de tecnologies de la informació i comunicació. En línies generals, els estudis de Medicina de la UIC cerquen que els alumnes tinguin una bona fonamentació en ciències bàsiques i adquireixin de forma progressiva capacitats instrumentals i transversals. L'ètica en les decisions clíniques i la gestió clínica i l'acompanyament del pacient dins del sistema sanitari seran els pilars principals del pla d'estudis.

«Volem contribuir a formar professionals capaços de continuar aprenent tota la vida, crítics amb ells mateixos i amb l'entorn, i que sàpiguen posar-se a la pell dels pacients, que estiguin al seu costat», afirma el Dr. Balaguer. «Amb aquestes bases, que s'acabin dedicant a una especialitat hipertecnificada o a una altra aparentment menys brillant serà el de menys. Penso que a la nostra societat li interessa tenir gent així, amb cap i cor, treballant en tots els camps de la medicina. Juntament amb això, donem una especial importància als àmbits de l'envelliment, a la medicina de família i als compromisos ètics del metge amb l'ésser humà», afegeix el recent nomenat degà de Medicina.

El pla d'estudis preveu que l'alumne entri en contacte amb el malalt a les poques setmanes de començar els estudis. A més, tindrà l'oportunitat de viure el sistema sanitari en primera persona. Més endavant, l'alumne s'incorporarà plenament a les unitats docents, centres sanitaris acreditats, gràcies als acords de col·laboració que la UIC ha establert amb diferents centres sanitaris, com ara la Fundació Althaia de Manresa, l'Hospital de Granollers, l'Hospital General de Catalunya i l'Hospital Quirón de Barcelona. (C.C.)

Residència Nostra Senyora de Fàtima al Tibidabo

- ✓ Instal·lacions amb espais enjardinats i de bosc molt amplis.
- ✓ Habitacions individuals amb bany i instal·lació per a TV i telèfon.
- ✓ Ampli menjador amb vistes panoràmiques.
- ✓ Capella, gimnàs, etc.

Equip humà de professionals: metge, assistent tècnic sanitari, assistent social, gabinet psicològic, podòleg, fisioterapeuta, terapeuta ocupacional i animació, perruqueria, personal assistencial i auxiliar.

Últims avenços informàtics, en el control postural i la localització de persones.

Disposem d'un nombre de places concertades amb la Generalitat de Catalunya.

La qualitat de vida de les persones grans és la nostra prioritat

FUNDACIÓ B. NOSTRA SENYORA DE FÀTIMA
Carretera de Vallvidrera a Tibidabo, 102-104
08035 Barcelona
Tel. 934 343 630 - 609 101 344
Fax 934 343 650
e-mail: fundfatima@terra.es
web: www.fundacionntrasfatima.org

Llibre sobre les malalties mentals en l'adolescència

BARCELONA.— *Adolescents singulars: notes crítiques per a una educació social marginal* és el nou títol de la col·lecció Animació Sociocultural dirigida per la Fundació Pere Tarrés. Aquest assaig, escrit per Asun Pie, professora de les Escoles Universitàries de Treball Social i Educació Social Pere Tarrés-URL, i la psicòloga Montse Pastor, ofereix una proposta d'intervenció educativa en l'àmbit de la salut mental amb adolescents, on sovint la majoria de malalties mentals diagnosticades amaguen altres problemàtiques que requereixen un tractament global de la persona des de diferents disciplines. (C.C.)

En pau descansin

Hola, amics! El dia 1 de novembre celebrem la festa de Tots Sants, o sigui, totes aquelles persones que han deixat una empremta especial al seu pas per la terra i que, sent reconeguda, ara gaudeixen a la Casa del Pare de la seva gloriosa presència. A Catalunya tenim un sens fi de sants que van viure en la gràcia de Déu. Per esmentar-ne uns quants dels més coneguts: santa Eulàlia, sant Josep Oriol, sant Ramon Nonat, sant Antoni Maria Claret, santa Maria de Cervelló, el beat Pere Tarrés...

L'endemà, 2 de novembre, recordem els fidels difunts, aquells que ja han fet el trànsit per aquesta vida. És molt lloable que no els oblidem i que en recordem les bones accions. Malgrat que és tradició dipositar flors a les tombes i als nínxols, el més important és pregar per ells, perquè vegin la llum del Senyor i siguin acompanyats en el seu si. El cos desapareix, però no el record. Així mateix, l'ànima, la part espiritual de l'ésser humà, continua. No ho oblidem.

Cecília Aranés Mallol

Coses de la vida

Coses de la vida

cultura

La Sagrada Família i la Unió Europea: dues obres en construcció, una mateixa esperança

■ El Parlament Europeu ha acollit una exposició sobre aquest vincle

BRUSSEL·LES.— L'exposició *El realisme de Gaudí i l'esperança d'Europa* es va poder visitar a principis d'octubre a la seu del Parlament Europeu, a Brussel·les. Es tracta de la primera exposició internacional que rescata els diferents paral·lelismes que hi ha entre les construccions més extraordinàries que posseeix la nostra cultura: l'edificació del temple expiatori de la Sagrada Família, a Barcelona, i la construcció de la Unió Europea.

«Aquesta exposició neix de l'amistat entre Mario Mauro, vicepresident del Parlament Europeu, i Etsuro Sotou, escultor de la Sagrada Família, les reflexions dels quals, en els seus diferents àmbits, constitueixen el substrat tant de l'exposició com del catàleg», afirma Diego Giordani, un dels comissaris de la mostra. I afegeix: «No deixa de sorprendre'ns la forma en què s'han desenvolupat els esdeveniments a partir de la idea original que, com una llavor, ha donat fruits inesperats.» Inicialment ideada per al Parlament Europeu, ja havia estat sol·licitada per diferents entitats. La propera cita serà Milà, on restarà oberta al públic del 29 de novembre al 8 de desembre.

L'exposició, que va estar instal·lada del 6 al 10 d'octubre al Parlament Europeu, consta d'una sèrie de plafons que, mitjançant una proposta creativa gràfica, cerquen transmetre l'analogia entre el realisme de Gaudí i l'esperança d'Europa, reprenent-ne els orígens. Ha estat promoguda per l'Associació Amics de Gaudí, en col·laboració amb la Junta Constructora del Temple Expiatori de la Sagrada

Família, la Reial Càtedra Gaudí, l'Associació per a la Recerca i la Docència Universitària, la Fondation Jean Monnet pour l'Europe i l'Associació Cultural Desideratum.

«Com a comissari d'aquesta exposició —explica Diego Giordani—, simplement sóc testimoni de la trobada entre Mario Mauro i Etsuro Sotou. En aquesta trobada i en l'amistat que va néixer entre ells enfonsa les seves arrels aquesta feina. De la fascinació que genera allò veritable neixen l'energia i la capacitat creativa. La veritat d'aquesta amistat sempre ha estat l'impuls per a aquest projecte. El mateix va passar amb Gaudí i els pares fundadors d'Europa. L'home només construeix en virtut d'una esperança. I crea en la mesura en què és conscient de formar part d'un misteri inesgotable de la realitat.»

De la seva banda, Carmen Giussani, una de les autores del catàleg, assegura que «l'esperança per construir una Europa com a "unitat en la diversitat" es pot sostenir només sobre la base del valor incondicional de la dignitat i dels drets de l'home. Aquest valor precedeix el valor

Acte inaugural de l'exposició.

de l'Estat, perquè no el creen ni els legisladors ni el consens dels ciutadans».

Segons Etsuro Sotou, escultor de la Sagrada Família, que va participar en la inauguració de l'exposició, «l'home sempre té necessitat de ser educat, de ser construït contínuament. Aquest és el veritable objectiu de la construcció del temple expiatori de la Sagrada Família. Aquesta era la intuïció del mateix Gaudí. Gaudí va morir el 1926 i va dedicar tota la vida a la construcció del temple. Aquesta obra va edificar la seva pròpia vida. I avui, uns altres tenim la sort que la construcció de

la Sagrada Família continuï edificant les nostres vides».

Sotou està convençut que «aprofitant tot el que ens envolta, tota la realitat que es desplega al nostre voltant, construïm moltíssimes coses. Com deia Gaudí: "Saviesa és síntesi. La ciència és l'anàlisi i la suma de totes aquestes anàlisis no arriba a fer la saviesa." La construcció d'Europa és la construcció de l'home europeu, no d'un home parcialitzat sinó de l'home sencer. Considero que la construcció de la Sagrada Família és paradigma de la construcció d'Europa». (C.C.)

Un camí de pau, justícia i desenvolupament

El realisme de Gaudí i l'esperança d'Europa. Amb aquest títol es va presentar el dimecres 8 d'octubre, a la seu del Parlament Europeu, a Brussel·les, una exposició promoguda pel seu vicepresident, Mario Mauro. L'exposició glossa «dues construccions no completades encara, però en una contínua i lenta evolució». Des d'aquella idea d'Europa que nasqué amb l'entusiasme i compromís dels seus pares fundadors —Adenauer, De Gasperi i Schumann— per aconseguir una pau i un desenvolupament tan necessari, i que ha anat progressant amb passos petits i també amb aturades i acceleracions inesperades, en què una gent capaç i entusiasta amb humilitat i sense modificar el seu original esperit va fent camí.

De l'altra construcció, Mario Mauro va manifestar: «Tota la Sagrada Família es basa sobre un projecte que no s'estén només horitzontalment, en un pla de gran dimensió, sinó que també s'aixeca cap al cel amb torres, pinacles, agulles i potser amb un aspecte desconegut encara, però bellíssim.» Paral·lelament, la Unió Europea s'aixeca damunt de pilars fràgils que necessiten un suport, ben fonamentat per aguantar una estructura i una realitat.

Després de parlar en llengua anglesa, italiana, francesa i castellana, va dir en català: «L'esperança és que aquesta exposició, presentant el missatge que hi ha darrere de la Sagrada Família, pugui servir per demostrar la missió de la Unió

Europea: no ens hem de desanimar, ans al contrari, hem de seguir amb petits passos el camí que ens ensenyen els pares fundadors, un camí de pau, de justícia i de desenvolupament.»

La tasca que es fa al temple es va donar a conèixer amb la maqueta de les naus i uns DVD on s'exposen imatges impactants. També amb les paraules pronunciades pels organitzadors: el comissari Diego Giordani; el secretari de l'Associació Amics de Gaudí, José Manuel Almuzara; l'escultor japonès Etsuro Sotou i l'arquitecte coordinador Jordi Bonet. Aquest va insistir sobre el perill que presenta fer el túnel a tocar dels fonaments del temple que el Ministeri de Foment ha volgut emprendre.

Cal destacar la presència d'unes 300 persones amb diputats de diversos partits i els mots que hi va pronunciar el comissionat europeu del Transport després d'escollir les convincentes paraules en contra del pas del túnel que va pronunciar l'arquitecte continuador de la construcció de les obres.

Una excel·lent interpretació al piano d'obres de Granados i Falla per la pianista japonesa Isako Iseki va cloure l'acte. La presència entre nosaltres de les emissores de ràdio i televisió internacionals ha donat a conèixer aquesta exposició amb els discursos esmentats i les explicacions més detallades que s'hi aportaren. La qualitat de l'exposició ha provocat la petició de portar-la a Itàlia, Alemanya, Anglaterra i Polònia en les pròximes setmanes. (C.C.)

La confecció d'un mosaic, símbol constructiu.

Convocat el IV Premi «Pasos»

CARTAGENA.— L'Associació Dones Confreres de Cartagena ha convocat la quarta edició del Premi «Pasos», guardó que reconeix la tasca d'aquelles confraries, germandats o entitats de caràcter confrare que hagin fet actuacions en favor de la integració de la dona en qualsevol de les seves múltiples facetes que acullen les institucions confreres de la Setmana Santa. El termini de presentació de candidatures finalitza el proper 10 de desembre. El Premi «Pasos», que no té dotació econòmica, consisteix en un guardó creat a l'efecte. El lliurament del premi se celebrarà en el desenvolupament d'un sopar el dissabte 31 de gener del 2009.

En edicions anteriors, el Premi «Pasos» va ser atorgat al Consell General de Germandats i Confraries de l'Arxidiòcesi de Barcelona (2006), la Germandat de Jesús Diví Obrer de Lleó (2007) i a la Germandat Penitencial de les Set Paraules de Zamora (2008). Per a més informació: tel. 639 276 210 i 654 776 092, a/e: mujerescofradescartagena@hotmail.com. (C.C.)

JOSEP OTÓN PUBLICA EL LLIBRE «SIMONE WEIL: EL SILENCI DE DÉU»

—Qui és Simone Weil?

—Simone Weil és un personatge que ve del món de l'agnosticisme, un personatge en què conflueix una trajectòria política extraordinària. És una persona que va deixar la feina per anar a treballar en una fàbrica per conèixer la realitat dels obrers de primera mà; va ser a Alemanya, el 1932, on va analitzar les difícils condicions de vida del país, que van fer possible el triomf del nazisme; va ser a la guerra civil espanyola; va col·laborar amb la Resistència francesa... va ser, per tant, una gran activista. És un personatge brillantíssim, amb una formació extraordinària, amb molt de talent i que sorprèn perquè, malgrat la seva formació agnòstica, de tota la seva trajectòria vinculada o molt propera a tot el que és l'anarquisme, té una experiència religiosa que en transforma tota la trajectòria. En aquest llibre, el que faig és interpretar el que va passar en aquesta experiència religiosa a partir d'un text, *Prologue*, que descriu dues experiències contraposades: encontre i absència. Weil narra la trobada amb un personatge misteriós, desconegut, que després l'abandona. És una metàfora de la vida espiritual en què Déu es revela i s'amaga, es mostra i s'oculta.

—Quines conclusions extreu de la seva experiència espiritual?

—Una de les grans coses que aporta Weil és el silenci de Déu. També arribo a la conclusió que hi ha un gran paral·lisme entre la Mare Teresa de Calcuta i Simone Weil: són dues grans activistes, totes dues marcades per una gran experiència espiritual, una part molt important de la qual és l'absència de Déu. Jo no parlaria tant de crisi de fe, sinó de l'absència de Déu, que és l'absència espiritual i dolorosa. No és una crisi de fe, és una experiència espiritual i mística diferent. Per a l'individu corrent, costa d'entendre, i per això ho anomenem «crisi de fe», quan en realitat és una experiència de fe que supera allò a què estem habituats. És una experiència de fe molt fecunda. En la Mare Teresa de Calcuta la seva experiència de silenci de Déu la porta a fundar una obra extraordinària. Simone Weil no va tenir temps perquè va morir als 34 anys, a punt d'anar al front, en la Segona Guerra Mundial, per atendre els moribunds com a infermera. Per tant, molt semblant al que feia la Mare Teresa: estar al costat

dels moribunds, dels que ja no es pot fer res per ells. Weil no va poder culminar aquest desig, en canvi va generar una producció intel·lectual extraordinària i brillant que dona pistes per comprendre què vol dir el silenci de Déu, l'absència de Déu, i com integrar aquesta absència i aquest silenci no com una crisi de fe, sinó com un creixement en la fe.

—Com viu Simone Weil aquesta «absència» de Déu?

—Hem d'entendre el místic com un individu que té una capacitat extraordinària per percebre nivells de profunditat en la realitat que nosaltres no copsem. En aquests nivells el místic troba sentit i pro-

funditat a la vida, a la realitat, a l'ésser humà, al món... que va més enllà de l'experiència empírica, dels sentits. És com aprofundir en un significat que mai no s'esgota i que ens aboca al misteri de Déu. En copsar aquests nivells de profunditat, el místic també copsa el nivell de contradicció de la realitat i, per tant, té un coneixement de la realitat que és dolorós. Per això, Weil sent passió pels pobres, pels desgraciats, pels marginats... pels que han estat tocats per l'infortuni de la vida. Aquest coneixement dolorós de la realitat és el que podríem anomenar «absència de Déu», «silenci de Déu». Weil no va morir en cap camp de concentració, malgrat que era d'origen jueu, però es va haver d'exiliar, va patir la persecució... i en aquest context es pregunta pel silenci de Déu. Per a Weil, l'absència de Déu és una experiència espiritual extraordinària. Tots tenim experiències ordinàries de dolor i patiment, però els personatges com Weil el que fan és cercar un significat molt més pregon del que nosaltres, a primera vista, podem assolir.

—No és una paradoxa trobar la presència de Déu en la seva absència?

—La seva experiència de màxima feblesa és paradoxalment la seva experiència de màxima fortlesa. És l'experiència de Jesús a Getsemaní, que fa l'experiència de màxim abandonament i és, alhora, la màxima manifestació de l'amor de Déu. És la gran paradoxa del cristianisme: Déu està profundament absent i en aquesta absència es pot copsar una presència. Això al *Prologue* queda molt palès. Weil diu que Déu és absent, però hi ha alguna cosa que fa pensar que l'estima i que la impulsa a continuar treballant. És una certesa plena de dubte, que mou a pensar i actuar.

—Simone Weil va ser una avançada al seu temps?

—Totalment. El 1933 ja escrivia contra una possible guerra preventiva contra Hitler. Una cosa molt actual si pensem en la guerra de l'Iraq. Això és molt sorprenent. O quan parla de la fàbrica i es refe-

«L'“absència” de Déu és una experiència espiritual extraordinària»

reix a temes que avui inclouríem en el camp dels riscos laborals. En l'àmbit eclesial també és molt evident. A ella no li agradava que l'Església condemnés els qui no pensaven igual, i deia que mentre l'Església condemnés, ella estaria al costat dels exclosos. Curiosament, en el Concili Vaticà II, s'eliminen les condemnes. Weil també deia que l'Església havia de demanar perdó públicament per les croades i per la Inquisició, cosa que va fer Joan Pau II l'any 2000. També defensava que l'única sortida que tenia Europa era la unitat. Ho deia el 1942. Reconeixia que el primer perill era Hitler i que el segon era l'americanització del món. Tenia posicions molt avançades en temes d'economia, de política, de religió... que impacten moltíssim. Simone Weil era un personatge molt original que se surt dels paràmetres als quals estem acostumats. Té una percepció extraordinària. És una mística i una gran intel·lectual, que fa una reflexió a partir de la seva experiència. No era una persona fàcil, amb unes intuïcions que van molt més enllà del que en aquella època es pensava. Era difícil que s'acceptessin els seus plantejaments. No se sotmetia a ningú, i se sentia lliure per criticar-ho tot.

—És hora de redescobrir-ne la figura?

—Weil en vida no va publicar cap obra, però sí articles. La seva obra és pòstuma i se la descobreix després de la seva mort. Ella ha tingut diversos processos de redescoberta. En els anys 60-70, el seu diari de fàbrica va esdevenir una mena de «Bíblia» per a molts capellans obrers. Ella va ser, en certa manera, una precursora d'aquest moviment. També va haver-hi

una redescoberta de la seva persona per part de sectors catòlics molt progressistes, en els anys vuitanta, i la seva figura és reivindicada per pensadors. Ara també és una època de redescoberta perquè l'any 2009 se celebra el centenari del seu naixement.

—Què diu Simone Weil de la increença?

—Ella ve del món agnòstic i ateu, i diu que la principal increença de l'ésser humà és com la de l'infant que té gana i plora. Potser no sap que hi ha pa en algun lloc, però plora perquè té gana. Segurament, la increença avui és que la gent té fam de Déu i plora fins i tot no sabent que hi ha pa, que hi ha Déu. Weil interpreta aquest moment de crisi de Déu com una època similar a la que narra sant Joan de la Creu. Ella diu que la gent plora perquè té gana, i mentre tingui gana hi ha esperança. Al nostre món, al qual moltes vegades ens enfrontem amb pessimisme, ella ens dona la volta i ens diu que l'important és tenir fam. I el món d'avui plora perquè té gana, malgrat que no sàpiga que hi ha pa. Ella ens ajuda a descobrir com tot ésser humà cerca implícitament Déu, sense saber-ho. Tot ésser humà, religiós o no religiós, creient o no creient, d'alguna manera cerca Déu, la transcendència, el misteri... encara que no en sigui conscient. Quan ella té l'experiència espiritual, s'adona que durant tota la vida ha estat cercant, tot i que abans no sabia que cercava Déu. Aquestes paraules són molt actuals i ens obren unes perspectives molt optimistes.

—Així ho ha sentit vostè?

—Hi ha hagut textos de Weil que m'han fet submergir en els meus plantejaments, però he descobert una Weil mistagoga que m'ha donat moltes respostes... i amb això no vull dir que tingui la solució al silenci o a l'absència de Déu, sinó al fet de com plantejar horitzons. El que jo he descobert de Weil és Déu com a resposta i Déu com a interrogant. Molt sovint, quan plantejem Déu com a resposta, és molt fàcil tenir la veritat i pensar que els altres no la tenen. El fet de plantejar Déu com a interrogant és el que fa avançar. I això és el que fa Weil. Ella planteja preguntes i obre horitzons. Déu és com un interrogant que mai no s'acabarà de resoldre, perquè és Déu. I això ens endinsa en el misteri. Jo crec que Weil és una gran pedagoga del misteri i que s'introdueix en el misteri, en l'existència, en la vida, en Déu...

—Quina era la relació de Weil amb la Bíblia?

—Ella tenia molts problemes amb l'Antic Testament i rebutja tot allò que presenta el poble d'Israel com a poble escollit. Es va dedicar més al Nou Testament. Jo intento fer una reconciliació entre Weil i la Bíblia. Algunes de les seves intuïcions filosòfiques ja estan a la Bíblia. Sense el llegat de l'Escriptura, no es podria entendre en profunditat l'itinerari espiritual de Simone Weil. Al meu llibre mostro com Weil fa al·lusions a versets de la Bíblia per argumentar les seves idees i utilitza alguns conceptes weilians per interpretar determinats aspectes dels relats bíblics.

Rosa María Jané Chueca

Barcelona, ciutat dels àngels

■ El grup Amics dels Àngels va organitzar una conferència a càrrec de Mn. Jaume Aymar

BARCELONA.— El 13 d'octubre una cinquantena de persones es van reunir a la Sala Sant Jordi del Seminari de Barcelona per recórrer la «Barcelona angèlica», de la mà de Mn. Jaume Aymar, doctor en Història de l'Art per la Universitat de Barcelona i director de *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel. Fina Armengol, coordinadora del grup Amics dels Àngels, va explicar que, malgrat l'aturada de tres anys en les activitats de l'associació, enguany tornen amb il·lusió amb xerrades, excursions, concursos...

Mn. Aymar, durant la seva conferència.

Tot passejant per Barcelona és fàcil que s'arribi a algun indret angèlic... El portal de l'Àngel, la plaça de l'Àngel, el convent dels Àngels, etc. i també alguns temples, com la catedral, la parròquia de Sant Miquel del Port, l'oratori de Sant Felip Neri o la Sagrada Família, són elements que manifesten el cristianisme com a element configurador de la Ciutat Comtal. «En alguns casos només en queda la toponímia», va aclarir Mn. Aymar. «Actualment —va afegir— s'ha passat de concebre l'àngel com a missatger de la transcendència a símbol de la *New Age*».

L'exemple més clar de la presència de les figures angèliques a la Barcelona antiga bé podria ser la del portal de l'Àngel. Segons la llegenda, o «el perfum de la història» com va dir el prevere, aquest

nom es deu a l'àngel que el 1466 es va aparèixer a sant Vicenç Ferrer. El sant venia de predicar als afores de la ciutat i quan va entrar a Barcelona per la «porta dels cecs» va veure un àngel. «Què fas aquí?», li va preguntar Vicenç Ferrer. «Sóc l'àngel que guarda la ciutat per ordre de l'Altíssim», va respondre. L'anècdota va córrer per la ciutat i les rodalies, el van considerar el seu protector i s'hi va col·locar una estàtua. La imatge es va traslladar el 1859 a la parròquia de l'Àngel Custodi d'Hostafrancs, fins al 1936.

Mn. Jaume Aymar també va destacar les imatges dels àngels de la catedral barcelonina, especialment els anomenats «àngels ceroferaris» de la cripta de santa Eulàlia, que porten uns canelobres, i els

que acompanyen l'exaltació de la Santa Creu, obra de Frederic Marès. L'oratori de Sant Felip Neri n'és també un exemple interessant, tant pels àngels que porten els instruments de la Passió com per ser el lloc preferit de Gaudí per fer pregària. «Això ens dóna pistes sobre la iconografia de la Sagrada Família», va observar el doctor en Història de l'Art.

Precisament la Sagrada Família va ser un dels punts que el director de *Catalunya Cristiana* va mencionar en referència als missatgers de Déu. Va destacar la figura

de l'arcàngel sant Gabriel a la clau de la cripta. «Podem observar en la clau de volta la imatge de l'anunciació, que sosté simbòlicament tot el temple», va afirmar Mn. Aymar, tot recordant la importància del simbolisme en l'obra de Gaudí. D'altra banda, va ressaltar els àngels de la façana del Naixement. Els àngels músics d'aquesta façana van ser restaurats per l'escultor japonès Etsuro Sotoo, que després d'aquesta experiència es va convertir al cristianisme i va ser batejat pel recentment traspassat bisbe Joan Carrera.

Dins de la Barcelona moderna no només trobem els àngels de la Sagrada Família, sinó que també es poden admirar els «àngels de la mort». Mn. Aymar va referir-se al cementiri del Poble Nou, el més antic de la ciutat llevat del de Sant Genís dels Agudells, que és parroquial. A l'entrada del recinte, l'àngel del judici final alerta: «L'hora de la resurrecció dels morts espero.» Sobresurten especialment l'obra *El petó de la mort* (1930), de Jaume Barba, i una altra en què un àngel s'endu una figura femenina molt gràcil, en representació de l'ànima difunta. Finalitzada la ponència, els assistents van fer preguntes al prevere i van aportar altres dades a títol personal.

Mónica García

Celebració del 50è aniversari de la Coral Cardonina

CARDONA.— Amb motiu dels 50 anys de la Coral Cardonina, es va celebrar, el 12 d'octubre, una trobada de germanor amb els actuals cantaires i els excantaires. La jornada va començar al matí amb la celebració de l'eucaristia dominical, la qual va comptar amb la participació dels cantaires i alguns excantaires, tots ells dirigits pel director i fundador de la Coral, Mn. Josep M. Casafont.

Després d'un dinar de germanor en el qual es van reunir unes 140 persones, va continuar la festa amb un extraordinari concert a l'església parroquial. La primera part d'aquest concert va anar a càrrec dels actuals membres de la Coral. Tot seguit, s'hi van afegir els excantaires. La segona part va anar a càrrec de la Banda de Cardona, la qual va ser convidada per a aquest esdeveniment. El concert es va acabar amb dues cançons interpretades conjuntament per tots els cantaires i els músics de la Banda. (C.C.)

Premiat el DVD «Cristina Kaufmann: re-crear soledats»

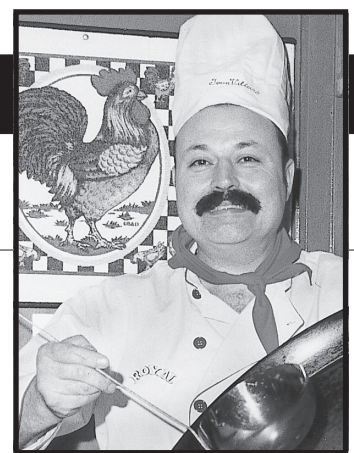
NEUCHÂTEL.— El DVD *Cristina Kaufmann: re-crear soledats*, dirigit per Francesc Grané i realitzat per Joan Grané, ha estat premiat amb el 1r premi, en la categoria de documentals de 20 a 40 minuts, del Prix Farel. Aquest festival internacional de cinema sobre temàtica religiosa, promogut per la Televisió Suisse-Romande, es va celebrar del 17 al 19 d'octubre a Neuchâtel (Suïssa).

Hi havia treballs sobre diferents tradicions espirituals, com el cristianisme, el judaisme, l'islam, el budisme o les tradici-

ons aborígenes de Filipines. Prèviament s'havia fet una selecció entre més de 200 treballs produïts per televisions d'arreu del món. *Cristina Kaufmann: re-crear soledats* era dels pocs treballs independents que s'hi van presentar i l'únic treball de l'Estat espanyol. En paraules del president del jurat: «Premiem el fet de presentar un material que fuig de les biografies, que va més enllà d'un enfocament localista. Ho premiem per la forma i pel fons.» El DVD va ser projectat en versió original en català i subtitulat en francès. (C.C.)

LES RECEPTES DE

JOAN
Villaró

Ajudem les nostres defenses

Aquell hivern va ser terrible. La grip i els refredats havien atacat bona part del personal. Tots estaven mig empiocats. En Ramon tenia un refredat; la Montserrat, com sempre, estava una mica «depre»; en Víctor patia un virus malintencionat.

Jo els vaig donar uns quants consells: «Montserrat, cada matí, hauries de menjar una petita presa de xocolata perquè això t'aixecarà la moral; Ramon, tu pren molts cítrics, kiwi i verdures de fulla verda, perquè són un bon aliat per mantenir les defenses; i tu, Víctor, menja molts fruits secs i ous perquè augmenten la resistència de les mucoses.»

Malgrat que el nostre organisme lliura una intensa batalla contra els virus, quan no pot més, el repòs i el llit fan que aquests símptomes siguin més suportables perquè la malaltia ha de seguir el seu curs.

ESCOLA DE CUINA JOAN VILLARÓ

c/ Emili Botey, 5, local 2 - 08400 Granollers

Tots els interessats a adquirir el seu llibre *Aprèn amb mi* truqueu al tel. 938 793 402 • www.joanvillaro.e.telefonica.net

Sant Agustí i el personalisme

BARCELONA.— El Dr. Joan Martínez Porcell va impartir, el 16 d'octubre a la Sala Sant Jordi del Seminari Conciliar de Barcelona, la conferència *Sant Agustí i el coneixement del propi jo*, emmarcada dins del curs «Virtuts i valors personalistes comunitaris», organitzat per l'Institut Emmanuel Mounier de Catalunya.

L'escriptor i filòsof Emmanuel Mounier (Grenoble, 1905 - París, 1950) va ser el fundador del personalisme comunitari, moviment que propugna una actitud cristiana dinàmica en una triple dimensió: política, històrica i espiritual. L'Institut Emmanuel Mounier Catalunya va ser fundat el 2001 amb el propòsit de construir un grup de vida i acció personalista comunitària, desvetllar una consciència crítica de l'opinió pública i ajudar a forjar una societat més humana, justa i solidària.

Josep Lluís Vázquez Borau, president de l'Institut Emmanuel Mounier Catalunya, va comunicar que una de les grans novetats del nou curs serà la concessió d'un guardó «a aquelles persones o entitats que encarnin els valors personalistes». Després d'esmentar unes quantes pinzellades biogràfiques de sant Agustí, el Dr. Joan Martínez Porcell, degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya (URL), va assegurar que «després d'analitzar totes les seves obres, sobretot les més autobiogràfiques, arribem a

Mn. Joan Martínez Porcell i Josep Lluís Vázquez Borau, a l'acte.

la conclusió que sant Agustí pot ser considerat el fundador de la subjectivitat moderna». El ponent va recordar una cèlebre frase del bisbe d'Hipona: «La consciència és la solitud que no freqüentem.» Sant Agustí solia definir la consciència com «l'ull interior de cadascú».

Segons el Dr. Martínez Porcell, el procés sobre el món interior que du a terme sant Agustí té dues vessants: d'una banda, de fora cap a dins, i, de l'altra, del nivell superior (Déu) a l'inferior (ésser humà). «D'aquesta manera, sant Agustí trencava amb el dualisme aristotèlic. Ell concedia molta importància a la mirada interior. Cal un esforç de recuperació de les intuïcions agustinianes, formulades en una antropologia no dualista», va assegurar el conferenciant. I va afegir: «El personalisme cristià beu, en bona mesura, d'aquesta font d'inspiració.» (M.A.C.)

Exposició sobre Ramón Llull a Mallorca

PALMA.— CaixaFórum Palma acull, fins a l'11 de gener de 2009, l'exposició *Ramon Llull, història, pensament i llegenda*. S'hi presenten les principals peces relacionades amb Ramon Llull i el lul·lisme, com el *Breviculus*, de Thomàs le Myésier, que mai no s'ha exposat a Mallorca, i també altres peces que s'han restaurat i recuperat per a l'exposició. Aquesta mostra fa, en definitiva, una revisió del pensament, l'obra i la transcendència de l'il·lustre personatge fins als nostres dies, des d'una visió didàctica i entenedora.

Elavat a la categoria de símbol de la llengua durant l'època de la Renaixença i constituït al llarg dels segles com a mite identitari de les terres de parla catalana, Ramon Llull ha estat al mateix temps el beat de Mallorca i una de les figures més importants i controvertides de l'edat mitjana europea.

Ramon Llull ha esdevingut amb el pas dels segles una icona del pensament i de la cultura mediterrànica. Mallorquí de naixença, aviat es va sentir imbuït per la inspiració divina, que l'havia de dur a la recerca intel·lectual d'un art capaç de convèncer la humanitat i d'unificar totes les ciències en una mateixa fe cristiana.

Obsessionat per convertir els infidels a la fe catòlica i mogut per un sentit de l'espiritualitat incomparable, va viatjar incansablement per tal d'obtenir l'ajuda dels poderosos (reis, prínceps i Papes) en favor de la seva causa. De formació autodidacta, la seva doctrina va ser escoltada als centres intel·lectuals més importants de l'època, com la Universitat de la Sorbona.

A causa de la seva llarga vida, va ser testimoni dels esdeveniments més importants de la seva època: la pèrdua de Jerusalem (1244), l'expulsió dels jueus de França (1306), la caiguda i el procés dels templers (1307), el concili de Vienne (1311), etc. Va conèixer diferents

Una de les pàgines del cèlebre «Breviculus».

papes i es va relacionar directament o indirectament amb alguns dels intel·lectuals més notables del seu temps: Ramon de Penyafort, Ramon Martí, Arnau de Vilanova o el rabí Salomó ibn Adret de Barcelona.

Després de la seva mort, va començar la seva llegenda i també es va construir el seu mite. Venerat per alguns com a sant, va ser condemnat per altres, com l'inquisidor Nicolau Eimeric, que va perseguir-ne els seguidors i les obres. Tractat d'alquimista, nigromàntic i mag, sovint se li van atribuir obres que ni tan sols mai no va imaginar.

La mostra *Ramon Llull, història, pensament i llegenda* es pot visitar de dilluns a dissabtes, de 10.00 a 21.00 h., i diumenges i festius, de 10.00 a 14.00 h.

Cristina Sánchez

Canelons dolços de formatge i melmelada amb nata muntada

INGREDIENTS:

1 litre i 1/2 de llet
mantega, canelons
3 cullerades de formatge
canyella
3 cullerades de
melmelada de maduixa
sucre
nata muntada i cacau

PREPARACIÓ:

Bulliu en un litre i mig de llet, juntament amb una cullerada de mantega, les plaques de canelons (dos per persona). Remeneu-los amb suavitat i amb una cullera de fusta perquè no s'enganxin.

Quan estiguin cuits, poseu-los en llet freda. Escorreu-los i poseu-los a sobre d'un marbre de la cuina per farcir-los.

Per al farciment: barregeu tres cullerades de formatge fresc amb una miqueta de canyella mòlta, una cullerada i mitja de mantega, tres cullerades de melmelada de maduixa i sucre al gust. Poseu aquesta barreja al congelador fins que prengui cos i, després, ompliu els canelons.

Per últim, cobriu-los lleugerament amb nata muntada ensucrada amb una mica de cacau per sobre.

Si teniu algun dubte d'aquesta recepta Joan Villaró us atindrà al tel. 938 793 402.

FILATÈLIA

per Enric Graupera

Sinagoga de Leopoldstadt

Amb motiu del bicentenari de la comunitat jueva a Zagreb, Croàcia va emetre aquest segell dedicat a la sinagoga de Leopoldstadt. Va ser construïda el 1867 per l'arquitecte Franjo Klein, en estil moresc, al barri de Leopoldstadt, a Viena. La sinagoga va ser destruïda a finals del 1941 per ordre de les autoritats de Zagreb. El desembre del 1999 es va tornar a aixecar sobre el terreny on havia estat emplaçada l'antiga sinagoga. Aquesta nova sinagoga-monument, acompanyada d'un centre cultural i un museu, s'enlaira com a símbol prestigiós de la vida jueva. Els jueus de la ciutat s'enterren a Miragoj, el cementiri interconfesional fundat el 1876.

Llibres per als més joves

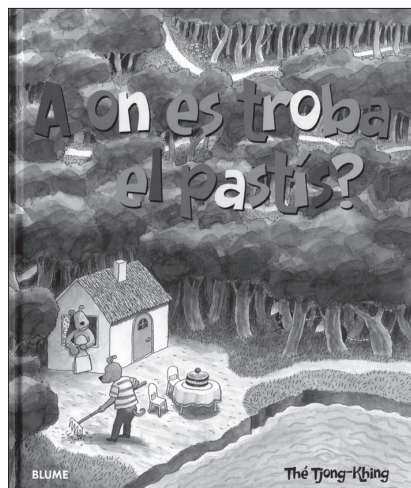
Una nova estació

Cauen les fulles, els ocells se'n van dels camps i les ciutats, la gent va al bosc a collir bolets, es mengen castanyes... Tot es prepara per passar l'hivern: ha arribat la tardor. Llegir aquest llibre pot ser una bona manera de passar les tardes plujoses. Es tracta d'un text amb preguntes i activitats molt senzilles (per exemple, fer una compota de poma i taronja o construir un ratpenat amb gots de plàstic i cartolines) per als més menuts de la casa i una guia molt útil per als pares i educadors. (C.C.)

Núria Roca (text) i Rosa M. Curto (il·lustracions), *La tardor*. Editorial Edebé, Col·lecció Què en saps de...? Barcelona 2008, 36 pàg.

Un itinerari divertit

Han robat el pastís del senyor i la senyora Gos! Però això només és el principi de tota la història. Mentre persegueixen els lladres, al llarg d'una gran varietat de paisatges, succeeixen molts desastres: la petita nena Conill perd la seva joguina, els micos entremaliats roben el barret de la senyora Gat, el porquet es perd... Creus que algú acabarà caient pel penya-segat? L'originalitat d'aquest llibre és que la història s'explica completament a través d'il·lustracions. Un itinerari molt divertit. (C.C.)

Thé Tjong-Khing (il·lustracions), *A on es troba el pastís?* Editorial Blume, Barcelona 2008, 26 pàg.

Una odissea inoblidable

Una mala notícia va despertar els habitants del poble on viu el follet Oriol: «Un drac que llança foc per la boca s'ha emportat la Sara, la donzella més bonica del poble.» El follet vol salvar la Sara i, juntament amb l'Arnau, el seu amic, emprèn aquesta aventura, la qual, gràcies a la seva valentia i als consells d'un savi ancià, aconsegueix resoldre satisfactòriament. Un cop alliberada la Sara, els habitants del poble donen la benvinguda als seus herois amb l'organització d'una festa ben grossa. (C.C.)

Òscar Sardà (text i il·lustracions), *El follet Oriol i el drac màgic*. Editorial Barcanova, Col·lecció Sopa de Contes, Barcelona 2008, 40 pàg.

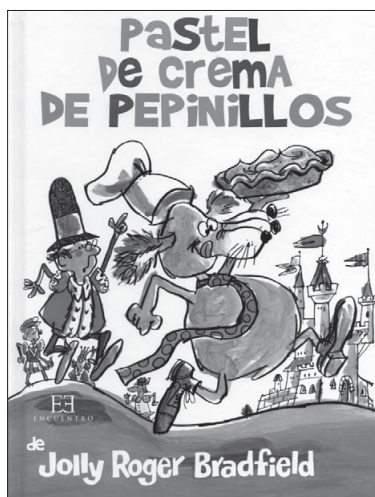
Jugar a ser princeses

Ara les nenes ja poden convertir-se en una autèntica princesa Disney, com la Blancaneus, la Ventafocs o la Bella Dorment. En aquesta capsula s'hi troben un munt de regals: un llibre de passatemps amb manualitats, dibuixos per acolorir, un entretenit joc de taula, un quadern d'adhesius amb imatges de les princeses Disney més cèlebres, un llibre de petits contes, retoladors de colors i una caixa de brillantor per als llavis. Aquesta capsula es recomana a nenes més grans de tres anys. (C.C.)

AA.DD. (text i il·lustracions), *Disney Princesa*. Editorial Planeta, Col·lecció Planeta Junior, Barcelona 2008.

La importància de les coses

Fa molts anys hi havia un rei petit i grasonet que vivia feliç en el seu regne. La seva dona, la reina, era una gran cuinera i cada dia preparava un saborós pastís de crema de cogombres. El rei tenia una filla molt maca i tots els prínceps dels voltants volien casar-s'hi. Per educació, ella els convidava a sopar, la qual cosa significava que al rei només li quedava un bocí de pastís. Per a ell, aquest era un problema molt greu! Què farà el rei per salvar el regne d'aquesta «tragèdia»? (C.C.)

Jolly Roger Bradfield (text i il·lustracions), *Pastel de crema de pepinillos*. Ediciones Encuentro, Col·lecció Encuentro Infantil, Barcelona 2008, 64 pàg.

Visca la festa!

Aquest llibre té la peculiaritat que és interactiu, ja que quan s'obren les pàgines es

poden escoltar els diferents sons que poden tenir lloc en una festa: l'espantatogres, els globus que es trenquen, els aplaudiments, etc. En aquesta festa hi són convidats molts amics: el lloro, la tortuga, el tigre, l'elefant i l'ós. A més, els infants poden aprendre els elements que integren una festa d'aniversari com les serpentines, els globus, les banderetes, la targeta d'invitació, el pastís o els regals. (C.C.)

Beth Harwood (text) i Derek Matthews (il·lustracions), *Hola! Quina festa!* Editorial Cruïlla, Col·lecció Para l'Orella, Barcelona 2008, 10 pàg.

Surten com bolets!

Quan tot just els bolets treuen el nas per sota la pinassa, és l'hora d'anar a la muntanya amb un cistellet al raç i aquesta guia de butxaca a la mà. Conté catorze fitxes dels bolets més comuns (per exemple: el camagroc, el fredolic, la llenega, el rovelló o el xampinyó), el decàleg del bon boletaire, nombrosos consells per anar pel bosc, mites i llegendes de bolets i moltes altres curiositats. La guia ha estat elaborada amb l'assessorament de la Societat Catalana de Micologia. (C.C.)

AA.DD. (text), Òscar Julve (il·lustracions) i Jordi Rius (fotografies), *La meva primera guia de bolets*. Editorial La Galera, Barcelona 2007, 65 pàg.

Creacions de moda

És fàcil passar-s'ho bé fent tota mena de complements! Personalitza la teva roba i els teus accessoris (bosses, xanquetes, vambes...), decora la teva habitació (amb coixins, garlandes, un mirall mosaic...), dissenya les teves joies i llança't a l'scrapbooking (és a dir, l'art de personalitzar els àlbums de fotografies i les llibretes amb un toc original). Aquest llibre ofereix un munt de consells per a les teves creacions de moda i per anar més lluny! Recomanable a partir dels 8 anys. (C.C.)

Valérie Revol (text), Sophie Lebot (il·lustracions) i Dominique Chauvet (fotografies), *Jo també decoro*. Combel Editorial, Barcelona 2008, 94 pàg.

La crítica literària d'aquesta setmana

Cristóbal Sàrrias

Le Clézio, sorprenent Nobel

Les gasetes de premsa van insinuar inicialment que el Nobel el va agafar per sorpresa. Encara més, que va caure fulminat per una crisi cardíaca irreversible. Aviat es va desmentir aquest extrem, però no es va poder eliminar el factor sorpresa. A aquest escriptor de l'illa Maurici el va agafar completament despreviut, segons expliquen, i va comprovar que no es tractava de cap broma de mal gust: era el premi Nobel 2008.

No discutirem, una altra vegada, el valor o la significació dels premis, especialment dels qui reben aquest guardó que atorga el jurat de l'Acadèmia Sueca. El Nobel ha passat a ser una mitificació anual de persones que s'han distingit en algun camp de l'activitat humana en el que té de capacitat d'ajuda al progrés científic, i a la manifestació de la bellesa en l'àmbit de les lletres. Li podríem discutir al bo d'Alfred Nobel per què es va cenyir a la literatura, però és evident que entre les arts més humanes, és la de la Paraula la que més apropa i agermana els homes.

Le Clézio és l'exemple de l'home eclèctic, capaç d'agermanar en la seva simplicitat diferents maneres de veure la vida. Crec que és un reflex de l'illa que el va

veure néixer: Maurici és un antic illot del Pacífic, que el pas de naus europees a la recerca de les espècies d'orient va transformar en lloc de trobada de civilitzacions. Va ser refugi d'aventurers i posada de navegants fatigats, i allà van anar a parar

els progenitors del recent Nobel.

Interessant i enriquidor, per la seva capacitat d'aproximar-se a l'home en la seva plenitud, i al mateix temps en la realitat més quotidiana, a Le Clézio no hi podem buscar grans drames, perquè té la novel·la com «una manera d'entendre el món». En això és un bon guia i «alleujament de caminants».

Contra els que creuen que la novel·la és una simple distracció, o la seva lectura una manera d'implicar-se en vides alienes en el que tenen d'exòtic o morbós, Le Clézio s'apropa a l'home tal com és, i en dona una visió simple i assequible de la complexitat real. L'obra d'aquest autor és d'una transparència que enlluerna per la seva nitidesa i la normalitat que s'introdueix sense avisar en l'esperit del lector. Llegir-lo, en una paraula, oxigena.

La seva voluntat d'expressar tot el que veu, i de comunicar el que viu, el porta a dir «escric novel·les perquè no sóc capaç d'escriure les meves memòries», afirmació que resumeix de manera definitiva l'essència del seu decàleg estètic com a narrador. «Quan escric novel·les canvio de personalitat, la novel·la et permet convertir-te en un altre; és magnífic, ficar-te a

la pell d'una altra persona, d'un altre sexe.»

Viatger impenitent, intenta arrelar per on passa, encara que tot el món acaba sent la seva pàtria. No es considera cap exiliat, sinó potser un nòmada per raons econòmiques.

Juntament amb la idea del valor de la narració com a expressió de si mateix, afirma que «escriure és sentir el soroll del món i viatjant s'escolta molt més bé». Utilitza la llengua francesa perquè per a ell és mestissa, i com per a tants altres autors, la cultura francesa és un lloc de trobada.

Tot això ens porta a una consideració fonamental sobre la seva obra: no busquem localismes, sinó més aviat universalitat. Se l'anomena «el Nobel del desarrelament». Potser per això ens resulta actual, en un món que voldríem sense fronteres, ni reduccionismes estètics. Tot és pàtria, per a ell, perquè tot és «home», en les facetes més vives i interessants. I urgents, potser. La seva lectura ens ensenya a veure-hi «més enllà, més alt, més lluny, més veritat»: «Només sóc un escriptor, que és testimoni, res més. No pertanyo a cap corrent.» Un estímul per a la superació de localismes.

Campanars

Delfí Dalmau i Argemir

Sant Feliu de Codines

Com si fos un col·leccionista he anat per tot Catalunya a la recerca de campanars. M'ha interessat sobretot conèixer-ne l'alçada i m'he esforçat calculant-la, però, al mateix temps, ho he aprofitat per saber-ne alguna cosa més.

Avui us parlaré del campanar de Sant Feliu de Codines, població del Vallès Oriental, més o menys ben instal·lada a les serres que s'esglaonen fins arribar a l'altiplà del Moianès. Els seus carrers pugen i baixen adaptant-se als diversos nivells del terreny.

Es tracta d'un campanar com tants altres del segle XVIII, neoclàssic, amb base quadrada i un segon cos octagonal que queda coronat per un terrat amb balustrada. En aquesta zona del Vallès n'hi ha de semblants: Sant Quirze Safaja, Castellarçol, Moià i Caldes de Montbui.

Externament no té cap particularitat que el faci destacar dels altres però, en ser refet després dels desastres del 1936-1939 sota el guiatge de l'arquitecte Isidre Puig i Boada (1891-1987), seguidor de Gaudí, el seu interior va agafar uns aires nous i atrevits.

Hi trobem dos pisos. El primer tanca la capella que es troba a la base del campanar. S'hi puja per una escala de cargol de pedra i al centre del terra d'aquest pis hi ha oberta una finestra circular gran, amb un vidre que la protegeix però que permet il·luminar zenitalment la capella inferior. Des d'aquí fins a sota la cel·la (lloc on es troben normalment les campanes amb les finestres que deixen passar els seus sons), hi puja una estreta escala de maons arrapa-

da als murs i entre uns pilars que se sostenen en bases mensuliformes; aquests pilars acaben unint-se al capdamunt en la volta semiesfèrica en una clau de volta anul·lar. Per sobre d'ella, al segon pis o cel·la, a partir de l'obertura anul·lar es va aixecar un cos cònic, buit per dins, tot en maó, que sobresurt al terrat; al seu voltant, i aquí hi ha el que mereix més interès, hi puja una escala sobre volta helicoidal.

Les mesures de la planta quadrada són de 7,65 metres per banda; l'alçada del campanar arriba als 33,30 metres des del nivell de la planta de l'església fins al capdamunt dels pinacles que s'aixequen sobre la barana del terrat.

Catalunya Cristiana
Una xarxa per a l'evangelització

Subscribiu-vos-hi ara
només per 105,99€ l'any

Desitjo subscriure'm al setmanari CATALUNYA CRISTIANA durant un any (52 números)

Edició en català ☐ Edició en castellà ☐

Nom Cognoms

Adreça Població

D.P. Tel. N.I.F.

FORMA DE PAGAMENT

☐ Amb un únic pagament de 105,99€ per any

☐ Amb dos pagaments semestralment de 53€

☐ Domiciliació bancària (Ompliu l'ordre de domiciliació)

☐ Xec nominatiu que adjunto

Senyors,
Els prego que, a partir d'ara, i fins a nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA per la meua subscripció a "CATALUNYA CRISTIANA".

Titular Data

Entitat Oficina DC Compte

Signatura del titular del compte

Envieu aquesta butlleta a nom de:
CATALUNYA CRISTIANA
(Departament de Subscripcions).
Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona
Tel. 934 092 810 - Fax 934 092 820

El trencalòs, un ocell que ha de ser protegit

Científicament s'anomena *Gyapetus barbatus*, en català trencalòs i en castellà *quebrantahuesos*. És un ocell rapinyaire de l'ordre dels falconiformes. És una de tantes espècies que han vist reduïdes les possibilitats de vida i s'aboquen cap a l'extinció. Actualment el 80% dels exemplars que en resten a tot Europa són als Pirineus: els altres són als Alps, Creta, Còrsega i els Balcans. És l'animal volador de més envergadura dels que tenim al nostre país. Si bé la llargària del cos no sobrepassa 1,20 metres, l'envergadura de punta a punta de les ales esteses pot arribar a 2,80. Potser la seva grandària va provocar la llegenda, del tot gratuïta, que de vegades s'enduia nens petits i això el va fer objecte de persecució. La realitat és que s'alimenta principalment del moll de l'os i dels mateixos ossos d'animals morts. Quan l'os és gran se l'enduu volant i el deixa caure contra les roques per fer-lo a miques, i si no ho aconsegueix hi torna. És l'última baula d'una cadena tròfica pel fet d'alimentar-se de les restes d'animals morts. Així neteja prats i boscos de les despulles que altres aus carronyaires, com ara els voltors, han deixat. És bo que no se n'extingeixi l'espècie.

Per això a Catalunya s'ha iniciat un programa per evitar-ne la desaparició. Com? Criant-ne exemplars en captivitat. S'inicià el mes d'abril passat. El

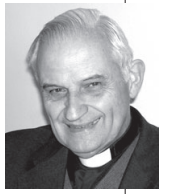

Segura i Las Villas, a la província de Jaén.

Tot el que sigui preservar el medi ambient és cosa bona, oi? Desitgem bons resultats a tots aquests biòlegs en la seva tasca.

primer rescat d'un pollet de trencalòs es va fer d'un niu situat en una paret d'una muntanya de l'Alt Urgell per obra d'uns agents rurals. Un d'ells davallà penjat uns 80 metres per agafar un dels dos pollets, que només tenia cinc dies. Se sap que acostumen a pondre dos ous amb pocs dies de diferència i que sempre en sobreviu només un, perquè el germà gran acapara tota la vianda que porten els pares i, a voltes, fins i tot mata a picades el seu germà.

L'èxit els acompanyà. El biòleg Antoni Margalida va dirigir l'operació i n'està satisfet. Al cap de dos mesos ja es pogué parlar d'haver-hi reeixit perquè la cria s'havia adaptat al nou hàbitat. Però hi ha també el bon resultat de criar del tot en captivitat, a partir d'adults capturats. Al Centre de Vallcalent nasqueren dos pollets d'una parella que hi tenen i, és clar, sortiran en llibertat un cop puguin fer-ho. El responsable d'aquesta àrea de Medi Ambient, Xavier Marco, n'està content. Ja n'han pogut donar al centre andalús de Guadalentín, on també tenen instal·lacions per a cria en captivitat, per ser alliberats a les serres de Cazorla,

Per Francesc Nicolau, professor de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya

Actualitats científiques

Cosmologies actuals i fe cristiana

30 Es van resolent les objeccions contra el Big Bang

El 1950 l'estat estacionari havia aconseguit un cert nombre d'adeptes no tan sols per la «senzillesa» (així es deia) de la teoria sinó també perquè hi havia almenys dues objeccions poderoses contra el Big Bang: la xifra d'uns 2.000 milions d'anys només (i en tot cas menys de 3.400 milions) per a l'inici de la gran expansió, totalment insuficient (pel que se sabia de l'edat de la Terra i de certes estrelles), i la insatisfactòria manera com explicava la formació dels elements químics. Però aquestes dificultats s'esvaïren aviat, i això va fer que s'inclinessin cap al Big Bang, deixant l'*Steady State* molts dels que n'havien estat partidaris.

Es perfila més l'edat de l'univers

Com havia obtingut Hubble les distàncies de les galàxies? Fent ús de la proporcionalitat entre brillantor intrínseca de les variables *cefeides* i el seu període de variació que havia establert l'astrònoma Miss Henrietta S. Leavitt, tenint en compte l'aportació que hi féu Ejnar Hertzsprung. El 1905 Miss Leavitt, des de l'Observatori d'Arequipa (Perú) va posar-se a estudiar les estrelles anomenades variables *cefeides* (de Cefeu, constel·lació en la qual se n'observà una per primera vegada) de les galàxies conegudes per *Núvols de Magalhães*. Com que es troben a uns 170.000 anys llum de distància es pot considerar que les distàncies entre les seves estrelles són irrelevantes comparades amb la que hi ha dels Núvols a nosaltres i les podem considerar com si totes distessin igual del nostre punt de mira. El descobriment que en féu l'astrònoma és que brillaven igual les que tenien el mateix període de variació, i si variava la resplendor també vari-

ava en la mateixa proporció el període: una que variés la llum en 30 dies brillava sis vegades més que una que ho fes en 5. Publicà aquest resultat el 1912. Podia servir això per saber la distància d'una galàxia un cop vista una cefeïda amb la seva lluminositat aparent i el seu període de variació? Sí, si ja tinguéssim la distància real d'almenys una cefeïda, perquè sabent que a tal distància brilla amb tal llum, ja es pot deduir a quina distància es troba si ens n'arriba tal brillantor. Això no ho va poder determinar Miss Leavitt, però el 1913 Hertzsprung ja ho aconseguia amb una certa aproximació per a una cefeïda de la nostra galàxia.

Aplicant el resultat de Leavitt-Hertzsprung és com Hubble va poder afirmar que la «nebulosa» d'Andròmeda era a una distància compresa entre 750.000 i 900.000 anys llum. Aquest primer resultat causà sensació perquè donava unes dimensions de galàxia a aquella nebulositat, però, ja ho sabem, aquella distància i les que s'anaven calculant per a les altres galàxies donaven unes dimensions del cosmos corresponent a un Big Bang de menys de 3.400 milions d'anys, en contradicció, com hem dit, amb l'edat de la Terra (que ja se sabia, era superior a 4.000 milions d'anys) i de certes estrelles (que havien de tenir més 5.000 milions d'anys). Però tot era encara molt aproximat: en realitat calia multiplicar aquell valor almenys per 2,3. És el que l'astrònom alemany, nacionalitzat americà, Walter Baade va exposar al Congrés d'Astronomia de Roma de 1952, que era el resultat de les observacions fetes per ell des de Mount Wilson: calia fixar-se bé en quin punt de la galàxia es trobava l'estrella cefeïda, perquè la pols galàctica, més abundant a l'interior,

n'afectava la lluminositat aparent. Totes les distàncies donades per Hubble s'havien de multiplicar per 2,3. Això comportava que l'edat de l'univers de menys de 3.400 milions d'anys s'havia de multiplicar també per 2,3 (cosa que també resolvia un altre problema: totes les galàxies es veien força més petites que la nostra; per què aquest privilegi? Ara ja es veu que són més comparables: n'hi ha fins i tot de més grans, com la mateixa Andròmeda, i la nostra és una de tantes). La dificultat contra el Big Bang que posava un univers massa jove, ja desapareixia: un univers de més de 7.000 milions d'anys ja es veia possible. Afegim-hi que Baade encara es quedà curt: l'edat de l'univers segons les últimes precisions és de 13.700 milions d'anys.

La formació dels elements químics

L'explicació que havia donat Gamow de com els elements químics s'havien d'haver format poc després de l'inici del Big Bang presentava dificultats. Els astrofísics més experts no podien admetre que fos possible aquell procés. Calia trobar una explicació de la seva existència però no d'una massa neutra inicial que, com a màxim només hauria originat hidrogen i heli, i alguna petita quantitat de liti. L'estat inicial de la matèria, es deia, no va poder de cap manera produir els elements pesants. Si ara existeixen és que potser han existit sempre; tal com afirma la teoria de l'*Steady State*, afegien alguns.

La resolució de la dificultat vindria precisament d'un gran entusiasta de l'*Steady State*, Fred Hoyle, sense ell pretendre-ho. Ja Eddington havia demostrat que l'interior de les estrelles tenia una temperatura

altíssima i s'hi realitzaven reaccions nuclears, i Bethe havia estudiat com podien ser aquestes reaccions fins a arribar al carboni a partir de l'hidrogen i l'heli, però va ser Hoyle qui va fer un pas més enllà, exposant amb càlculs com es podia arribar fins als elements últims de l'escala periòdica. Demostrà que després del carboni pot seguir havent-hi reaccions nuclears que produiran magnesi, sofre i alguns elements més, afins al ferro, que és el límit de les que en diríem reaccions «ordinàries»; però quan s'arriba a aquest punt la pressió de radiació de l'estrella es veu superada per la força de la gravetat i hi ha un esfondrament de gran violència que, si l'estrella és de gran massa, fa que es converteixi en una supernova amb una producció d'energia suficient per formar la resta dels elements químics existents. Aleshores es forma una nebulosa que s'expandeix semblant els elements en els espais còsmics. Més tard, quan ja s'ha refredat el «núvol» i s'ha trobat amb altres partícules i gas galàctic, sobretot hidrogen, pot originar-se una nova condensació de matèria que acabi fent néixer una estrella que ja conté tots els elements.

Així és com se suposa que es pot formar un sistema planetari com el nostre: d'una nebulosa que ja contingui elements pesants provinents de l'explosió d'una estrella de gran massa. Cal, doncs, considerar el Sol, que té una edat de 4.600 milions d'anys, com una estrella de segona generació, formada a partir de la condensació d'una massa nebulosa d'aquest tipus, amb gasos i pols còsmica procedents en gran part dels elements produïts en una estrella que s'havia convertit en supernova. Així s'explica que tinguem fins i tot urani al nostre planeta.

Ara bé, el fet d'haver-se sintetitzat més tard els elements i no haver-se pogut produir als moments primers del Big Bang, resolva el misteri de la seva existència sense que obsti haver estat una matèria neutra o indeterminada la inicial, com diu la teoria.

Novetats cinematogràfiques

Qualificacions: * Dolenta ** Regular *** Bona **** Molt bona

The women **

Directora i guionista: Diane English.
Intèrprets: Annette Bening, Meg Ryan, Debra Messing, Eva Mendes, Bette Midler, Candice Bergen, Carrie Fisher.
Gènere cinematogràfic: comèdia-drama.
Estats Units, color, 2008. 114 minuts. / Públic: joves.

La història tracta de Mary Haines, una dona moderna que de sobte es troba davant d'un vell problema: un marit que l'enganya. Les seves amigues, encapçalades per Sylvie Fowler, una dinàmica editora, corren ràpidament a ajudar-la. Amb tot, l'assumpte es complicarà tant que afectarà l'amistat que uneix totes dues.

Basada en l'obra teatral de Clare Boothe Luce (1936), que era sobretot una crítica a l'alta societat femenina de Nova York, i en l'adaptació que George Cukor va fer el 1939, la pel·lícula suposa el debut cinematogràfic com a directora i guionista de Diane English, la creadora de la televisiva *Murphy Brown*.

Igual que a la comèdia de Luce i a la de Cukor, els personatges masculins són nomenats i hi actuen implícitament, però no surten mai a escena. També es manté el to àcid i sarcàstic, però als diàlegs i a la caracterització d'alguns personatges s'afegeix un llenguatge menys contingut i treballat, i amb concessions comercials com la quota de lesbianisme i un maniqueisme que produeix un efecte cartó pedra bastant desanimant.

No obstant això, en l'intent de reflectir les diferents tipologies de dona, també fa un elogi de la felicitat que atorga la família nombrosa, l'honradesa a la feina i el fet de no llançar la tovallola tot just començar.

• Humor: 1; acció: 1; violència: 0; sexe: 1; llenguatge: col·loquial. (Qualificacions de 0 a 3).

Corredor de fondo ***

Director: David Schwimmer. / Guionistes: Michael Ian Black i Simon Pegg.
Intèrprets: Simon Pegg, Thandie Newton, Hank Azaria, Dylan Moran, Harish Patel, Matthew Fenton.
Gènere cinematogràfic: comèdia.
Gran Bretanya, color, 2007. 100 minuts. / Públic: joves.

Dennis és un tipus mandrós, fumador, amb poques ambicions, que passa de practicar esport i que es guanya la vida com a guàrdia jurat en una botiga de roba. Fa cinc anys va deixar a l'altar la promesa embarassada, Libby, «perquè s'estimava més arruïnar-li el gran dia, que tota una vida». Amb tot, tots dos mantenen el contacte pel bé del seu fill Jake.

Cinc anys després d'aquest dia inoblidable, Libby troba un nou amor, Whit, un home de negocis exitós, altruista i gran esportista, però Dennis no permetrà que el substitueixi com a pare, a la vegada que voldrà recuperar l'amor de Libby. Així que demostrarà a Libby que és un home responsable i amb aspiracions i ho farà intentant guanyar la marató de Londres, en la qual participa el seu rival en la vida real, Whit.

Comèdia britànica que s'allunya, en certa manera, de la mena de pel·lícula tòpica de «noi canalla que vol

recuperar la seva xicota dels braços del noi més popular del moment», a la qual sembla predestinat en llegir la sinopsi, potser per aquest humor anglès que respira, no exempt de vegades d'un to una mica groller.

També ajuda a elevar-ne la dignitat la metàfora de l'esport que estableix paral·lismes entre els valors necessaris per ser un bon esportista i un bon pare i marit com, per exemple, la constància, l'esforç, la feina, la dedicació, la paciència i el sacrifici. Recomanada per a adeptes a l'humor anglès.

• Humor: 2; acció: 1; violència: 0; sexe: 1 i 1/2; llenguatge: col·loquial/vulgar.

Estrena en DVD

El incidente ****

Director i guionista: M. Night Shyamalan.
Intèrprets: Mark Wahlberg, Zooey Deschanel, Spencer Breslin, Betty Buckley, John Leguizamo.
Gènere cinematogràfic: ciència-ficció.
Estats Units, color, 2008. 91 minuts. / Públic: joves.

Un fenomen misteriós condueix les persones a un comportament estrany que acaba en suïcidi. Aquest «incident» s'estén geogràficament de manera progressiva i provoca el pànic i la fugida dels habitants de les grans ciutats. Elliot, un professor de ciències en un institut, aban-

persones en el seu pitjor enemic permet que el guió sigui una mena d'estudi de la psicologia de la por. Com reacciona cada persona davant del mal d'origen desconegut i com, fins i tot, algunes recorren a una violència sense motiu contra la resta de persones és una cosa que

Shyamalan ha portat fins a l'extrem. En aquesta mateixa línia, és interessant la feina que fa sobre l'aïllament. De fet, els protagonistes, per sobreviure en un moment concret, han de romandre físicament com més disgregats millor de la resta de persones. Poc després, com a contrapunt, la pel·lícula alerta dels

dona Filadèlfia amb la seva dona, el seu millor amic i la seva filla. Mentrestant es dirigeixen a una zona rural, comproven que la causa d'aquests atacs pot estar en la naturalesa, mentre descobreixen que també hi ha altres conflictes interns que cal resoldre.

L'«incident» que transforma les

perills de la soledat i la seva relació amb la paranoia quan el trio de supervivents són «acollits» a casa d'una àvia.

• Humor: 1/2; acció: 2; violència: 1 i 1/2; sexe: 0; llenguatge: col·loquial.
• Extres DVD: idiomes i subtítols: anglès, castellà, alemany, francès i italià.

El món de la televisió

Cazadores de hombres ***

Dimarts - 22.00 h. - Antena 3
Públic: adults.

Els intèrprets d'aquesta sèrie són Emma Suárez, Iñaki Font, José Manuel Cervino, Alejo Sauras, Pere Arquillué i Judith Diakhate. *Cazadores de hombres* explica la feina d'una unitat policial d'elit —Grup de Localització de Fugitius— especialitzada en la captura de fugitius especialment perillosos i, de vegades, reclamats internacionalment. La coordinadora d'aquest grup, paper que interpreta Emma Suárez, viu obsessionada per caçar Sergey Yakutov, un romanès que va assassinar els seus pares i la seva filla.

Antena 3 sorprèn amb la realització d'aquesta sèrie que, filmada com si es tractés d'un llargmetratge cinematogràfic, demostra la bona feina dels professionals que hi ha darrere la càmera. *Cazadores de hombres* juga amb els plànols generals i els efectes de moviment que proporciona la càmera en mà. A més, incorpora un joc de llums adient per a cada situació.

No obstant això, el més sorprenent és que les trames es presenten de forma delicada i, de moment, poc sensacionalista, mostrant el que és necessari per fer entendre a l'espectador com n'és d'horrible, un crim, però sense delectar-se en detalls escabrosos. Alguns tocs d'humor i, especialment, els personatges secundaris aporten aire fresc en unes històries plenes de sang i violència i són el contrapès d'uns protagonistes marcats per un passat tenebrós i un futur incert.

RÀDIO

GRAELLA DE PROGRAMES

De dilluns a divendres

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.30 El Primer Cafè
09.30-17.50 Radiofórmula
14.55-15.00 Espurna d'Alba
15.30-15.35 Evangeli
15.00 i 21.00 Comentari general
22.00-23.00 Finestra oberta

Dilluns

19.00-20.00 Vida sana
20.00-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 Coneixes Jesús?
23.00-00.00 Planeta Blau
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimarts

18.00-20.00 Parlem d'empresa
20.00-21.00 Radiofórmula
21.00-22.00 Buscant la llum
23.00-00.00 Paraules d'amor
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dimecres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 De cap i de nou
20.00-21.00 Radiofórmula

21.00-22.00 Temps d'escolta
23.00-00.00 Radiofórmula
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dijous

21.00-22.00 Mirades
22.00-00.00 Projectes
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Divendres

18.00-19.00 Amb els ulls de Maria
19.00-20.00 Catalunya sense barreres
20.00-22.00 Radiofórmula
23.00-00.00 Amb llum pròpia
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Dissabte

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-10.00 Radiofórmula
10.00-10.30 A tota costa
10.30-12.30 Trotamundos
15.00-15.05 Cuina a Ràdio Estel

16.00-16.05 Llibres a l'abast
16.30-16.35 Clip de teatre
22.00-00.00 Radiofórmula
00.00-01.00 Completes-Radiofórmula
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Diumenge

06.50-08.00 Santoral, El tren de les set, Sant Rosari, Evangeli, Laudes des de Montserrat
08.00-09.00 Radiofórmula
09.00-10.00 Tot sardana
10.00-11.00 Radiofórmula
11.00-12.30 Missa de Montserrat
12.30-14.30 Rutes per Catalunya
15.00-15.05 Cuina
16.00-16.05 Llibres
16.30-16.35 Crítica de teatre
18.00-18.30 La taula de l'Evangeli
18.30-20.00 Avui és el dia del Senyor amb la carta dominical (prèvia i Eucaristia des de la catedral de Barcelona)
20.00-20.30 Església Viva
20.30-23.00 Melodies de fe
23.00-23.45 La cantata
23.45-00.00 Moments a mitjanit
00.00-00.30 Pregària de Completes
00.30-01.00 Jazz
01.00-02.00 Ressons
02.00-02.30 Espurna d'Alba, Dietaris, Evangeli
02.30-06.50 Música instrumental-Radiofórmula

Desconnexions de Ràdio Estel

De dilluns a divendres:

09.00 Informatiu matí + el temps + agenda
10.30 Agenda
12.00 Butlletí informatiu
14.00 Informatiu migdia + el temps + agenda
16.00 i 18.00 Butlletí informatiu
18.30 Agenda
20.00 Informatiu vespre + el temps + agenda
20.30 Música Principat (Dl., Dm., Dc.)
La Taula de l'Evangeli (Dj.)
Església d'Urgell (Dv.)

Dissabte

08.00 Agenda
14.00 Agenda
16.00 Agenda
17.30 Agenda

Diumenge

08.00 Agenda
14.00 Agenda
16.00 Agenda
17.30 Agenda

RÀDIO BARCELONA (OM 666)

Diumenge - De 22.00 a 23.00h, Objectiu, l'home
Programa de valors humans: fets, el cas de la setmana; un espai per a la solidaritat; entrevista; suggeriments per viure millor la vida i la «Carta Dominicana» de l'arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez Sistach. (Edita i presenta: J.M. Alimbau.)

TELEVISIÓ

La 2

Diumenge 2

08.45 Shalom
Programa de la comunitat jueva.
Director: Benito Garzón.
09.00 Islam hoy
Programa de la comunitat islàmica.
Director: Mohamed Chakor.
09.15 Buenas noticias TV
Programa de la comunitat evangèlica.
Director: José Pablo Sánchez.
10.00 Últimas preguntas
«Por amor a la vida.»
Avui parlem amb Antonio José Crespo i Blanca Ferro, pares de sis fills.
Directora: M. Ángeles Fernández.
10.25 Testimonio
Reportatges el denominador comú dels quals és ser el relat de vides «viscudes en cristià» explicades en primera persona.
Director: Isidro Catela.
10.30 Santa Missa
Amb la participació d'una coral convidada.
Director i celebrant habitual: Mn. Manuel Valls i Serra. Coordinador: Ignasi Miranda.
11.20 Els camins de la calma
Programa documental que proposa itineraris per llocs de Catalunya amb les esglésies com a eix central.
Director: Ferran González.
11.30 Pueblo de Dios
«El lago verde.»
El llac Victòria és un mar interior d'aigua dolça al cor d'Àfrica. A prop seu hi ha diferents projectes de desenvolupament i educació promoguts pels germans maristes i l'Ong SED.
Director: Julián del Olmo.

Diumenge 2

10.15 Signes dels Temps
Magazín sobre temes d'Església que inclou diferents seccions com ara reportatges, entrevistes, comentaris de llibres, comentari de l'Evangeli, secció de cinema, etc. Director: Francesc Rosaura.
11.00 Missa conventual de Montserrat
Cada primer diumenge de mes, retransmissió de la missa conventual de Montserrat amb els cants finals a càrrec de l'escolania.

Cada divendres

20.00 Creure avui

Programa de notícies, reportatges culturals i entrevistes des del vessant religiós. Cada setmana ofereix també l'agenda d'activitats de l'arxiprestat de Mataró i l'espai Temps de reflexió. El programa es repeteix el dissabte a les 12.30 h.

Canal Català Televisió Tarragona

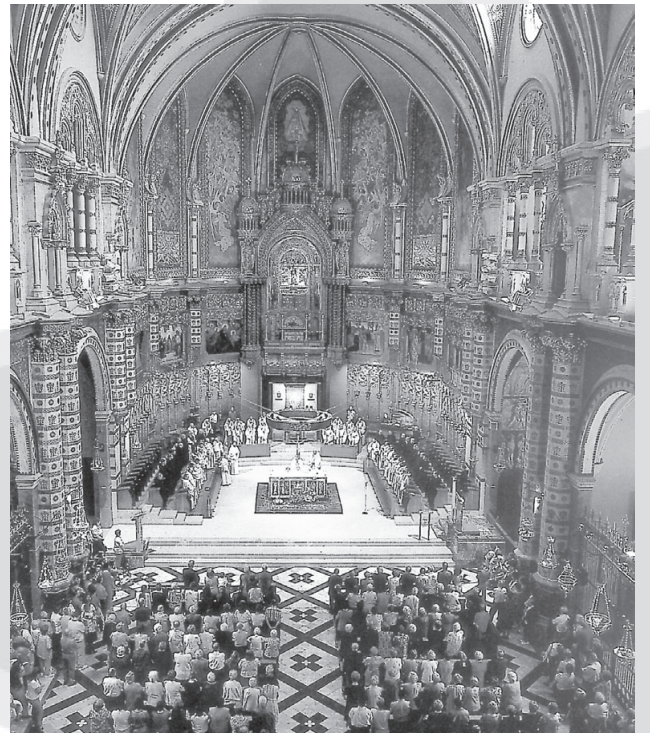
Als quatre vents

Espai escrit i dirigit per Mons. Jaume Pujol que s'emet cada diumenge a les 10.00, 12.00 i 14.00 hores.
El programa també s'emet pel Canal Reus TV a les 8.30 i es repeteix cada quatre hores.

Camí de Vida, magazín setmanal que produeix la Delegació diocesana de Mitjans de Comunicació Social de la diòcesi de Girona, presentat per Jordi Callejón i Maria del Mar Ribé. S'emet per: Televisió de Girona, diumenges i dilluns, a les 9.30 h; Televisió de l'Escala, diumenges, a les 12.30 h; Televisió de Tossa de Mar, diumenges, a les 21.00 h; Canal Nord Televisió, diumenges, a les 11.50 h; Televisió Costa Brava, diumenges, a les 24.00 h; Canal Català la Selva, diumenges, a les 8.30 h; Canal Català Girona Pla, dissabtes i diumenges, a les 8.00 h.

us ofereix en
directe des de la
basílica de
la Mare de Déu
de Montserrat

de dilluns a diumenge,
a les 7.30 h,
la pregària de Laudes

Cada diumenge,
a les 11.00 h,
la Missa conventual

■ Barcelona 106.6
■ Tarragona 100.6
■ Catalunya Central 93.7
■ Girona 103.4

■ Tortosa 90.1
■ Garraf 96.8
■ Vic 91.3

■ Lleida 91.5
■ Cerdanya 104.4
■ La Seu d'Urgell 105.0
■ Andorra 107.5

www.radioestel.com

OCTUBRE ÉS EL MÉS CONSAGRAT A LA MARE DE DÉU DEL ROSER

Internet

- **GERMANDATS I CONFRARIES.**— La Delegació de Germandats i Confraries de l'arxidiòcesi de Sevilla ha creat una web dedicada a la formació confrare: www.formacioncofrade.org.

Altres bisbats

- **OCASHA-CRISTIANS AMB EL SUD.**— Organitza del 14 al 16 de novembre, a Madrid, la seva Trobada de Tardor, per ajudar els participants a fer un discerniment sobre la seva vocació, mirar la realitat del Sud i conèixer camins per a la vocació laical. Més informació: tel. 914 454 022, fax 915 942 665, a/e: ocasha-ccs@planalfa.es.
- **EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS I RELIGIOSOS.**— Del 23 al 28 de novembre, dirigits per Miguel Ángel Arribas, a Pozuelo de Alarcón (Madrid). Més informació: tel. 917 157 762.

Barcelona

- **TALLERS D'ORACIÓ I VIDA.**— Del P. Ignacio Larañaga *Aprender a pregar per aprendre a viure. Un mètode per créixer en la intimitat amb Déu*, a la parròquia de la Mare de Déu del Coll (c/ Santuari, 20 - Barcelona), els dijous de 19.00 a 21.00. Sessió formativa: 30 d'octubre. Més informació: tel. 933 532 111 (Dolors).
- **CAIXAFORUM.**— El 31 d'octubre, a les 19.30, Mònica Terribas (directora de TV3) parlarà sobre *Discurs i mitjans de comunicació: discurs mediàtic i (ir)responsabilitat social*; el 3 de novembre, a les 17.00, Jaume Radigales dissertarà sobre *Els personatges femenins (i II) a Giacomo Puccini*; el 4, a les 19.30, Enric Juliana (periodista) i Fernando Rodríguez Lafuente (director d'*ABCD las Artes y las Letras*) participaran en la taula rodona *José Ortega y Gasset i Gaziell. Dos projectes liberals en temps totalitaris. Entre l'Espanya invertebrada i la península inacabada*;

el 5, a les 19.30, conferència de Víctor Arwas (historiador de l'art) amb el tema *Mucha i el simbolisme*; a la mateixa hora, conferència i concert *Retòrica de la rumba. Lletres i temes. Sociologia del seu origen*; el 6, a les 17.00, tarda de música sobre *Recursos vocals dels cantants d'òpera*, amb Marcel Gorgori; el 7, a les 21.00, concert de rumba catalana amb Chipen; el 9, a les 12.00, programació familiar *El conte de la lletera*, amb la Companyia Xip Xap; a les 17.00, música filmada *Madama Butterfly*. Av. Marquès de Comillas, 6-8 - Barcelona, tel. 934 953 945, web: www.laCaixa.es/ObraSocial.

- **SERVEIS FUNERARIS DE BARCELONA.**— L'1 de novembre, a les 12.00, tindrà lloc als cementeris de les Corts, Sant Andreu i Sarrià una missa pels difunts que reposen en aquests cementeris.

- **CRISTIANISME I JUSTÍCIA.**— El 3 de novembre, a les 19.00, Dilluns dels Drets Humans *L'estat de les presons catalanes*, a càrrec de Maria Lluïsa Domingo (Col·legi d'Advocats de Barcelona), Núria Sastre (Grup de Juristes Roda Ventura) i Iñaki Rivera (UB); els dies 15 de novembre, 20 de desembre, 24 de gener, 21 de febrer, 14 de març i 18 d'abril, de 10.30 a 13.00, Darío Mollà imparteix el curs/seminari *Els exercicis de sant Ignasi, procés de vida*. Més informació: c/ Roger de Llúria, 13 - Barcelona, tel. 933 172 338, fax 933 171 094, a/e: info@fespinal.com, web: www.fespinal.com.
- **FAMÍLIA FRANCISCANA DE CATALUNYA.**— Convida a una estona de pregària amb Francesc i Clara el 5 de novembre, a les 20.00, amb el tema *La fraternitat, salvació de la humanitat*. Lloc: Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció, pl. Universitat, 2 - Barcelona, tel. 934 543 469.
- **COSMOCAIXA.**— El 5 de novem-

bre, a les 17.00, tertúlia de ciència per a gent gran *Biocombustibles, solució o problema?*, amb Claudi Mans (catedràtic d'Enginyeria Química, UB); a les 19.00, conferència *Habitants amenaçats per l'enginyeria a l'Amazònia*, a càrrec d'Arsenio Oswaldo Sevá Filho (professor d'Enginyeria Mecànica i d'Antropologia, Universidade de Campinas); el 6, a les 10.00, activitat per a centres educatius *Què és la intel·ligència? Quin tipus n'hi ha? De quins factors depèn?*, amb Ignacio Morgado (catedràtic de Psicobiologia de l'Institut de Neurociència de la UAB); el 8 i 9, a les 11.00, activitat familiar *Tots els bolets són bons? Coneixem-los!* C/ Isaac Newton, 26 - Barcelona, tel. 932 126 050, fax 932 537 473, a/e: savicosmocaixabcn@fundaciolacaixa.es.

- **VIDA CREIXENT.**— El 6 de novembre, a les 17.00, reunió d'animadors amb el tema *L'actitud cristiana davant del nostre món*. C/ Rivadeneyra, 6, 3r - Barcelona.

- **MUSEU D'HISTÒRIA.**— El 6 de novembre, a les 19.00, conferència amb motiu del centenari del Palau de Justícia. Jordi Pujol (expresident de la Generalitat de Catalunya) i José Luis López Bulla (exsecretari general de CCOO de Catalunya i exdiputat al Parlament de Catalunya) parlaran sobre *Franquisme i presó*. Pl. Pau Vila, 3 - Barcelona.

- **SANT JERONIM DE LA MURTRA.**— El 6 de novembre, a les 21.00, concert d'Evoéh (música tradicional i popular espanyola). Més informació: tel. 933 951 911, web: www.lamurtra.cat.

- **NIT DE GETSEMANÍ.**— El 6 de novembre, a les 22.00, hora santa per a sacerdots, homes i joves; a les 23.00, eucaristia. Parròquia Mare de Déu de la Bonanova i dels Sants Gervasi i Protasi (pl. Bonanova, 12 - Barcelona); el 7, per a religioses, dones i noies: hora santa a les 11.00, i eucaristia, a les 12.00.

- **COL·LEGI CASP.**— El 7 de novembre, de 18.00 a 24.00, 65è dia de l'Antic Alumne. Més informació: tel. 933 183 704, fax 933 170 426, a/e: antics@casp.fje.edu, web: www.net.com.es/anticscasp.

- **PASTORAL OBRERA.**— El 8 de novembre, de 9.30 a 18.00, XV Jornada de religioses i religiosos en barris obrers i populars amb el tema *La presència de la vida religiosa als barris obrers i populars: acollir les crides de Déu, avui*. Més informació: tel. 934 121 551, a/e: pastoralobrera@arqbcn.cat.

- **FUNDACIÓ «NUESTROS PEQUEÑOS HERMANOS».**— El 8 de novembre, a les 21.00, concert gospel amb el cor Carlit en benefici dels nens i nenes d'Haití i la comunitat haitiana. C/ Bertran, 14 - Barcelona.

- **MUSEU DE CIÈNCIES NATURALS.**— El 9 de novembre, a les 12.00, activitat per a famílies *Els altres arquitectes*. Més informació: tel. 933 196 912, fax 933 104 999, a/e: museuciencies@bcn.cat, web: www.bcn.cat/museuciencies.

- **ESGLÉSIA DE SANT GAIETÀ.**— Cloenda de l'Any Jubilar de Sant Andreu Avel·lí: el 9 de novembre, a les 18.00, concert de la Capella de Música de Santa Maria de Mollet del Vallès, dirigida per Pelegrí Bernial; el 10, a les 20.00, missa solemne, presidida pel vicari episcopal Joan Galtés. C/ Consell de Cent, 293 - Barcelona.

- **VERITABLE VIDA EN DÉU.**— El grup de pregària de la Veritable Vida en Déu tindrà la seva trobada el 9 de novembre, a les 18.00, a la capella de les Carmelites Missioneres del carrer Puiggarí, 1 de Barcelona. Més informació: Mercè Ferrer, tel. 935 304 806.

- **AULA EIXAMPLE.**— L'IDEC-Universitat Pompeu Fabra i la Fundació Joan Maragall coorganitzen un cicle de conferències sobre *El somriure: la cara acollidora del món*. La propera conferència serà el 12 de novembre, a les 19.00, amb David Jou (poeta i catedràtic de Física de la Matèria Condensada, UAB), que parlarà sobre *Narradors i poetes davant del somriure*. Més informació: tel. 935 421 850, fax 935 421 808, a/e: info@idec.upf.edu, web: www.idec.upf.edu.

- **SETMANA BÍBLICA SOBRE SANT PAU.**— La parròquia de la Mare de Déu de la Medalla Miraculosa organitza una Setmana Bíblica sobre *Sant Pau, esperit i missió*: el 15 de novembre, a les 18.00, xerrada de Conchi López, p.d.d.m., sobre *San Pablo al encuentro de los otros*; el 16, a les 11.00, conferència de Pepe Pedregosa, s.s.p., sobre *San Pablo, comunicador del Evangelio*; el 17, a les 20.30, lectura orant de la Paraula *Pau i el coneixement del Resuscitat*, amb Ignasi Ricart (claretia i biblista); el 18, a les 20.30, conferència de Jordi Sánchez-Bosch (prevere diocesà i biblista) sobre *Pau, entre jueus i gentils*; el 19, a les 20.30, pel·lícula-documental *Pablo, de Tarsó al mundo*; el 20, a les 20.30, presentació de l'audiovisual *La ruta de sant Pau*, amb Enric Ribas, vicari; del 17 al 20, a les 18.30, seminari sobre *Sant Pau respon avui*, a càrrec de Justino Martínez (combonià i biblista) i Javier Velasco (laic i biblista); el 21, a les 18.00, dinàmica per a adolescents, i a les 20.00, dinàmica per a joves *En mi debilidad, te haces fuerte en mí*, amb Quique Fernández (animador bíblic); el 22, a les 18.00, activitat infantil *Si no tinc amor, no sóc res*, a càrrec de l'equip de catequistes de la parròquia; el 23, a les 19.00, missa de cloenda, i a les 20.00, concert-presentació del CD *Saulo*

足。咎莫大於欲得。

禍莫大於不知。

No hi ha desgràcia pitjor que
deixar-se arrossegat pels desitjos.
No hi ha mal més gran que
estar insatisfet.
No hi ha dany pitjor
que ser cobdiciós.

MOVIMENT I TERTÚLIA AMB PETER YANG

Dissabte 22 de novembre,
a les 18.30 h: tertúlia.
Diumenge 23,
a les 12 h: missa.

TAI - TXI ZEN CRISTIÀ

«Rincón del Silencio»
c/ Floridablanca, 133, baixos - 08011 Barcelona
Informació, Tel. 933 225 890

Alba residència d'àvies

Torre de 24 places només per a dones
a Sarrià-Sant Gervasi
a 10 minuts del centre de la ciutat
Estades curtes i llargues
Centre de dia, també els festius
Visiteu-nos sense compromís!
Tel. 932 039 740, Isabel
web: <http://www.albaresidencia.es>
a/e: info@albaresidencia.es

Des del carrer

El P. Gianfranco Ghirlanda, «s.j.», va néixer a Roma el 1942. Es va doctorar en Dret a la Universitat de la Sapienza el 1966. Com a jesuïta va seguir els estudis de teologia a la Pontifícia Universitat Gregoriana, on es va llicenciar i doctorar en Dret Canònic amb la màxima nota, «summa cum laude». Actualment (des del 2004) és rector de la Pontifícia Universitat Gregoriana de Roma. El P. Ghirlanda ha servit a la Santa Seu com a consultor de diverses congregacions, també és referendari del Tribunal Suprem de la Signatura Apostòlica i ha estat jutge del Tribunal d'apel·lació a la Ciutat del Vaticà (1993-2003). Ha visitat Mallorca per oferir una conferència sobre el 25è aniversari de la promulgació del Codi de Dret Canònic.

El P. Gianfranco Ghirlanda ha ofert a Mallorca una conferència sobre els 25 anys del Codi de Dret Canònic

«A la Gregoriana tenim estudiants de 135 països diferents»

—Aquest 2008 se celebren 25 anys de la promulgació de l'edició actual del Codi de Dret Canònic. Què en podem dir?

—Aquest codi s'ha definit com el Codi del Concili Vaticà II ja que, efectivament, s'hi ha intentat traduir l'ecclesiologia del Vaticà II. Una de les característiques és que en cada part hi ha uns canons específicament teològics que ens donen l'enfocament de com llegir, interpretar i aplicar els canons següents. Això és un gran valor que el Codi de 1917 no tenia: se'n subratlla el vessant teològic. És possible que encara no l'haguem aplicat totalment. Un codi necessita temps per ser aplicat, com un Concili. Ha d'entrar progressivament en l'esperit i mentalitat del Poble de Déu.

—Podem parlar, per tant, d'una metodologia nova?

—Evidentment, ja que la metodologia ha de ser teològica i jurídica alhora. Teològica perquè els estatuts fonamentals han de veure quin és el contingut de dret diví, què en diu la Revelació. Després, òbviament, en totes les conseqüències hem d'aplicar l'anàlisi dels termes en el text i el context. Això és el que fa cada jurista.

—S'ha definit com el Codi dels laics...

—Abans la part reservada als laics s'anomenava «Sobre les persones». Ara el títol és «Poble de Déu». Al Codi antic els laics tenien només tres canons, i millor que no especifiquem què en deien... [rialles] El Codi de 1983 conté una secció dedicada als fidels en general, tots els batiats, amb els seus drets i deures propis. Per això es veu tota l'articulació del Poble de Déu, però partint dels laics! L'ordre és aquest: laics, clergues, la jerarquia i la vida consagrada. Aquesta visió és més lògica, perquè numèricament el Poble de Déu és la majoria mentre que la jerarquia està al servei del Poble de Déu. L'enfocament es fa a partir de la igualtat dels batejats i de la diferenciació en virtut dels diferents carismes i ministeris i serveis. I també el laicat és un carisma.

—És urgent una revisió del Codi?

—No en podem fer una revisió precipitada, perquè en primer lloc ha de ser assimilat. Hi ha lleis noves que complementen el que no va estar previst anteriorment. De tota manera, parlo d'enfocament, no de substància, perquè en l'Església hi ha una

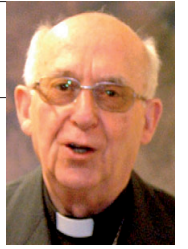
continuitat, no hi ha ruptura.

—Vostè és rector de la Pontifícia Universitat Gregoriana, a Roma, tot un referent educatiu arreu del món.

—La Universitat Gregoriana va ser fundada pel mateix sant Ignasi el 1551. I ja el 1556 donava graus acadèmics en Teologia i Filosofia. Podem dir que és la universitat més antiga després de la Sapienza. Amb la unificació d'Itàlia i la laïcització de la Sapienza, el Col·legi Romà esdevé la universitat del Papa i pren el nom de pontifícia gregoriana en honor del papa Gregori XIII, que en va ser el segon fundador. Actualment la Gregoriana és una obra de la Santa Seu confiada a la Companyia de Jesús. Per això el prefecte de la Congregació per a l'Educació Catòlica és el gran canceller de la Gregoriana. En la seva història el Col·legi Romà ha tingut fama de tenir grans teòlegs i filòsofs, però també grans físics, matemàtics i astrònoms. Tenim a l'arxiu set cartes autògrafes de Galileu, que era amic dels pares del Col·legi Romà. Un exemple n'és Clavius, autor del calendari gregorià que utilitzem actualment.

Cristina Sánchez

Jaume Camprodon
Bisbe emèrit de Girona

El bisbe Joan Carrera i Planas

En les primeres declaracions que vaig sentir poques hores després del traspàs del bisbe Joan Carrera, l'arquebisbe-primat de Tarragona, Mons. Jaume Pujol, visiblement afectat, va revelar, entre altres comentaris elogiosos, que el bisbe Joan havia estat pràcticament l'autor del document *Creure en l'Evangeli i anunciar-lo amb un nou ardor* que la Conferència Episcopal Tarraconense va publicar l'any passat en ocasió dels 125 anys de Patronatge de la Mare de Déu de Montserrat. No em va sorprendre perquè tant el contingut com el realisme, la claredat d'exposició i el seu estil planer remetien a l'estil de les seves conferències i escrits.

El vaig conèixer a finals dels seixanta en una conferència a Manresa. Uns anys marcats per les expectatives creades pel Concili i el desconcert subsegüent amb la desorientació de les primeres secularitzacions. L'enfocament de les seves intervencions que amb els anys vaig anar escoltant i llegint en els seus articles, me'l va fer veure com un home que caminava endavant a la llum del pensament conciliar, d'una manera especial a la llum de la polèmica Constitució Pastoral *L'Església en el món d'avui*. Escric *polèmica* perquè, donades les característiques de l'Assemblea no podia anar més enllà: tanmateix, quedà oberta a pensadors i pastoralistes sòlids que prenguessin la torxa i caminessin endavant.

D'entrada el document esmentat ja és una novetat: «Volem reflexionar amb vosaltres, amb una mica més d'extensió, sobre allò que més omple el nostre —i vostre cor—: com viure, com anunciar, com fer fructificar el do inestimable de la fe cristiana en les circumstàncies d'avui. Nosaltres, com a pastors, us oferim planerament, des de la nostra responsabilitat episcopal, unes pautes d'orientació. Ens agradaria que també vosaltres en féssiu tema de meditació i de pregària i que poguéssiu, eventualment, fer-nos arribar també els vostres suggeriments. Es tracta de discernir els nous signes dels temps, d'escoltar la veu de l'Esperit. I de fer-ho junts, unint la veu del magisteri amb el sentir dels fidels.»

En aquest primer paràgraf ja hi trobem ressonàncies de Concili: la Constitució dogmàtica *L'Església llum del món* dedica el primer capítol al «Misteri de l'Església» i hi llegim: «L'Església és en Crist un, diguem-ne, sacrament...» El segon, tracta de l'«Església, Poble de Déu» on parla del sacerdoci comú de tots els batejats. No és fins al capítol tercer que tracta del sacerdoci ministerial dels bisbes, cridats entre els membres del Poble, mantenint-los en el mateix poble de batejats.

El bisbe Joan se'ns ha avançat a donar «el gran pas». La seva memòria, el que ha fet i escrit ha d'esperonar-nos a seguir endavant. En aquests moments d'acció de gràcies a Déu pel regal que ha fet a l'Església amb la persona del bisbe Joan, crec que és un deure d'agraïment al senyor cardenal Ricard M. Carles que el promocionà per a bisbe auxiliar de Barcelona; fou una sorpresa agradable per a molts. Lamento, però, que no arribés a ocupar cap seu episcopal de Catalunya i, encara, que aquesta seu no fos la Primada o la mateixa de Barcelona. Des d'aquests llocs hauria ajudat eficaçment a dotar les esglésies de casa nostra d'un pensament eclesial i pastoral sòlid, coherent i progressivament posat al dia.

El recordatori de la Missa exequial reflexa la seva personalitat: una mirada viva, neta, que transparenta el seu cor, i la boca closa a punt de la paraula justa dita sempre amb llenguatge clar i serè.

Pensant-ho millor

Rauxa

Societat voluble

Un dels defectes principals de la societat contemporània és la inconsistència, la manca de caràcter i la predilecció especial per la frivolitat. L'exemple més clar és el cas exagerat que es fa a la televisió, sobretot a programes concrets. Així, si s'estrena un programa-concurs de cant o de dansa, sobtadament creix la demanada de gent que s'apunta a classes de cant o de ball; i si, com passa ara, s'emet un programa sobre bolets, cada cap de setmana un exèrcit de «boletaires» destralers i inexperimentats ens envaeix els boscos.

La televisió és una eina molt adequada per passar l'estona, i a vegades fins i tot per informar-se, però és un símptoma de feblesa social que se li faci tant de cas. Que aquest mitjà de comunicació tingui tant d'ascendent entre nosaltres, que una part important de la població l'imiti i l'agafi com a model de vida, és absolutament lamentable. Tot i l'alt índex d'alfabetització, i malgrat el progrés evident que hi ha hagut en les darreres dècades en molts àmbits, aquest comportament posa de manifest una mancança greu que no s'ha aconseguit corregir: l'alt grau d'immaduresa social a casa nostra.

Eduard Brufau